

**INFORME
DE
CONJUNTURA
2n semestre 2002**

Ajuntament de Sabadell

Correspondència i consultes:

Observatori de l'Economia Local

Desenvolupament Local - Ajuntament de Sabadell
Carretera de Barcelona, 208 bis 08205 Sabadell
A/e: oel@ajsabadell.es
www.ajsabadell.net

Als webs www.sabadellempresa.com i www.sabadell.net hi trobareu la versió electrònica de tots els informes publicats

Edició: Ajuntament de Sabadell

Producció: Desenvolupament Local

Redacció de continguts: Cambra de Comerç de Sabadell, Consell Intersectorial d'Empresaris de Sabadell i Comarca, Gas Natural SDG, SA, Companyia d'Aigües de Sabadell SA (CASSA), FECSA-ENDESA, Ajuntament de Sabadell (Desenvolupament Local, Educació, Serveis de Llicències i d'Urbanisme, Servei de Recollida i Tractament de Residus Sòlids Urbans i Neteja Viària)

Exemplars: 450

Impressió: Gràfiques Llopart

Tel. 93 891 03 12 - Fax 93 891 18 93

A/e: grafiques@llopart.com www.llopart.com

Dipòsit legal: B-52.321-2000

© del conjunt Ajuntament de Sabadell

© específic per a cadascuna de les fonts referenciades

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, comprenent-hi la reprografia i el tractament informàtic, com també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita dels propietaris del copyright.

Presentació

Us presentem l'Informe de Conjuntura de Sabadell corresponent al segon semestre del 2002, que s'ha consolidat com a element bàsic per al coneixement de l'evolució més immediata de l'activitat econòmica i laboral de la ciutat, així com també de les perspectives d'evolució a curt i mitjà termini de l'economia de Sabadell.

L'Informe de Conjuntura de Sabadell recull l'anàlisi dels experts i les expertes de la ciutat en els diferents aspectes que es tracten, basats en les dades estadístiques de l'evolució recent dels paràmetres socioeconòmics més significatius, i és aquest l'element qualitatiu principal que el diferencia d'altres informes territorials que s'editen. És per això que tornem a agrair la seva important aportació.

El cos principal de l'informe s'estructura en cinc grans apartats: comparatives d'indicadors socioeconòmics de Sabadell amb el seu entorn, Catalunya, Espanya i Europa; anàlisi de l'estructura empresarial de la ciutat i perspectiva de futur; anàlisi del mercat de treball; anàlisi d'indicadors indirectes com els consums elèctrics, de gas i d'aigua, l'evolució de la recollida de residus i de matriculació de turismes; i finalment, anàlisi a l'evolució recent de l'activitat de la construcció a Sabadell.

Aquest Informe es presenta en versió paper, i es troba també en versió electrònica al web **sabadellempresa.com**, portal d'informació i de suport a l'activitat productiva dels agents i empreses que operen a la ciutat.

També recomanem la lectura del monogràfic final inclòs en l'informe, que presenta el projecte DiagnosTIC, impulsat des del Pacte Local per l'Ocupació de Sabadell, i que té com a objectiu la difusió de la innovació tecnològica entre les pimes industrials.

Sabadell, maig del 2003

Francisco Fernández Ortega
Tinent d'alcalde de Desenvolupament Local

Índex

	Pàgina
Presentació	3
Definicions	7
Indicadors socioeconòmics	
Indicadors socioeconòmics de Sabadell	11
Indicadors socioeconòmics de Sabadell comparats	12
Diagrames d'Informació Local	14
Ajuntament de Sabadell (Observatori de l'Economia Local)	
Estructura empresarial	
Introducció	21
Indústria	30
Construcció	41
Comerç i serveis	45
Cambra de Comerç de Sabadell	
Consell Intersectorial d'Empresaris de Sabadell i Comarca	
Ajuntament de Sabadell (Departament de Desenvolupament Local)	
Mercat de treball	
Contractació	57
Atur	64
Formació professional reglada i formació universitària	75
Ajuntament de Sabadell (Departament de Desenvolupament Local, Educació)	
Consum	
Electricitat	85
Gas canalitzat	87
Aigua	89
Residus	91
Matriculació de turismes	93
Companyia d'Aigües de Sabadell SA (CASSA)	
FECSA-ENDESA	
Gas Natural SDG, SA	
Ajuntament de Sabadell (Servei de Recollida i Tractament de Residus Sòlids Urbans i Neteja Viària, Desenvolupament Local)	

Habitatge

Llicències d'obra major	97
Habitatges iniciats i acabats	99
Oferta i preus dels habitatges nous	102
Habitatges de segona mà	105

Ajuntament de Sabadell (Departament de Desenvolupament Local,
Serveis de Llicències i d'Urbanisme)

Monogràfic

La difusió de la innovació entre les pimes industrials: algunes contrastacions a partir del projecte DiagnosTiC	109
--	-----

Eduard Jiménez Hernández
Economista i diploma en gestió pública. Soci-Director de Territoris i Organitzacions
amb la col·laboració de Miriam Garcia-Berro (ASCAMM), David Romero (TRANSICIEL)
i Daniel Palet (UPC-EnginyeriaTextil)

Definicions

Assalariats

Població de 16 anys i més que du a terme una activitat remunerada per *compte d'altri*. Cal distingir-los dels ocupats en general, concepte que inclou també els que treballen per compte propi.

Aturat registrat

Persona en edat de treballar (16 anys o més) que no treballa, busca feina i està disponible per treballar i es troba inscrita a l'OTG. Inclou tant els que busquen feina per primer cop com els que ja han treballat abans.

Contractació registrada

Contractes registrats a les oficines de Treball de la Generalitat.

Edat mitjana poblacional

Mitjana aritmètica del conjunt d'edats dels habitants de cada municipi.

Empreses

Centres de cotització a la Seguretat Social amb *un o més treballadors assalariats*. No s'hi inclouen, per tant, els treballadors autònoms sense treballadors assalariats.

Llicències d'obra major

Obres de nova planta, d'ampliació, reforma, reforma i ampliació o extracció d'àrids.

Impost d'Activitats Econòmiques

L'impost que grava les activitats econòmiques que es duen a terme en un municipi. Cal tenir present, però, que es tracta d'*activitats econòmiques* i que per tant una empresa pot pagar tants IAE com activitats realitzi.

Mobilitat obligada

Desplaçaments indispensables per poder realitzar les activitats laborals o estudiantils.

Població activa

Persones de 16 anys i més que treballen o bé que es troben en situació d'atur.

Població desocupada

Persones de 16 anys i més que no treballen, però busquen feina i estan disponibles per treballar.

Població de dret

Persones que tenen la residència en el territori de referència, estiguin presents o absents en el moment censal.

Població de fet

Persones que en el moment censal es troben en el territori de referència, tinguin o no la residència en aquest territori (residents presents+ transeünts).

Població inactiva

Persones de 16 anys i més que es troben en alguna d'aquestes situacions: treballen a la llar, estudiants que no treballen, jubilats o retirats de l'activitat econòmica, incapacitats per treballar.

Població ocupada

Persones de 16 anys i més que han treballat en una ocupació de forma remunerada per compte propi o d'altri.

Taxa d'activitat

Relació entre la població activa i la població de 16 anys i més.

Taxa d'atur registrat

Relació entre la població desocupada registrada i la població activa.

Taxa de natalitat

Nombre de nascuts vius per cada 1000 habitants.

Taxa de mortalitat

Nombre de defuncions per cada 1000 habitants.

Índex d'infància

Nombre de nens de 0 a 14 anys per cada 100 habitants.

Índex de joventut

Nombre de joves de 15 a 29 anys per cada 100 habitants.

Índex de dependència

Nombre de nens de 0 a 14 anys i persones grans de 65 i més anys per cada 100 adults en edat de treballar.

Índex d'envelliment

Nombre de persones grans de 65 i més anys per cada 100 habitants.

1

Indicadors socioeconòmics

Ajuntament de Sabadell (Observatori de l'Economia Local)

---

1. Indicadors socioeconòmics de Sabadell

Indicadors socioeconòmics

Segon semestre 2002

Indicador	Des 01	Juny 02	Des 02	D % Sem.		D % Anual		Altre període
				Valor	Signe	Valor	Signe	
Població	187.891	189.544	189.544	0,00		0,88	↑	
Taxa d'atur registrat								
Sabadell	7,8	8,07	8,62	6,82	↓	10,51	↓	
Vallès Occidental	7,78	8,09	8,65	6,92	↓	11,18	↓	
Barcelona	7,22	7,33	6,96	-5,05	↑	-3,60	↑	
Catalunya	6,82	6,18	6,58	6,47	↓	-3,52	↑	
Espanya	9,23	8,61	9,14	6,16	↓	-0,98	↑	
EU 15	7,8	7,7	7,7	0,00		-1,28	↑	
Atur registrat per sexe i edat								
Taxa d'atur homes	5,43	5,58	6,07	8,78	↓	11,79	↓	
Taxa d'atur dones	11,22	11,66	12,3	5,49	↓	9,63	↓	
Taxa d'atur joves	5,36	5,63	5,88	4,44	↓	9,70	↓	
Atur femení registrat sobre el total %	58,88	59,2	58,44	-1,28	↑	-0,75	↑	
Atur juvenil registrat sobre el total %	12,82	13,04	12,74	-2,30	↑	-0,62	↑	
Atur majors +45 anys registrats/total %	40,1	41,06	41,15	0,22	↓	2,62	↓	
Contractació								
Contractació registrada	17.758	15.087	16.663	10,45	↑	-6,17	↓	4t trim. de 2001 2n i 4t trim. de 2002
Taxa de temporalitat contractual % ¹	88,15	88,00	88,09	0,10	↓	-0,07	↑	
Contractació femenina sobre el total %	49,72	48,70	50,95	4,62	↑	2,47	↑	
Contractació juvenil sobre el total%	42,69	40,03	37,98	-5,12	↓	-11,03	↓	
Contractació majors 45 anys s/total %	9,03	9,19	9,48	3,16	↑	4,98	↑	
Estructura empresarial								
Llicències d'activitat (IAE)	16.648	16.855	16.768	-0,52	↓	0,72	↑	
Empresarials	14.456	14.611	14.507	-0,71	↓	0,35	↑	
Professionals	2.160	2.211	2.224	0,59	↑	2,96	↑	
Artístiques	32	33	37	12,12	↑	15,63	↑	
Llicències d'activitat empresarials (IAE)	14.456	14.611	14.507	-0,71	↓	0,35	↑	
Agricultura	10	10	9	-10,00	↓	-10,00	↓	
Indústria	1.919	1.882	1.801	-4,30	↓	-6,15	↓	
Construcció	2.208	2.313	2.311	-0,09	↓	4,66	↑	
Serveis	10.319	10.406	10.386	-0,19	↓	0,65	↑	
Centres de cotització (INSS)	6.479	6.617	6.499	-1,78	↓	0,31	↑	
Agricultura	6	8	7	-12,50	↓	16,67	↑	
Indústria	1.309	1.280	1.233	-3,67	↓	-5,81	↓	
Construcció	893	944	927	-1,80	↓	3,81	↑	
Serveis	4.271	4.385	4.332	-1,21	↓	1,43	↑	
Treballadors assalariats (INSS)	53.726	54.189	53.051	-2,10	↓	-1,26	↓	
Agricultura	12	16	12	-25,00	↓	0,00		
Indústria	13.017	12.529	12.068	-3,68	↓	-7,29	↓	
Construcció	5.668	6.002	5.611	-6,51	↓	-1,01	↓	
Serveis	35.029	35.642	35.360	-0,79	↓	0,94	↑	
Consums								
Electricitat (Mwh)	308.505	309.988	313.781	1,22		1,71		Acumulat semestral
Gas (Milions de Tèrmies)	246	489	290	-40,70		17,93		Acumulat semestral
Aigua (m ³)	7.506.192	7.436.084	7.794.431	4,82		3,84		Acumulat semestral
Residus sòlids urbans (tones)	41.559	42.348	41.494	-2,02	↓	-0,16	↓	Acumulat semestral
Kg RSU/habitant/dia	1,22	1,24	1,21	-2,29	↓	-0,97	↓	
Habitatge								
Habitatges de nova construcció (unitats)	796	1.476	711	-51,83	↓	-10,68	↓	Acumulat semestral
Superfície residencial	81.912	156.490	80.474	-48,58	↓	-1,76	↓	Acumulat semestral
Superfície industrial	53.298	18.973	6.730	-64,53	↓	-87,37	↓	Acumulat semestral
Superfície comercial	22.265	15.412	15.842	2,79	↑	-28,85	↓	Acumulat semestral

Font: Diputació de Barcelona. Xarxa d'Observatoris del Mercat de Treball de la Província de Barcelona.

El signe ↑ indica una variació favorable i el ↓ desfavorable. Els indicadors que no tenen signe són de difícil valoració.

1. Percentatge de contractes temporals sobre el total.

2. Indicadors socioeconòmics de Sabadell comparats

En aquest apartat que encetem en aquest número, es presenten una sèrie d'indicadors de Sabadell comparats amb quatre municipis més, que participen en la xarxa d'Observatoris que integren el projecte *El Perfil de la Ciutat. Indicadors Bàsics de Qualitat de Vida*¹.

Aquest és un model senzill que pren en mesura set indicadors disponibles per a cadascun dels cinc municipis. Els seus valors han estat transformats en base 100 per tal de poder comparar-los entre ells i representar-los al mateix gràfic. El valor òptim per a cada indicador s'ha obtingut calculant la mitjana dels cinc municipis a excepció de la taxa d'atur registrat en què l'òptim és el 5% (llindar del que es considera com atur zero).

Diagrama d'informació local comparada

Indicadors	Granollers	Manresa	Mataró	Sabadell	Terrassa	Base
Taxa d'atur	6,14	6,78	6,68	8,07	8,73	5,00
% Contractes indefinits / Total contractes	12,33	14,32	14,51	12,00	14,78	13,59
Preu m ² de nova construcció / IRPF per càpita	0,10	0,08	0,13	0,11	0,16	0,12
% Variació del preu de nova construcció del municipi (2001)	61,2	31,40	71,59	54,93	53,07	54,44
% Població extracomunitària / Població total	6,49	6,01	6,94	2,59	4,55	5,32
% Mobilitat obligatòria en transport públic / % Mobilitat obligatòria en transport privat	0,24	0,30	0,22	0,19	0,34	0,26
% Organitzacions associatives / Població	0,52	0,57	0,43	0,39	0,42	0,47

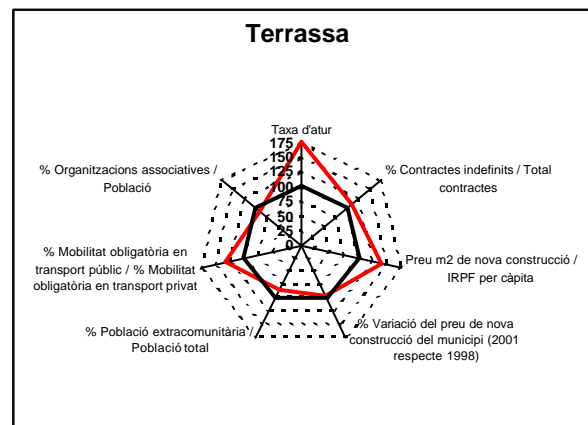
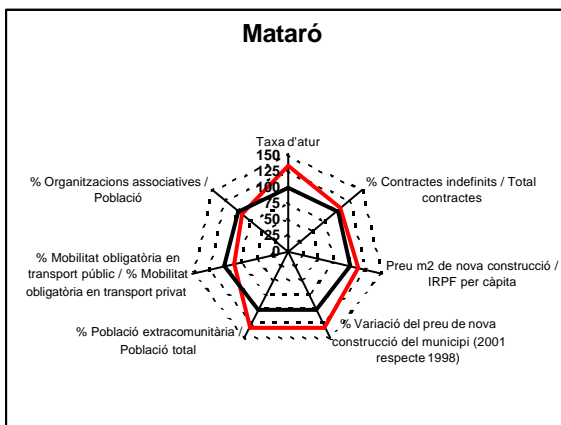
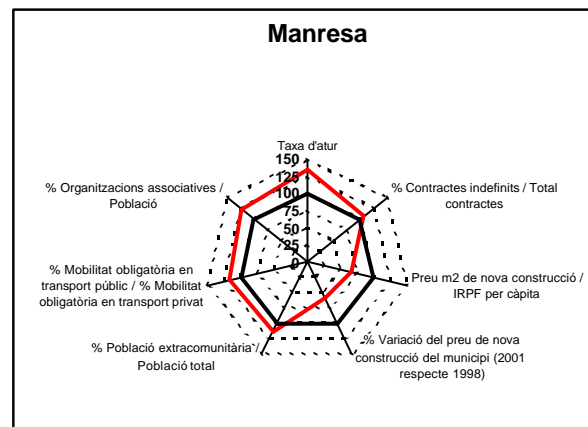
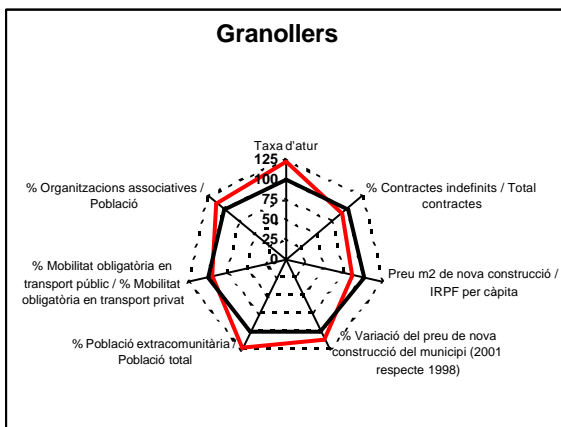
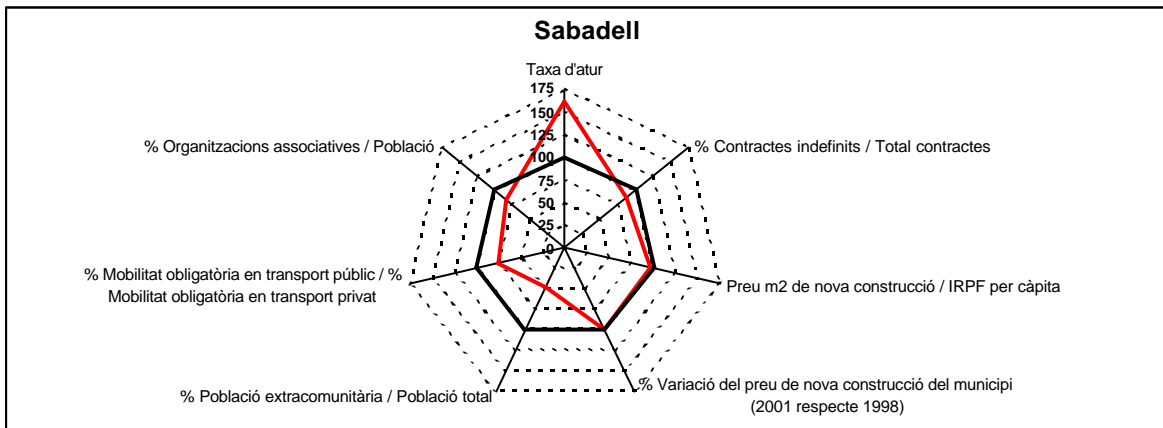
Indicadors en base 100

Taxa d'atur	122,80	135,60	133,64	161,40	174,60	100
% Contractes indefinits / Total contractes	90,75	105,37	106,78	88,30	108,79	100
Preu m ² de nova construcció / IRPF per càpita	86,54	66,35	112,51	96,13	138,47	100
% Variació del preu de nova construcció del municipi (2001)	112,42	57,68	131,51	100,90	97,49	100
% Població extracomunitària / Població total	122,07	113,06	130,56	48,70	85,61	100
% Mobilitat obligatòria en transport públic / % Mobilitat obligatòria en transport privat	93,04	117,02	83,61	74,97	131,36	100
% Organitzacions associatives / Població	111,59	122,14	91,23	84,06	90,98	100

Font: Elaboració pròpia.

¹ Projecte en què, a més de Sabadell, hi participen els següents municipis : Barberà del Vallès, Granollers, Manresa, Mataró, Rubí, Santa Coloma de Gramenet, Terrassa, Vic i Vilanova i la Geltrú.

El llindar òptim per als indicadors queda representat per la línia circular (base 100), mentre que la línia vermella presenta els valors de cadascun dels indicadors. Quan més proper estigui el valor a l'òptim o el superi (tant per damunt com per dessota, en funció de cada indicador), millor estarà respecte de la mitjana dels cinc municipis.

3. Diagrames d'Informació Local

El *Diagrama d'Informació Local* és una eina estadística² que compara l'estat i l'evolució d'indicadors socioeconòmics de Sabadell respecte dels mateixos indicadors de la província de Barcelona.

A l'eix vertical es presenta l'estat de l'indicador a Sabadell respecte de l'estat del mateix indicador a la província. La posició de l'indicador, per tant, se situarà per damunt o per sota 100 segons es trobi per sobre o per sota del nivell provincial. A l'eix horitzontal es presenta l'evolució de l'indicador a Sabadell respecte de l'evolució del mateix indicador a la província. L'indicador se situarà per damunt o per sota de 0 segons que la seva evolució hagi estat positiva o negativa. Per tal d'ajudar la interpretació de cadascun dels indicadors, s'utilitzen símbols de valoració.

3.1. Diagrama d'Informació Local de Sabadell (I)

El període analitzat varia en funció de cada grup d'indicadors: desembre del 2001 - desembre del 2002 pel que fa als indicadors d'atur, quart trimestre del 2001 - quart trimestre del 2002 en els indicadors de contractació, segon semestre del 2001 - segon semestre del 2002 en els habitatges iniciats per càpita, total 2000 - total 2001 en vehicles per càpita, i total 2001 - total 2002 en el preu de l'habitatge.

Pocs canvis en la majoria dels **indicadors relacionats amb l'atur**. Tan sols **l'atur juvenil ha millorat** lleugerament la seva situació semestral respecte de la província.

La contractació tampoc no presenta uns resultats gaire diferents dels del darrer informe: la contractació indefinida i la temporal presenten un nivell desfavorable i una evolució favorable, mentre que la contractació juvenil segueix una evolució desfavorable tot i tenir un nivell favorable. La contractació dels majors de 45 anys se situa en un nivell i evolució desfavorables.

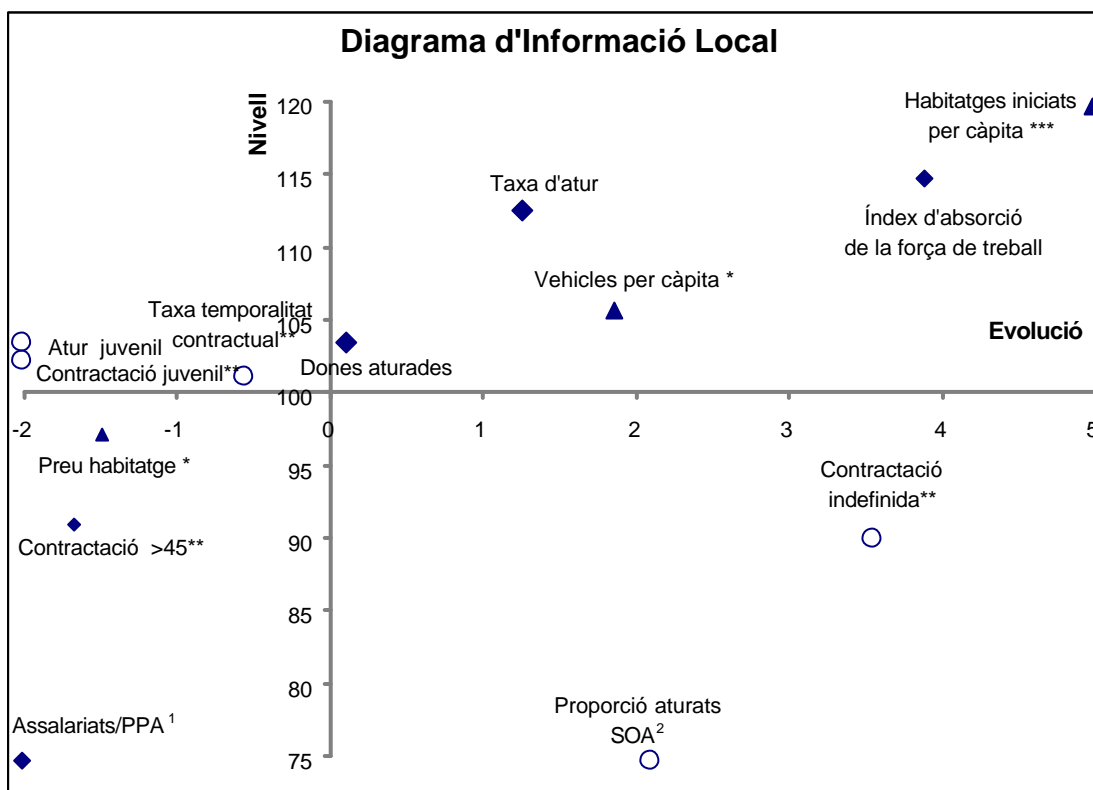
L'índex d'absorció de la força de treball (aturats entre assalariats) i els assalariats entre la població potencialment activa (població de 16-64 anys) presenten la mateixa situació que en els anteriors informes, és a dir, un nivell i evolució desfavorables respecte a la província.

Els habitatges iniciats per càpita, igual que el semestre anterior, conserven els dos vectors positius: major proporció i millor evolució que la mitjana provincial.

---

² Model dissenyat per l'Àrea d'Estudis i Planificació de l'Institut Municipal de Promoció Econòmica de Mataró.

Pel que fa als indicadors anuals, el preu de l'habitatge és més econòmic que el de la mitjana provincial i, a més, la seva evolució ha millorat. Per altra banda, els vehicles per càpita, des d'un punt de vista economicista, segueixen amb un bon nivell i evolució. Si, per contra, s'adoptés un òptica de desenvolupament sostenible, la interpretació seria la contrària.

NIVELL: desembre del 2002

EVOLUCIÓ: desembre del 2002-desembre del 2001

1. Població potencialment activa (16-64 anys)

2. Sense ocupació anterior

*Dades anuals

**Dades trimestrals

***Dades semestrals

◆ Evolució i nivell desfavorable

▲ Evolució favorable i nivell favorable

○ Evolució favorable/Nivell desfavorable o Nivell favorable/Evolució desfavorable

Al quadre següent es presenta el resum del nivell i l'evolució dels indicadors:

		EVOLUCIÓ	
		Favorable	Desfavorable
NIVELL	Favorable	Habitatges iniciats per càpita Vehicles per càpita Preu habitatge	Proporció aturats SOA ¹ Contractació juvenil
	Desfavorable	Contractació temporal Contractació indefinida Atur juvenil	Taxa d'atur Atur femení Índex d'absorció de la força de treball ² Assalariats/PPA Contractació >45

1. Aturats SOA: Aturats sense ocupació anterior.

2. Relació entre els aturats registrats i els treballadors assalariats (nombre d'aturats per assalariat).

3.2. Diagrama d'Informació Local de Sabadell (II)

Les dades que es presenten a continuació provenen de l'*Anuari Econòmic 2002* i de l'*Anuari Social 2003* de la Fundació La Caixa. Les dades compreses en cadascuna de les dues publicacions han permès dur a terme una anàlisi comparativa de Sabadell respecte de la província a partir de la utilització de la mateixa metodologia de l'apartat anterior.

Els indicadors escollits de l'*Anuari Econòmic* han estat: telèfons per cada 1.000 habitants, vehicles per cada 1.000 habitants, oficines bancàries per cada 1.000 habitants i camions per activitats econòmiques³.

Els indicadors escollits de l'*Anuari Social* han estat: edat mitjana poblacional, taxa d'atur registrat, taxa de natalitat, taxa de mortalitat, índex d'infància, índex de joventut, índex de dependència i l'índex d'envelliment.

Indicadors socioeconòmics

Sabadell i Província de Barcelona

	Sabadell			Província de Barcelona		
	Període 1	Període 2	Increment	Període 1	Període 2	Increment
Taxa d'atur ¹	3,60	4,30	19,44	3,20	3,70	15,63
Índex d'infància ²	14,70	14,30	-2,72	13,70	13,50	-1,46
Índex de joventut ²	24,30	23,30	-4,12	23,70	22,70	-4,22
Índex de dependència ²	44,00	44,90	2,05	43,10	43,70	1,39
Índex d'envelliment ²	15,80	16,70	5,70	16,40	16,90	3,05
Edat mitjana ²	38,70	39,40	1,81	39,60	40,00	1,01
Taxa de natalitat ²	9,30	9,20	-1,08	9,30	9,60	3,23
Taxa de mortalitat ²	8,10	8,90	9,88	8,80	9,20	4,55
Telèfons / 1.000 hab. ³	444,00	448,00	0,90	495,00	491,00	-0,81
Vehicles / 1.000 hab. ³	609,00	619,00	1,64	607,00	610,00	0,49
Oficines / 1.000 hab. ³	0,89	0,88	-1,12	1,10	1,07	-2,73
Camions / activitats econòmiques ³	1,98	2,04	3,03	1,68	1,68	0,00

Font: elaboració pròpia.

1. Període 1 = any 2000 ; Període 2 = any 2002.

2. Període 1 = any 1998 ; Període 2 = any 2000.

3. Període 1 = any 2000 ; Període 2 = any 2001.

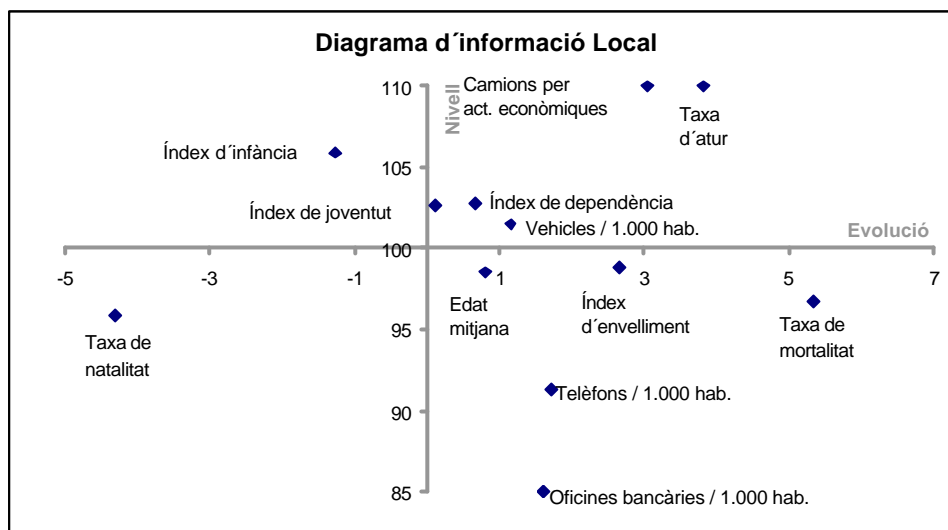
Índex d'infància: Nombre de nens de 0 a 14 anys per cada 100 habitants.

Índex de joventut: Nombre de joves de 15 a 29 anys per cada 100 habitants.

Índex de dependència: Nombre de nens de 0 a 14 anys i persones grans de 65 i més anys per cada 100 adults en edat de treballar.

Índex d'envelliment: Nombre de persones grans de 65 i més anys per cada 100 habitants.

³ El total d'activitats econòmiques s'ha elaborat a partir del quocient entre activitats de la indústria i entre la suma d'activitats de la construcció, activitats comercials majoristes, activitats comercials minoristes i activitats de restauració i bars.

Al quadre següent es presenta la posició de cada indicador en nivell i evolució:

		EVOLUCIÓ	
		Favorable	Desfavorable
NIVELL	Favorable	Vehicles per cada 1.000 habitants Camions per activitats econòmiques	Taxa de mortalitat
	Desfavorable	Oficines per cada 1.000 habitants Telèfons per cada 1.000 habitants	Taxa d'atur registrat Taxa de natalitat

Dos indicadors se situen per sobre del nivell provincial i evolucionen favorablement: el nombre de vehicles per cada 1.000 habitants i el nombre de camions per activitat des d'un punt de vista economicista.

La taxa de mortalitat, tot i presentar un nivell favorable, reflecteix una evolució desfavorable respecte a la província. En canvi, en el cas del nombre d'oficines i de telèfons per cada 1.000 habitants, el nivell és desfavorable i l'evolució és favorable respecte la província.

Finalment, la taxa d'atur i la taxa de natalitat presenten un nivell i evolució desfavorables.

2

Estructura empresarial⁴

Introducció
Indústria
Construcció
Comerç i serveis

Cambra de Comerç de Sabadell
Consell Intersectorial d'Empresaris de Sabadell i Comarca
Ajuntament de Sabadell (Desenvolupament Local)

---

⁴ Les dues fonts d'anàlisi (INSS i IAE) utilitzades en aquest capítol s'han de considerar complementàries, ja que les dades d'empreses amb assalariats de la Seguretat Social donen una visió conjunta del dinamisme empresarial i la creació d'ocupació, mentre que les dades de les altes fiscals de l'IAE aporten una visió de les activitats més dinàmiques, signifiquin o no la creació d'una nova empresa i, per tant, les que generen més oportunitats de negoci des d'un punt de vista empresarial.

Introducció

El ritme de la economia catalana continua desaccelerant-se durant aquest darrer semestre. Tots els indicadors d'activitat, demanda i mercat de treball mostren una situació de pèrdua de l'impuls de l'activitat econòmica, que ha afectat tots els sectors. L'Índex de Producció Industrial ha caigut un 2,4% l'agost del 2002, mentre que a la construcció i els serveis els increments del PIB són més moderats que els assolits l'any 2001. A més, l'indicador sintètic d'activitat indica unes expectatives industrials pessimistes, sobretot quant a la producció a curt termini. Bona culpa d'aquest fet el té la desacceleració manifestada del consum privat i l'estancament de les exportacions.

Llicències d'activitat

En aquest número s'incorpora la lectura del total d'empreses que estan donades d'alta al registre de l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE), independentment de si ho estan amb una o més d'una alta. Aquesta anàlisi, per tant, ens aproxima al número real d'empreses que hi ha al municipi, tant si tenen empleats assalariats com si no. Malauradament, però, aquesta òptica no ens permet fer desagregacions per activitat.

Sota aquest criteri, a Sabadell, per tant, hi ha 13.005 empreses, un 3% més que l'any anterior, increment que resta per damunt de la variació del nombre total de llicències (0,72%) fet que pot indicar una desaparició de segones llicències per part d'activitats ja existents.

Empreses amb i sense treballadors¹

Empresarials, professionals i artistes. 1993-2002²

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	D 93-02	%D 93-02
Empresarials	9.278	9.511	9.890	9.998	10.167	10.124	10.339	10.401	10.555	10.791	1.513	16,31
Professionals	1.609	1.690	1.805	1.837	1.957	1.998	2.017	2.041	2.057	2.177	568	35,30
Artistes	25	26	28	27	32	31	29	28	30	37	12	48,00
Total	10.912	11.227	11.723	11.862	12.156	12.153	12.385	12.470	12.642	13.005	2.093	19,18

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda i Informació de Base. Elaboració pròpia.

1. Es compten NIF únics, independentment del nombre de llicències d'activitat vinculades.

2. Dades a 31 de desembre de cada any.

Quant a llicències d'activitat econòmica, el nombre s'estabilitza en el segon semestre del 2002, passant de les 16.648 de l'any 2001 a les 16.768 per a l'any 2002 (un increment, com ja s'ha dit del 0,72%). Aquest increment interanual, però, és sensiblement inferior al produït als anys anteriors, fet que reflecteix l'estancament del ritme de creixement econòmic.

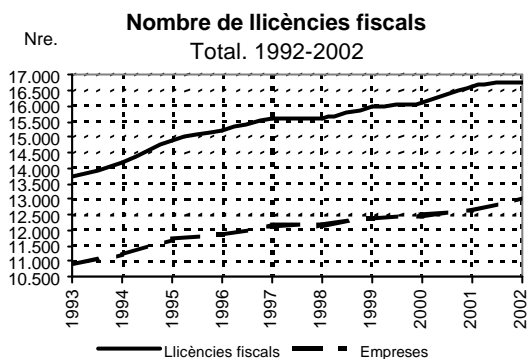
La distribució de les llicències per grans sectors d'activitat manté la mateixa proporció que en els semestres anteriors: 87% empresarials i 13% professionals, percentatges que continuen inamovibles.

Estructura empresarial segons les altes fiscals

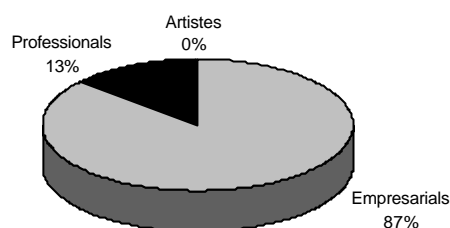
Activitats empresarials, professionals i artistes. 1992-2002

Activitat	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001		2002		D % anual
										2n sem.	1r sem.	2n sem.	D % sem.	
Empresarials	12.320	12.019	12.430	13.011	13.318	13.545	13.525	13.851	13.998	14.456	14.611	14.507	-0,71	0,35
Professionals	1.582	1.662	1.743	1.858	1.890	2.017	2.054	2.068	2.087	2.160	2.211	2.224	0,59	2,96
Artistes	24	25	26	28	27	32	31	30	28	32	33	37	12,12	15,63
Total	13.926	13.706	14.199	14.897	15.235	15.594	15.610	15.949	16.113	16.648	16.855	16.768	-0,52	0,72

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda i Informació de Base.

Distribució de les llicències fiscals
Total. Desembre 2002

Les llicències d'activitat empresarials sobrepassen les 14.500, i registren un increment interanual del 0,35%, tot i que respecte al semestre anterior es produeix un descens del 0,7%. La construcció, amb un increment del 4,7% anual, torna a ser el sector amb un comportament més positiu, tot i que semestralment s'estanca (només dues llicències més). Els serveis augmenten un 0,7% respecte a l'any 2001, mentre que les industrials disminueixen en més d'un 6% anual, i en un 4,3% semestral.

Set de cada deu llicències empresarials pertanyen al comerç i serveis, proporció que no tendeix a moure's, mentre que el pes de les llicències de la construcció (16%) continua per davant de l'industrial (12%).

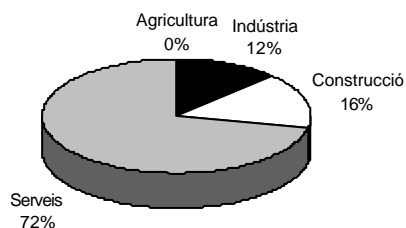
Estructura empresarial segons les altes fiscals

Activitats empresarials. 1992-2002

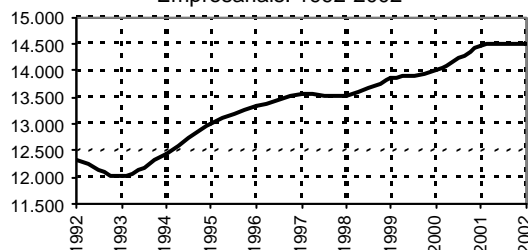
Activitat	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001		2002		D % anual
										2n sem.	1r sem.	2n sem.	D % sem.	
Agricultura	6	7	6	6	5	5	7	7	8	10	10	9	-10,00	-10,00
Indústria	2.270	2.108	2.056	2.095	2.043	1.991	1.999	2.000	1.943	1.919	1.882	1.801	-4,30	-6,15
Construcció	1.490	1.270	1.397	1.534	1.657	1.788	1.831	1.976	2.084	2.208	2.313	2.311	-0,09	4,66
Serveis	8.554	8.634	8.971	9.376	9.613	9.761	9.688	9.868	9.963	10.319	10.406	10.386	-0,19	0,65
Total	12.320	12.019	12.430	13.011	13.318	13.545	13.525	13.851	13.998	14.456	14.611	14.507	-0,71	0,35

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda i Informació de Base.

Distribució de les llicències fiscals
Empresarials. Desembre 2002

Nombre de llicències fiscals
Empresarials. 1992-2002

El desembre de 2002, el nombre de llicències professionals se situa en 2.224, un 3% més respecte el mateix període de l'any anterior. D'aquestes, un 82% pertany al sector serveis, un 12% al sector de la construcció i un 5% a l'industrial. Dels sectors, és el de la construcció qui presenta uns augments (tan semestral com anual) més importants: 6% i 11,4% respectivament.

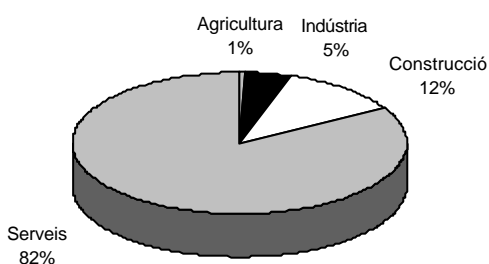
Estructura empresarial segons les altes fiscals

Activitats professionals. 1992-2002

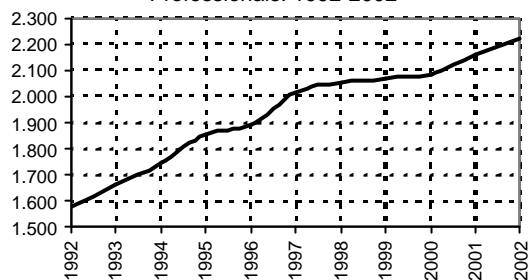
Activitat	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001		2002		D % sem.	D % anual
										2n sem.	1r sem.	2n sem.			
Agricultura	9	9	11	13	11	12	14	13	12	14	12	13	8,33	-7,14	
Indústria	70	74	80	90	80	82	80	79	91	96	99	101	2,02	5,21	
Construcció	174	178	184	199	192	207	210	217	223	237	249	264	6,02	11,39	
Serveis	1.329	1.401	1.468	1.556	1.607	1.716	1.750	1.759	1.761	1.813	1.851	1.846	-0,27	1,82	
Total	1.582	1.662	1.743	1.858	1.890	2.017	2.054	2.068	2.087	2.160	2.211	2.224	0,59	2,96	

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda i Informació de Base.

Distribució de les llicències fiscals
Professionals. Desembre 2002

Nombre de llicències fiscals
Professionals. 1992-2002

Empreses i treballadors assalariats

Els centres de cotització del règim general de la Seguretat Social mostren un lleuger increment interanual del 0,3%, mentre que semestralment es produeix un descens de l'1,8%. Aquest alentiment també caracteritza l'evolució del nombre de treballadors assalariats, ja que aquests disminueixen un 2,1% semestral i 1,3% anual. Així, doncs, el desembre del 2002 hi ha 6.499 centres de cotització i 53.051 treballadors assalariats.

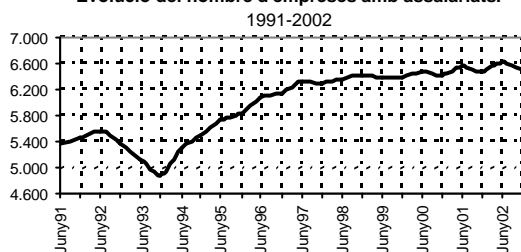
Empreses empleadores i treballadors assalariats per sectors d'activitat

Sabadell. Semestres. 1996-2002

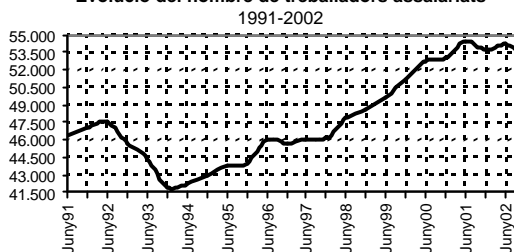
	1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		D% sem.	D% anual
	Juny	Des.	Juny	Des.	Juny	Des.	Juny	Des.	Juny	Des.	Juny	Des.	Juny	Des.		
Empreses																
Agricultura	4	4	6	7	6	5	5	4	7	6	6	6	8	7	-12,50	16,67
Indústria	1.486	1.467	1.469	1.457	1.424	1.405	1.408	1.401	1.367	1.347	1.340	1.309	1.280	1.233	-3,67	-5,81
Construcció	580	571	629	637	670	703	777	815	881	867	933	893	944	927	-1,80	3,81
Serveis	4.005	4.103	4.215	4.193	4.265	4.309	4.191	4.165	4.211	4.205	4.273	4.271	4.385	4.332	-1,21	1,43
Total	6.075	6.145	6.319	6.294	6.365	6.422	6.381	6.385	6.466	6.425	6.552	6.479	6.617	6.499	-1,78	0,31
Treballadors assalariats																
Agricultura	10	5	11	10	10	12	16	5	12	11	12	12	16	12	-25,00	0,00
Indústria	14.347	13.938	13.115	12.873	13.357	13.212	13.715	13.643	13.948	13.230	13.617	13.017	12.529	12.068	-3,68	-7,29
Construcció	3.567	3.180	3.641	3.402	3.882	3.907	4.676	4.968	5.535	5.410	6.105	5.668	6.002	5.611	-6,51	-1,01
Serveis	28.049	28.587	29.297	29.814	30.615	31.459	31.277	32.550	33.295	34.337	34.687	35.029	35.642	35.360	-0,79	0,94
Total	45.973	45.710	46.064	46.099	47.864	48.590	49.684	51.166	52.790	52.988	54.421	53.726	54.189	53.051	-2,10	-1,26

Font: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball, Gabinet Tècnic.

Evolució del nombre d'empreses amb assalariats.

Evolució del nombre de treballadors assalariats

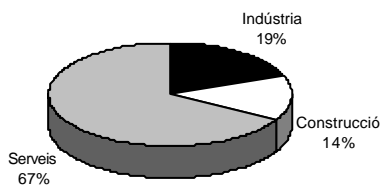

Tot i la puntual reducció interanual dels afiliats a la seguretat social que s'ha registrat en aquest període, la tendència general manifestada fins ara és a l'augment pel procés d'incorporació i legalització de treballadors estrangers, tot i que no es poden oferir dades sobre procedència a escala municipal. Tanmateix, a escala estatal els treballadors estrangers representen al voltant del 40% dels no gaire més de 600.000 nous afiliats a la Seguretat Social durant l'últim any.

La distribució per activitat segueix la mateixa proporció observada per semestres anteriors: el sector serveis continua sent el que té més pes, tant pel que fa als centres de cotització (amb un 67%) com als assalariats (amb un 66%). La indústria ocupa el segon lloc i manté gairebé les mateixes distàncies respecte de la construcció.

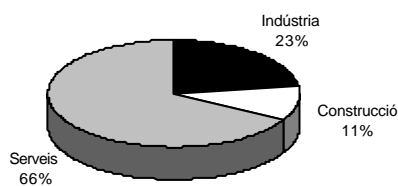
Distribució de les empreses amb assalariats.

Desembre 2002

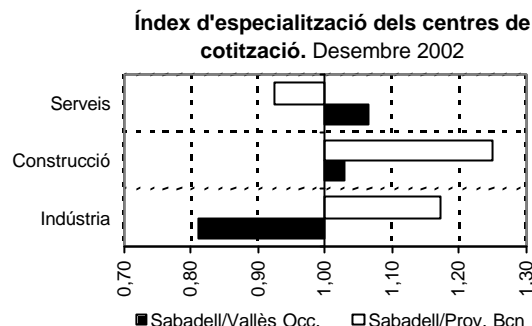
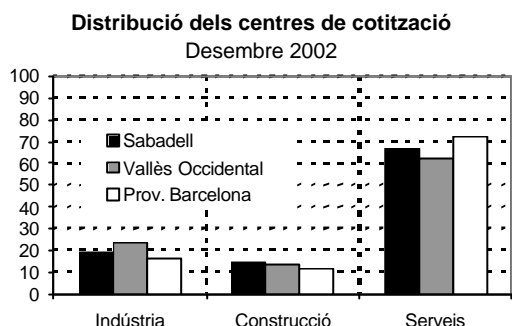

Distribució dels treballadors assalariats

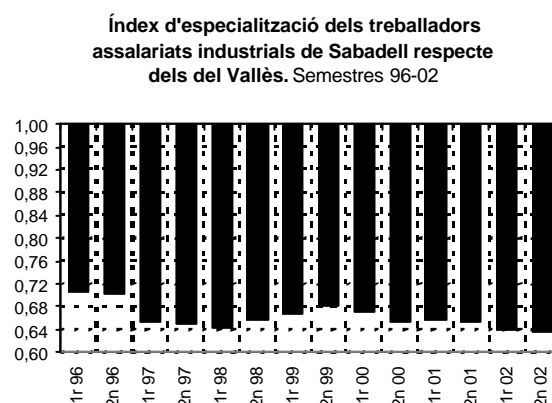
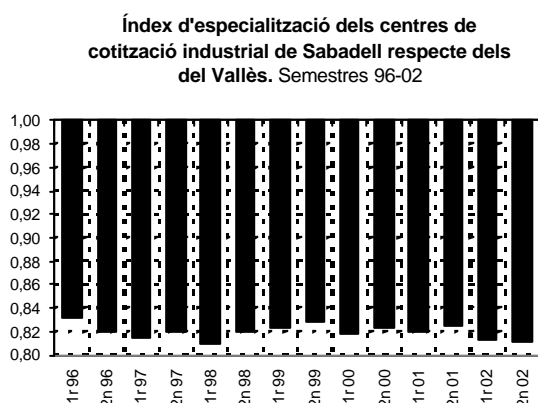
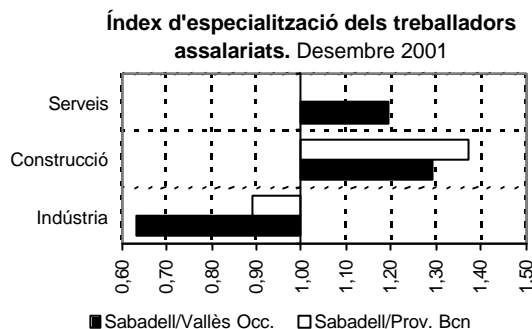
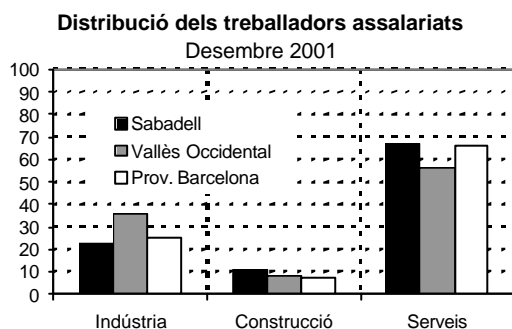
Desembre 2002

Sabadell continua presentant una major especialització⁵ de centres de cotització de la construcció respecte a la comarca i la província. Sabadell està més especialitzat en els serveis que la comarca però menys que la província, mentre que la presència relativa de la indústria a Sabadell és inferior a la comarca però superior que a la província.

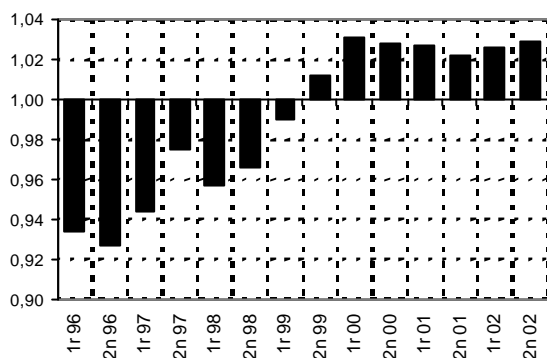
Pel que fa a treballadors assalariats i respecte a la comarca, les característiques d'especialització són molt similars als de centres de cotització. Només en el cas de la indústria, la petita dimensió comparativa de les empreses sabadellenques fa que en treballadors de Sabadell no estigui tant especialitzada com en centres de cotització.

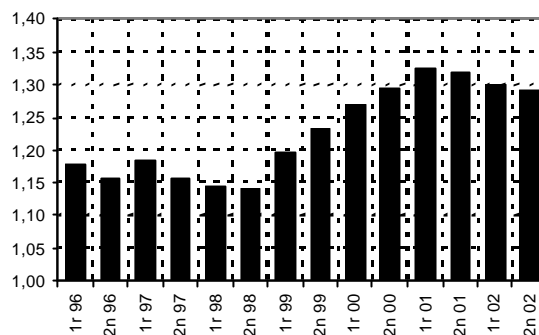
⁵ Pes d'una activitat respecte del total d'activitats d'un territori, dividit pel pes de la mateixa activitat respecte del total d'un territori superior. Si l'índex està per sota 1 l'activitat està subrepresentada i si l'índex és superior a 1 està sobrerrepresentada.

En el cas de la construcció, en canvi, l'evolució dels centres de cotització mostra dues etapes: una lleugera subespecialització fins el primer semestre de 1999 i una lleugera sobreespecialització a partir d'aquell semestre. Els treballadors assalariats en canvi sempre han mantingut un major pes a Sabadell que a la comarca.

Índex d'especialització dels centres de cotització de la construcció de Sabadell respecte dels del Vallès. 96-02

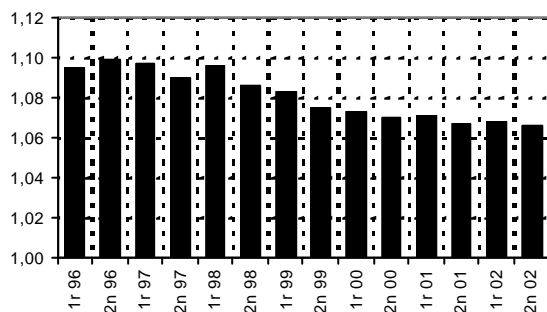

Índex d'especialització dels treballadors assal. de la construcció de Sabadell respecte dels del Vallès. Semestres 96-02

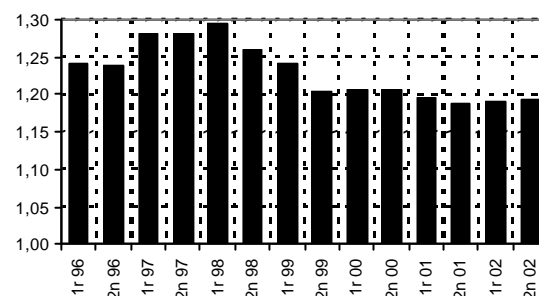

El sector serveis, tant en centres com en assalariats, es manté per damunt de la comarca, si bé s'observa com en els darrers semestres tendeix a l'estabilització.

Índex d'especialització dels centres de cotització dels serveis de Sabadell respecte dels del Vallès. 96-02

Índex d'especialització dels treballadors assalariats dels serveis de Sabadell respecte dels del Vallès. 96-02

Dimensió empresarial

L'estructura empresarial de Sabadell està basada en la petita empresa i dins d'aquesta, en la microempresa. Prova d'aquesta atomització empresarial s'observa prenent com a exemple les 6.499 empreses que ocupen els 53.051 treballadors assalariats. El 74% d'aquestes empreses tenen entre 1 i 5 assalariats, percentatge que augmenta al 86% si es compten les empreses entre 6 i 10 treballadors i al 98% si s'hi inclouen les empreses fins a 50 assalariats. Ara bé, aquesta immensa majoria d'empreses amb menys de 50 treballadors (petita empresa) ocupa el 61% d'aquests, o el que és el mateix, el 2% de les empreses mitjanes i grans localitzades a Sabadell (amb més de 51 treballadors) ocupa el 40% dels treballadors assalariats que treballen a Sabadell, dada important a l'hora de valorar la incidència de l'impacte de les empreses de grandària mitjana i gran sobre l'ocupació assalariada al municipi.

Aquest context microempresarial, a més, està alimentat pel transvasament del col·lectiu d'autònoms i microempreses sense assalariats al d'ocupadors a causa de la reducció dels costos laborals de contractació. A més, també ajuda a aquest fet les bonificacions en les quotes a la Seguretat social per als empleadors que ocupen a un primer treballador. Segons el professor Josep Oliver *menys autònoms i més empresaris són les dues cares d'una mateixa moneda*.

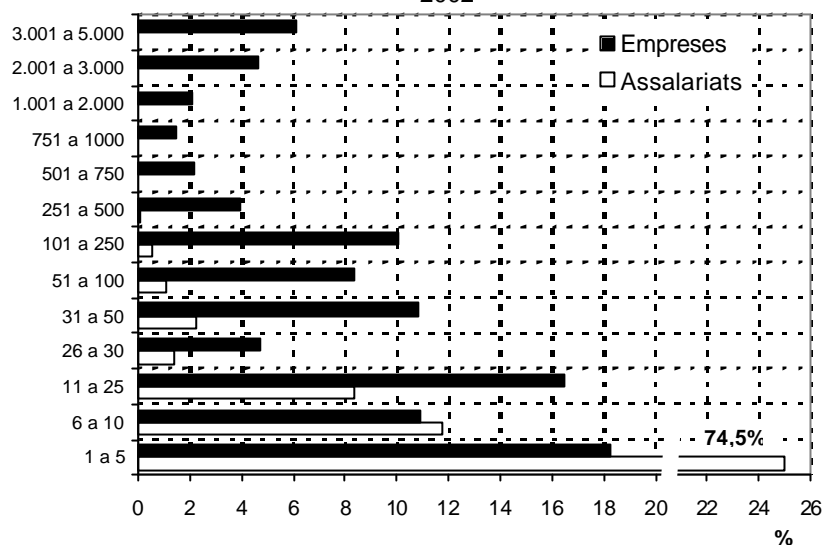
Empreses segons el número de treballadors assalariats i treballadors assalariats segons la grandària de l'empresa. Desembre 2002

Assalariats	Empreses				Assalariats				Mitjana per tram ¹
	Nombre	Acum.	%	% Acum.	Nombre	Acum.	%	% Acum.	
1 a 5	4.839	4.839	74,46	74,46	9.674	9.674	18,24	18,24	2,00
6 a 10	764	5.603	11,76	86,21	5.780	15.454	10,90	29,13	7,57
11 a 25	544	6.147	8,37	94,58	8.752	24.206	16,50	45,63	16,09
26 a 30	90	6.237	1,38	95,97	2.505	26.711	4,72	50,35	27,83
31 a 50	146	6.383	2,25	98,22	5.751	32.462	10,84	61,19	39,39
51 a 100	68	6.451	1,05	99,26	4.432	36.894	8,35	69,54	65,18
101 a 250	36	6.487	0,55	99,82	5.336	42.230	10,06	79,60	148,22
251 a 500	6	6.493	0,09	99,91	2.081	44.311	3,92	83,53	346,83
501 a 750	2	6.495	0,03	99,94	1.151	45.462	2,17	85,69	575,50
751 a 1000	1	6.496	0,02	99,95	786	46.248	1,48	87,18	786,00
1.001 a 2.000	1	6.497	0,02	99,97	1.103	47.351	2,08	89,26	1.103,00
2.001 a 3.000	1	6.498	0,02	99,98	2.464	49.815	4,64	93,90	2.464,00
3.001 a 5.000	1	6.499	0,02	100	3.236	53.051	6,10	100	3.236,00
Total	6.499		100		53.051		100		8,16

Font: Diputació de Barcelona. Xarxa d'Observatoris del Mercat de Treball de la Província de Barcelona.

1. Nombre de treballadors assalariats / Empreses amb assalariats

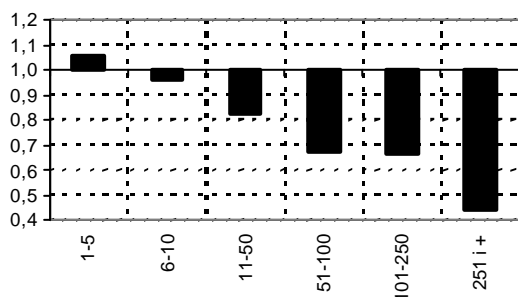
Treballadors assalariats segons grandària de l'empresa i empreses segons el número d'assalariats 2n semestre 2002

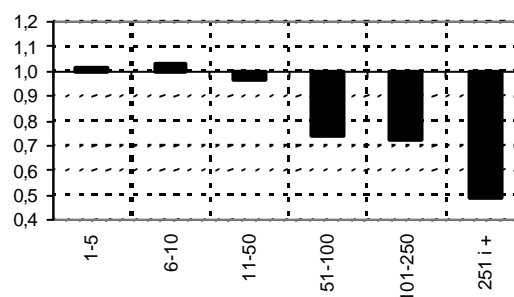
Tal com s'ha comentat anteriorment, el pes de les empreses per trams d'assalariats situades a Sabadell respecte a les de la comarca mostra una lleugera sobreespecialització a Sabadell en microempreses (1-5 assalariats), i una progressiva subespecialització a mesura que augmenta la dimensió empresarial, sobretot en grans empreses (més de 250 assalariats). Aquesta és una característica normal del teixit empresarial sabadellenc si es té en compte la manca de superfície industrial disponible al municipi i la successiva sortida cap a polígons del voltant de moltes empreses amb dimensions importants.

La proporció d'empreses de Sabadell de fins a 50 assalariats respecte de la proporció a la província és similar, si bé les de major grandària estan clarament subrepresentades a Sabadell.

Índex d'especialització de les empreses amb assalariats segons el número d'assalariats. Sabadell respecte la comarca. Desembre 2002

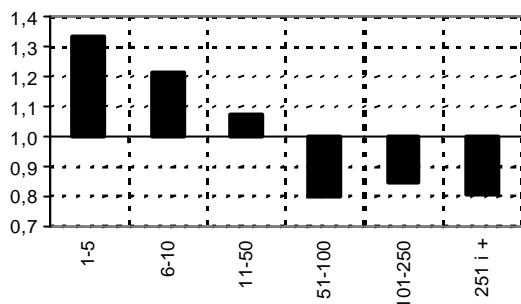

Índex d'especialització de les empreses amb assalariats segons el número d'assalariats. Sabadell respecte la província. Desembre 2002

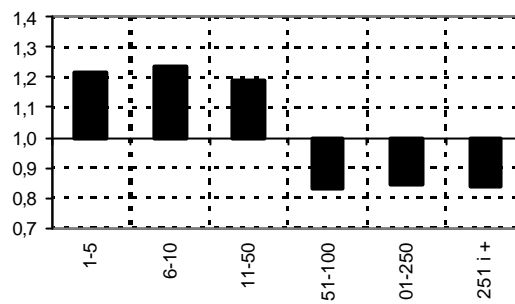

Quant a la distribució dels assalariats segons la grandària de l'empresa, de nou s'observa una clara sobredimensió de la proporció d'assalariats en microempresa i petita empresa, respecte de la proporció a la comarca i a la província. Cal notar l'important pes de l'ocupació en empreses sabadellenques d'1 a 5 assalariats (18% del total) respecte de la comarca (14%) i la província (15%).

Índex d'especialització dels assalariats segons la grandària de l'empresa. Sabadell respecte la comarca. Desembre 2002

Índex d'especialització dels assalariats segons la grandària de l'empresa. Sabadell respecte la província. Desembre 2002

Treballadors autònoms

La distribució relativa dels 13.412 treballadors per compte propi de Sabadell en els principals grups d'activitat és similar a la comarcal, un 15% ho són a la indústria, un 17% a la construcció i un 68% al comerç i serveis. Interanualment s'observa una pèrdua remarcable d'autònoms industrials (-4,6%), lleuger increment dels autònoms del comerç i serveis (1,9%) i destacable augment dels autònoms de la construcció (6,7%), contraposant-se a la lleugera disminució d'assalariats d'aquesta activitat.

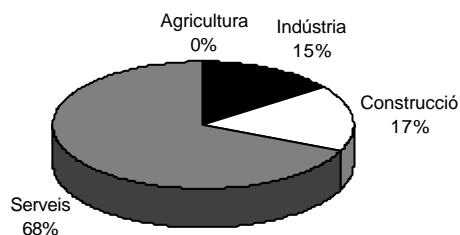
Autònoms

Sabadell. 2001-2002

	2001		2002		D % 01-02
	Nombre	%	Nombre	%	
Agricultura	16	0,12	16	0,12	0,0
Indústria	2.098	15,90	2.002	14,93	-4,6
Construcció	2.093	15,86	2.234	16,66	6,7
Serveis	8.991	68,12	9.160	68,30	1,9
Total	13.198	100	13.412	100	1,6

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

Distribució dels autònoms per activitat. 2002

Indústria

Introducció

Malgrat la millora de l'activitat industrial dels darrers mesos de 2002 gràcies a l'expansió dels béns de consum, a escala catalana l'expansió del VAB ha estat inferior a mig punt des d'inici d'any i la inversió industrial s'ha reduït un 3,8% nominal segons l'enquesta d'inversió industrial de la Generalitat⁶.

La producció ha augmentat i la utilització de l'activitat productiva s'ha mantingut estable. Tanmateix, el clima de marxa de negoci és bastant negatiu a causa del retrocés d'exportació de manufactures, principalment a l'estranger, augment dels estocs, reducció dels ocupats i reducció dels preus de venda. La inversió en béns d'equipament i de consum durador cau, mentre que augmenta la competència de productes originaris d'economies emergents. L'indicador de confiança industrial també empitjora. La meitat de les empreses⁷ consideren que la debilitat de la demanda limita la millora de l'activitat, la proporció més elevada dels darrers tres anys. En aquest context, les expectatives empresarials de les empreses catalanes a curt termini no són gaire optimistes i anuncien un descens de l'activitat i reajustaments de plantilles.

Llicències d'activitat

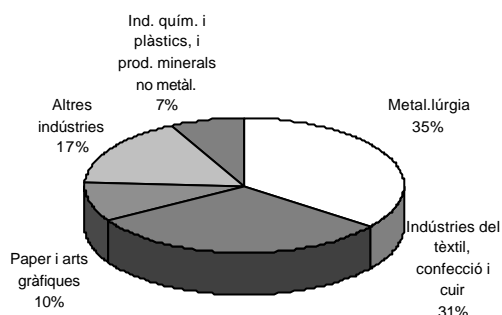
L'evolució del nombre total de llicències empresarials d'activitat industrial a Sabadell continua mostrant el procés de desacceleració iniciat el 2001, amb la reducció d'un 6,2% interanualment i un 4,3% semestralment. Aquest fet està en consonància amb les dades generals de l'economia catalana, que mostren que la indústria es troba en una situació d'estancament. La feblesa dels mercats exteriors i, sobretot, la pèrdua de ritme de la demanda interna han continuat sent factors clau. A més, l'Índex de Producció Industrial ha registrat el darrer mes un descens interanual de prop del 2,4%. A Sabadell, les 1.801 llicències industrials existents el desembre del 2002 marquen el valor més baix de la sèrie presentada (des de 1992).

A Sabadell, **el 66% de les indústries i el 73% dels treballadors** pertanyen als grans sectors del **tèxtil** i de la **metal·lúrgia**. Les indústries del tèxtil, la confecció i el cuir representen el 31% del total de les empreses amb assalariats, mentre que les metal·lúrgiques representen el 35%.

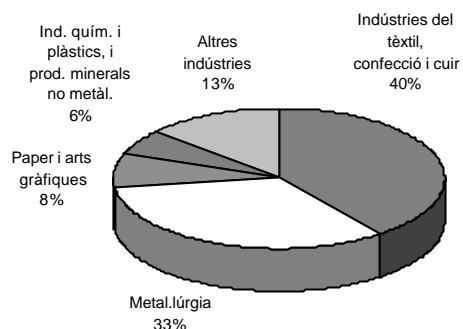
⁶ Inversió Industrial a Catalunya. Tardor 2002. Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Direcció General d'Indústria.

⁷ Clima industrial a Catalunya. Desembre 2002. Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Direcció General d'Indústria.

Distribució de les empreses amb assalariats a la indústria. Des. 2002

Distribució dels treballadors assalariats a la indústria. Desembre 2002

El sector del metall ocupa a Catalunya unes 246.000 persones, aporta el 35% de la producció, el 35% del valor afegit brut i el 37% de l'ocupació industrial. El Vallès Occidental concentra el 19% dels establiments empresarials, darrera del Barcelonès amb el 27%. A Sabadell hi ha el 3,5 dels establiments, per darrera de Barcelona (18%), Badalona (3,6%) i l'Hospitalet de Llobregat (3,6%).

D'acord amb dades del CEAM,⁸ a escala catalana el sector ha patit una contracció de l'activitat, seguint la desacceleració dels últims anys. L'ocupació ha continuat disminuint en aquest semestre. La producció real ha disminuït, especialment en els subsectors de fabricació de productes metàl·lics per al consum, metàl·lica bàsica i primera transformació i construcció de maquinària no elèctrica. A més, en aquest semestre el nivell d'utilització de la capacitat productiva ha estat similar a la d'un any abans, però inferior a la d'altres anys.

Les exportacions metal·lúrgiques catalanes han augmentat, en especial l'exportació de productes metàl·lics i de material de transport, tot i que l'augment ha estat inferior al d'un any abans, cosa que confirma la desacceleració del ritme de creixement de les vendes a l'exterior que s'està produint des del 2000.

El desembre del 2002, el nombre de llicències del sector del metall a Sabadell (epígrafs CAE 31 a 39) registra el mínim històric amb 607, després d'uns semestres de certa recuperació. El descens del darrer any està protagonitzat principalment per la caiguda del nombre de llicències dels subsectors de fabricació de productes metàl·lics (-4,6%), construcció de maquinària i equip mecànic (-3,5%) i construcció de maquinària i equip elèctric (-5,7%). Val a dir però, que com ja s'ha dit en anteriors números, el descens del nombre de llicències no s'explica només pel tancament d'empreses, sinó que el factor de deslocalització hi té un pes important i més en una àrea industrial com la del Vallès Occidental.

⁸ Centro de Estudios y Asesoramiento Metalúrgico.

Estructura empresarial segons les altes fiscals

Activitats empresarials. Indústria. CAE 2. 1992-2002

CA Activitat	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001		2002		D % anual
										2n sem.	1r sem.	2n sem.	D % anual	
15 Producció, transf., distribució ener. elèc. gas, vapor	4	4	3	3	3	3	3	3	3	5	5	5	0,00	0,00
16 Captació, depuració dist. aigua i fabricació gel	11	11	11	2	2	2	2	1	1	1	1	0	-100,0	-100,0
22 Producció i primera transformació metalls	7	5	5	7	7	8	9	8	9	10	10	10	0,00	0,00
23 Extracció minerals no metàl.lics energètics	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0,00	0,00
24 Indústria producció minerals no metàl.lics	43	35	36	34	35	34	33	32	34	35	33	30	-9,09	-14,29
25 Indústria química	33	27	29	31	29	25	27	26	25	26	26	25	-3,85	-3,85
31 Fabricació productes metàl.lics	420	407	416	424	421	414	406	406	395	413	415	394	-5,06	-4,60
32 Construc. maquinària i equip mecànic	141	130	119	126	128	126	125	122	115	113	113	109	-3,54	-3,54
33 Const. màquines oficina i ordinadors	10	11	15	15	14	15	17	24	22	17	18	18	0,00	5,88
34 Construcció maquinària i material elèctric	24	21	23	25	19	21	20	23	23	19	23	21	-8,70	10,53
35 Fabricació de material electrònic	19	22	20	23	25	30	31	31	35	35	35	33	-5,71	-5,71
36 Constr. vehicles automòbil i peces recanvi	9	7	8	9	9	9	9	10	9	7	9	9	0,00	28,57
37 Construcció naval, reparació i manteniment bucs	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,00	0,00
38 Construcció altre material transport	9	7	7	7	5	5	6	6	8	10	11	10	-9,09	0,00
39 Fab. instruments precisió, òptica i similars	16	17	16	15	16	16	16	17	16	15	14	12	-14,29	-20,00
41 Indústria producció alimentaris i begudes	89	86	78	72	70	73	74	75	72	70	69	66	-4,35	-5,71
42 Ind. altra producció aliments begudes i tabac	28	25	27	21	18	15	12	15	14	12	12	13	8,33	8,33
43 Indústria tèxtil	617	573	533	528	503	468	454	425	404	380	361	341	-5,54	-10,26
44 Indústria del cuir	10	8	8	8	7	7	6	5	4	3	3	3	0,00	0,00
45 Indústria del calçat i vestit i altres	242	231	213	216	201	200	217	224	216	217	209	202	-3,35	-6,91
46 Indústria de la fusta, suro i mobles fusta	262	206	222	229	227	213	215	218	208	204	200	190	-5,00	-6,86
47 Ind. paper i fab. articles paper arts gràfiques	158	155	155	179	187	186	197	198	199	193	191	189	-1,05	-2,07
48 Indústria transformació suro i mat. plàstiques	62	60	59	61	62	67	63	70	74	74	72	70	-2,78	-5,41
49 Altres indústries manufactureres	52	56	50	57	52	51	54	58	54	57	49	48	-2,04	-15,79
Total	2.270	2.108	2.056	2.095	2.043	1.991	1.999	2.000	1.943	1.919	1.882	1.801	-4,30	-6,15

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda i Informació de Base. Secció d'Activitats i Inspecció.

Segons el Departament d'Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat, el **sector tèxtil i de la confecció** ha passat d'una situació de creixement estabilitzat durant la primera meitat del 2001, amb bon comportament de la demanda exterior que va compensar el menor creixement de la demanda interior, a una important reducció el 2002 a causa de la desacceleració de la demanda interna, especialment intensa en el sector del vestuari.

Les importacions de fibres, filats i teixits s'ha frenat considerablement, si bé la importació de peces de vestir (punt i confecció) ha augmentat per damunt del mercat guanyant participació a costa de l'oferta interna.

Les exportacions tèxtils, malgrat haver augmentat un 9% durant el 2001, gràcies al bon comportament de la demanda europea, i la relativa fortalesa del dòlar en relació a l'euro, durant el 2002 ha patit lleugeres reduccions degudes a la reducció de compres per part del principal mercat, els països europeus, especialment d'Itàlia, Alemanya i Portugal. Les vendes a altres països no UE com Mèxic i nord d'Àfrica, en canvi, han augmentat. Només les exportacions de peces de vestir mantenen un cert dinamisme, malgrat que el seu creixement és menor al d'un any abans.

Aquest comportament de la demanda ha provocat la reducció de la producció, generalitzada en tots els sectors de la cadena tèxtil, fet que ha provocat efectes negatius en l'ocupació.

En aquest context general, la recuperació del sector encara haurà d'esperar un temps per assolir nivells normals en el mercat, encara que si s'accelera la millora de l'economia mundial i en especial l'europea, el sector serà un dels primers a notar el canvi favorable de la situació.

Quant al conjunt del tèxtil a Sabadell (epígrafs CAE 43, 44 i 45), aquest ha anat perdent progressivament llicències d'activitat al llarg del període observat. De les 869 llicències del 1992 s'ha passat a les 546 del 2002 (un 37% de reducció). Aquest descens s'ha mantingut i fins i tot intensificat en els darrers temps. La reducció interanual (desembre 2001-desembre 2002) ha marcat una pèrdua del 9% de les llicències del sector.

El subsector principal, el del *tèxtil*, ha passat de sumar el 71% del total del gran sector el 1992 al 63% el desembre del 2002. Paral·lelament a aquesta pèrdua de pes relatiu, aquest subsector presenta una evolució clarament descendent, ja que passa de les 617 llicències del 1992 a les 341 del desembre del 2002. El del *calçat i vestit i altres*, en canvi, registra una reducció molt més moderada, passa de les 242 a les 202 llicències en el mateix període.

El sector de *serveis a les empreses*, tot i que en el segon semestre presenta uns valors molt similars als del primer semestre del 2002, ha augmentat explosivament en els darrers anys, en paral·lel a la terciarització de l'estructura empresarial sabadellenca. Aquest fet s'explica, en bona part, tant pel procés d'externalització de moltes activitats que fins aleshores formaven part dels processos interns de les empreses com per la contractació per a activitats industrials i de la construcció a través de les empreses de treball temporal circumscrites en aquesta activitat.

Estructura empresarial segons les altes fiscals

Activitats empresarials. Serveis a les empreses. CAE 3. 1992-2002

CAE Activitat	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2002			D % 1992-02
										2001 1r sem.	2n sem.	D	
841 Serveis jurídics	15	15	17	22	19	25	31	32	34	43	46	51	240,00
842 Serveis financers i comptables	79	86	85	98	104	110	118	118	126	130	132	128	62,03
843 Serveis tècnics (enginy. arquit. etc)	42	42	50	58	57	67	80	88	94	102	103	106	152,38
844 Serveis publicitat relacions públiques	42	57	71	72	81	85	89	93	105	120	129	128	204,76
845 Explotació electròn. compte tercers	31	33	46	55	60	66	69	89	89	100	103	104	235,48
846 Empreses d'estudis de mercat	4	6	8	9	7	8	9	8	13	14	16	17	325,00
849 Altres serveis prestats empreses	84	76	85	113	132	140	164	178	208	215	218	221	163,10
Total	297	315	362	427	460	501	560	606	669	724	747	755	154,21

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda i Informació de Base. Secció d'Activitats i Inspecció.

Les llicències d'activitat professional vinculades a la indústria augmenten lleugerament, tot i que la seva importància en el conjunt del teixit empresarial és molt minso.

Estructura empresarial segons les altes fiscals

Activitats professionals. Indústria. CAE 2. Desembre 2001-Juny/Desembre 2002

Sector	Desembre 2001		Juny 2002		Desembre 2002		D Sem.		D Anual	
	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%
Energia i aigua	7	7,69	10	10,10	10	9,90	0	0,00	3	42,86
Ind. transf. metalls mecànica precis.	19	20,88	20	20,20	19	18,81	-1	-5,00	0	0,00
Altres indústries manufactureres	65	71,43	69	69,70	72	71,29	3	4,35	7	10,77
Total	91	100	99	100	101	100	2	2,02	10	10,99

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda i Informació de Base.

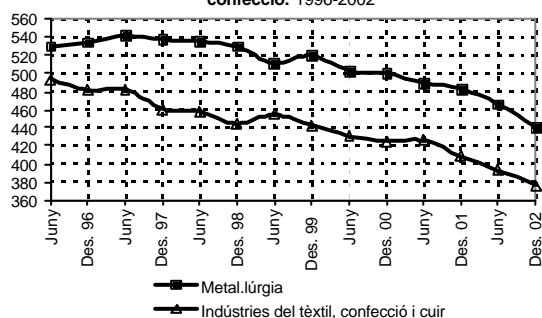
Empreses i treballadors assalariats

Tal com succeeix amb les llicències d'activitat, tant el nombre de centres de cotització industrials com el d'ocupats assalariats disminueix tant semestralment (-3,7% assalariats i centres) com anualment (-7,3% assalariats i -5,8% centres). Aquest fet, però, no significa una pèrdua d'activitat en la mateixa proporció, atès l'augment d'ocupació d'alguns subsectors del sector terciari directament dependents de l'activitat industrial com ara el de *transports i logística* i especialment el d'*altres serveis a les empreses*, amb creixements inversament proporcionals a l'evolució de la indústria. A més, cal fer notar que aquesta disminució es deu tant al tancament de l'activitat com a la relocalització cap a d'altres municipis de l'entorn.

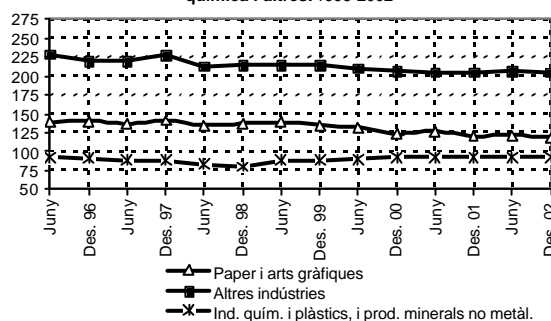
La dimensió mitjana industrial (treballadors assalariats per empresa) continua a l'entorn dels 10, sense que es destaquin gaires variacions al llarg de la sèrie.

La major part de les principals activitats presenten variacions, tant semestrals com anuals, negatives. Les *indústries metal·lúrgiques* disminueixen interanualment tant en assalariats (-10,6%) com en centres (-8,9%), com també ho fan les *indústries del tèxtil* (-8,5% en assalariats i -7,6% en centres) i les *arts gràfiques* (-1,1% en assalariats i -1,7% en centres). Les *indústries químiques*, si bé tenen una variació anual negativa dels assalariats (-5,7%), el nombre de centres es manté constant per quart semestre consecutiu. Les *indústries de la fusta i les agroalimentàries* són les úniques que presenten valors positius anuals tant en assalariats (4,6% i 4,8% respectivament) com en els centres (11,6% i 1,8% respectivament). Les *elèctriques, gas i aigua* també tenen un augment tant pel que fa al nombre d'assalariats (26%) com pel que fa al nombre de centres (2 centres més respecte a juny de 2002).

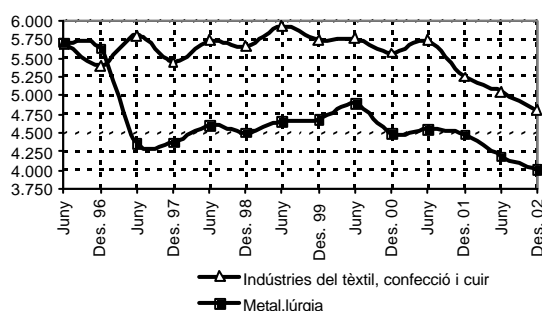
Empreses amb assalariats de la metal·lúrgia i el tèxtil-confecció. 1996-2002

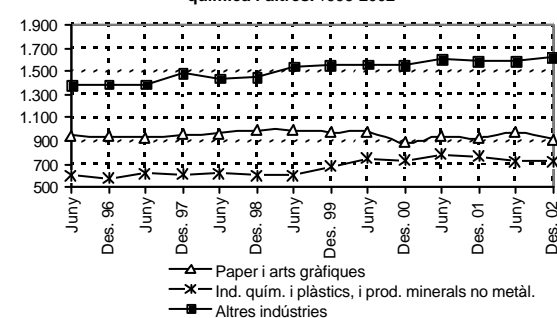
Empreses amb assalariats del paper i arts gràfiques, química i altres. 1996-2002

Treballadors assalariats de la metal·lúrgia i el tèxtil-confecció. 1996-2002

Treballadors assalariats del paper i arts gràfiques, química i altres. 1996-2002

Els centres de cotització dels subsectors del **metall** presenten una evolució força estable al llarg del període, llevat de la *fabricació de maquinària i materials elèctrics*, la *fabricació de materials electrònics* i la *fabricació d'equips i instruments medicoquirúrgics*, que han experimentat progressives reduccions del nombre d'empreses. Per contra, subsectors com ara el de la *fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics* i especialment el de la *metal·lúrgia* han destacat pel seu creixement sostingut al llarg del període tractat, si bé enguany han sofert sensibles reduccions.

L'evolució del nombre de treballadors assalariats en el metall ha estat estable, si bé l'any 1997 ha suposat en alguns casos un clar punt d'inflexió o canvi de tendència a la baixa amb una posterior recuperació sostinguda fins el primer semestre de 2000, des del qual s'ha iniciat un cert declivi que presenta el valor mínim en el primer semestre d'enguany. En alguns subsectors (*fabricació de productes metàl·lics*, *fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics*, *fabricació de materials electrònics* i *fabricació de vehicles de motor*), però, el nombre de treballadors assalariats ha experimentat seus creixements en el període, mentre que en d'altres (*metal·lúrgia*, *fabricació de maquinària i materials elèctrics* i *fabricació d'equips i instruments medicoquirúrgics*) ha evolucionat en paral·lel al conjunt de l'economia, i ha presentat una suau desacceleració cap al final del període.

Treballadors autònoms

Els 2.002 treballadors industrials per compte propi de Sabadell presents a desembre del 2002 són un 4,6% inferiors als d'un any abans. Interanualment s'observa una pèrdua remarcable generalitzada en tots els subsectors, si bé cal destacar la disminució del 7,6% dels autònoms del tèxtil (del -9,2% els del subsector *indústria tèxtil*) i del -4% dels autònoms del metall (del -5,7% els del subsector *fabricació de productes metàl·lics*). L'únic sector important que augmenta és el de productes alimentaris i begudes (2,6%).

Autònoms de la indústria

Sabadell. 2001-2002

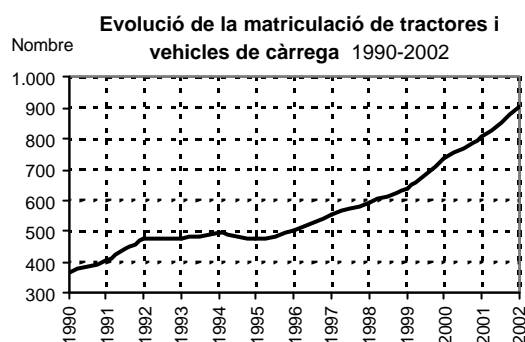
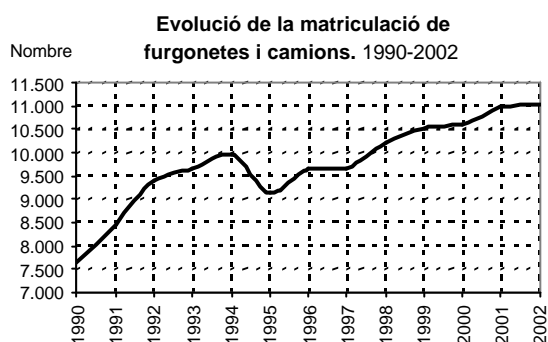
Descripció	2001				2002		D % 01-02
	4t trim.	1r trim.	2n trim.	3r trim.	4t trim.		
10 Extracció i aglomeració d'antracita, hulla, lignit i torba	1	1	1	1	1	0,00	
14 Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics	5	5	4	4	4	-20,00	
15 Indústries de productes alimentaris i begudes	152	161	160	159	156	2,63	
17 Indústries tèxtils	448	436	426	420	407	-9,15	
18 Indústries de la confecció i de la pelletteria	169	164	165	167	164	-2,96	
Preparació, adobament i acabament del cuir; Fabricació d'articles de marroquineria i viatge; Articles de basteria, talabarderia i sabateria	3	2	2	2	2	-33,33	
20 Indústries de la fusta i del suro, llevat de mobles; Cistelleria i esparteria	152	150	148	148	148	-2,63	
21 Indústries del paper	19	17	16	17	17	-10,53	
22 Edició, arts gràfiques i reproducció de suports enregistrats	161	160	155	150	151	-6,21	
23 Coquereries, refinació de petroli i tractament de combustibles nuclears	1	1	1	1	1	0,00	
24 Indústries químiques	22	21	24	24	22	0,00	
25 Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	65	61	60	61	62	-4,62	
26 Fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics	34	35	35	34	34	0,00	
27 Metal·lúrgia	15	15	15	16	16	6,67	
28 Fabricació de productes metàl·lics, llevat de maquinària i equips	369	359	357	349	348	-5,69	
29 Indústries de la construcció de maquinària i equips mecànics	220	222	223	220	219	-0,45	
30 Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	1	1	1	1	1	0,00	
31 Fabricació de maquinària i materials elèctrics	74	69	70	68	67	-9,46	
Fab. de materials electrònics; Fab. d'equips i aparells de ràdio, televisió i comunicacions	12	12	12	10	10	-16,67	
33 Fab. d'equips i instruments medicoquirúrgics, de precisió, òptica i rellotgeria	11	11	11	11	12	9,09	
34 Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	12	12	12	12	12	0,00	
35 Fabricació d'altres materials de transport	3	3	3	3	3	0,00	
36 Fabricació de mobles; Atres indústries manufactureres	143	139	140	138	140	-2,10	
37 Reciclatge	5	5	4	4	4	-20,00	
40 Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta	1	1	1	1	1	0,00	
Total	2.098	2.063	2.046	2.021	2.002	-4,58	

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

Vehicles industrials

L'evolució dels vehicles destinats a usos empresarials proporciona un indicador indirecte de la marxa del sector empresarial. D'aquesta manera, observant les dades del 2002 es percep un cert estancament en el seu creixement, sobretot de furgonetes i camions (11.026), que augmenten un inapreciable 0,5% el 2002, quan un any abans ho féu un 3,3%. Afegint-hi les 905 tractores i vehicles de càrrega l'augment del total de vehicles industrials és de l'1,3% (3,7% l'any abans), i arriba als 11.931 vehicles.

La relació entre els camions i les furgonetes i les activitats empresarials en conjunt, per tant, no mostra increments respecte a l'any anterior: 0,82 vehicles per activitat en ambdós anys; mentre que la relació entre tractors i vehicles de càrrega i activitats industrials és de 0,5 (0,42 l'any anterior).

Tecnologies de la informació i comunicació (TIC)

La incorporació massiva a l'activitat econòmica de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) afermen les bases d'un important procés de transformació econòmica basat en la penetració de les tecnologies digitals en l'activitat dels agents econòmics, que podem resumir en la transició cap a una economia basada en el coneixement.

En l'*Informe de Conjuntura* nº 4 del 2n semestre del 2001 mostràvem els principals resultats de l'impacte i penetració de les TIC a les empreses de Sabadell obtinguts a partir d'enquesta⁹. Les dades resultants indiquen que les TIC estan transformant significativament la funció productiva de les empreses, encara que hi ha poca informació relativa als processos interns.

Les branques productives identificades com a integrants del sector TIC pertanyen, per una banda, al sector industrial: *fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics* (CCAE 30), *fabricació de materials electrònics fabricació d'equips i aparells de ràdio, televisió i comunicacions* (CCAE 32); *fabricació d'equips i instruments medicoquirúrgics, de precisió, òptica i rellotgeria* (CCAE 33) com als serveis: *correus i telecomunicacions* (CCAE 64), *activitats informàtiques* (CCAE 72) i *recerca i desenvolupament* (CCAE 73).

Les empreses amb assalariats TIC de Sabadell representen l'1,4% del total d'empreses amb assalariats de la ciutat, i ocupen el 2% dels assalariats. Dins d'aquest grup d'activitats destaquen les **activitats informàtiques** (consulta d'equips informàtics, consulta d'aplicacions informàtiques i subministrament de programes informàtics, processament de dades, activitats relacionades amb bases de dades, manteniment i reparació de màquines d'oficina, comptabilitat i equips informàtics i altres activitats relacionades amb la informàtica), que agrupa el 69,3% de les empreses i el 69,6% dels assalariats de les TIC. La tendència incrementista d'aquest subsector en el període 1996-2001 s'estabilitza durant el darrer any. Malgrat tot, des de 1996 aquestes activitats registren un increment d'un 135% d'empreses i un 73% d'assalariats.

En el darrer any el nombre total d'empreses TIC s'ha mantingut mentre que el d'assalariats ha disminuït un 9%, en paral·lel amb el refredament econòmic general. Tanmateix, l'evolució del sector durant el sexenni 1996-2002 mostra un clar **creixement**, que en termes comparatius amb l'àmbit comarcal, a Sabadell és més intens en el cas dels ocupats (52% a Sabadell per 47% a la comarca), que en el d'empreses (38% a Sabadell per 48% a la comarca).

---

⁹ *Estudi de la Implantació de les Noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació a Sabadell*. Ajuntament de Sabadell. 2001.

Durant el 2003 s'actualitzaran les dades per a Sabadell i s'obtidran dades del seu districte industrial.

El 20% de les empreses i el 14% dels assalariats de les TIC de la comarca es troben a Sabadell. Les *activitats informàtiques* localitzen a Sabadell el 29% de les empreses i el 18% dels assalariats de la comarca. Cal recordar que l'estructura empresarial sabadellenca, en conjunt, representa el 23% de les empreses i el 19% dels assalariats comarcals.

Les branques productives del Sector TIC

Empreses. Sabadell. 1996-2002

CCA Sector	1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		%D
	Jun 96	Des 96	Jun 97	Des 97	Jun 98	Des 98	Jun 99	Des 99	Jun 00	Des 00	Jun 01	Des 01	Jun 02	Des 02	
30 Fab.màquines d'oficina-equipos informàtics	3	3	4	3	3	4	3	5	5	4	4	3	3	4	33
32 Fab. materials electrònics, equips de ràdio, tv i comunicacions	11	12	10	8	9	10	8	7	6	6	6	6	6	6	0
33 Fab. equips medicoquirúrgics, precisió, òptica i rellotgeria	10	16	16	17	16	17	13	13	12	12	9	9	8	9	0
64 Correus i telecomunicacions	7	4	4	6	5	4	4	4	3	4	4	7	8	6	-14
72 Activitats informàtiques	28	26	29	38	37	43	48	53	49	49	55	58	64	61	5
73 Recerca i desenvolupament	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2	2	-33
Total	62	64	66	75	73	81	79	85	78	78	82	86	91	88	2

Font: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball, Gabinet Tècnic.

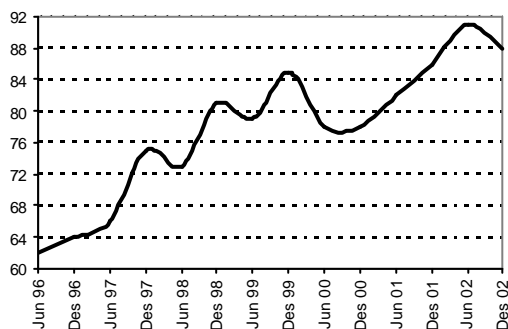
Les branques productives del Sector TIC

Treballadors. Sabadell. 1996-2002

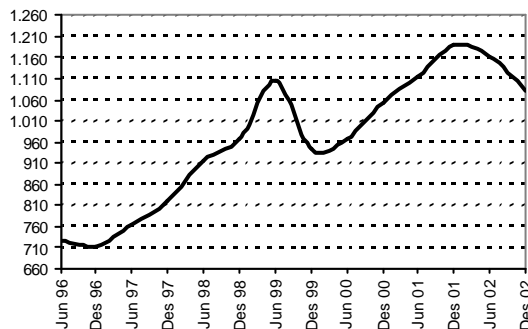
CCA Sector	1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		%D
	Jun 96	Des 96	Jun 97	Des 97	Jun 98	Des 98	Jun 99	Des 99	Jun 00	Des 00	Jun 01	Des 01	Jun 02	Des 02	
30 Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics	5	6	12	13	12	16	17	23	35	34	34	25	24	23	-8
32 Fab. materials electrònics; fab. aparells ràdio,televisió,comunicacions	102	100	102	98	100	109	125	127	126	130	132	171	147	135	-21
33 Fab. equips medicoquirúrgics,precisió,òptica-rellotgeria	105	123	136	125	131	118	125	119	131	143	118	111	110	115	4
64 Correus i telecomunicacions	116	30	29	31	32	31	30	28	24	26	26	32	35	25	-22
72 Activitats informàtiques	380	435	464	522	610	661	744	584	583	659	736	784	814	754	-4
73 Recerca i desenvolupament	20	19	22	30	32	32	65	62	67	61	70	65	32	31	-52
Total	728	713	765	819	917	967	1.106	943	966	1.053	1.116	1.188	1.162	1.083	-9

Font: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball, Gabinet Tècnic.

Empreses amb assalariats sector TIC
Sabadell. 1996-2002

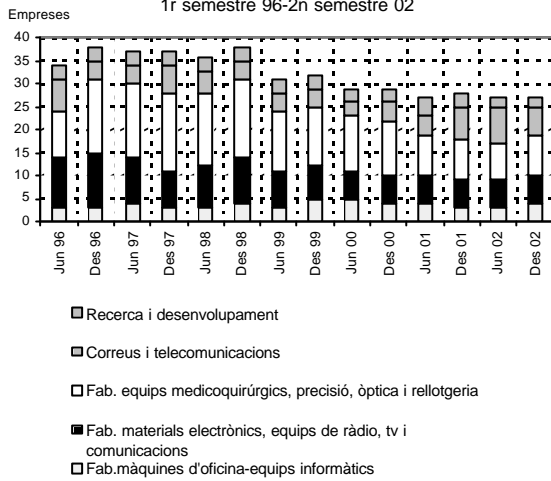

Treballadors assalariats en TIC
Sabadell. 1996-2002

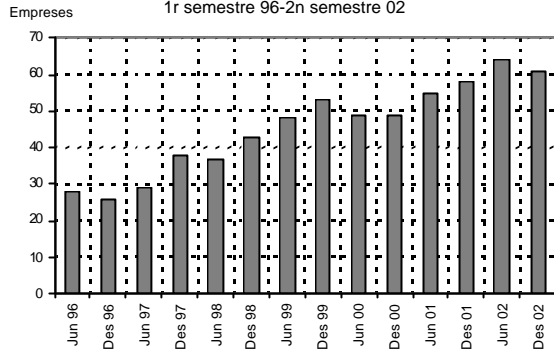

Informe de Conjuntura de Sabadell

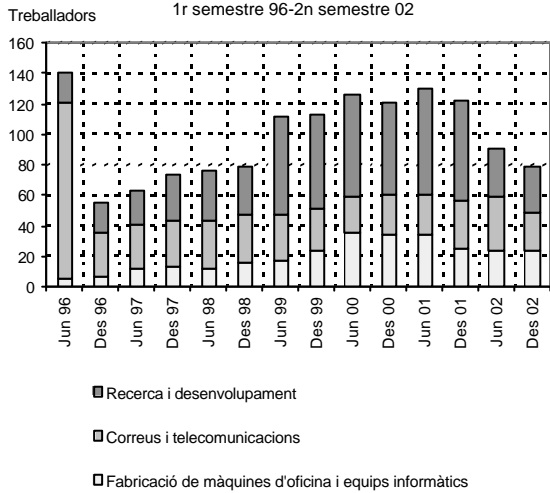
Empreses de TIC amb assalariats
1r semestre 96-2n semestre 02

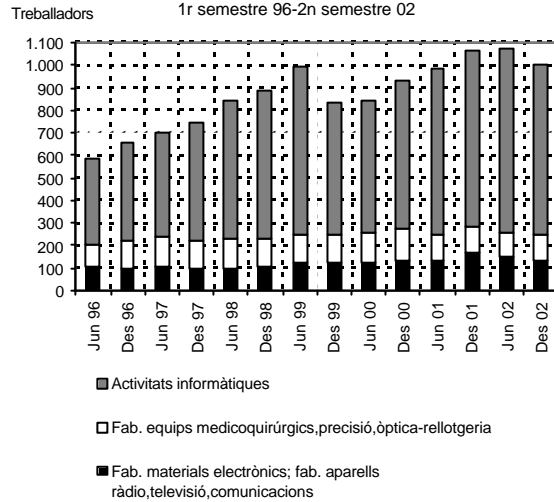
Empreses d'informàtica amb assalariats
1r semestre 96-2n semestre 02

Treballadors assalariats en les TIC
1r semestre 96-2n semestre 02

Treballadors assalariats en les TIC
1r semestre 96-2n semestre 02

Construcció

Introducció

Durant el 2002 la construcció a Catalunya ha augmentat un 2%. L'edificació d'habitatges manté bons indicadors i es preveu que continui així durant el 2003 com ho demostra el fet que tant els habitatges iniciats com projectes d'habitatges visats han recuperat la tendència positiva del 2002. Malgrat tot, aquestes expectatives podrien variar si l'increment dels preus continuessin augmentant amb la mateixa intensitat que fins ara, fet que afectaria la demanda, sobretot si els tipus d'interès hipotecari augmentessin. L'obra civil, d'altra banda, augmentarà a mig termini com demostra el fet que la contractació oficial d'obres hagi assolit xifres molt elevades els dos darrers anys.

L'enquesta de Conjuntura de la construcció de la Cambra de Comerç de Barcelona indica, per tant, el manteniment de la tendència a l'increment durant el 2003. Els empresaris interpreten positivament l'evolució dels seus negocis.

Llicències d'activitat, treballadors i empreses

En la segona meitat d'any, el nombre de llicències d'activitat de la construcció a Sabadell ha augmentat un 4,7% anualment i s'ha mantingut estable respecte al primer semestre del 2002 (-0,1%). El creixement anual es produeix en els subsectors d'activitat més importants: *edificació i obra civil*, que augmenta un 4,4%, *acabat d'obres*, que augmenta un 3,4%, i *instal·lacions i muntatges*, que ho fan en un 5,7%. En canvi, semestralment es produeix un cert estancament tots els subsectors (a excepció dels instal·ladors, que augmenten un 1,4%), fet normal ja que la contractació acostuma a disminuir durant els segons semestres d'any.

Estructura empresarial segons les altes fiscals

Activitats empresarials. Construcció. CAE 3. Desembre 2001-Juny/Desembre 2002

CAE Activitat	Desembre 01		Juny 02		Desembre 02		D Sem.		D Anual	
	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%
501 Edificació i obra civil	791	35,82	835	36,1	826	35,74	-9	-1,08	35	4,42
502 Consolid.i prep.terreny,demol.perf.	44	1,993	46	1,989	48	2,077	2	4,35	4	9,09
503 Prep.munt.estruct.i cobertes	22	0,996	28	1,211	26	1,125	-2	-7,14	4	18,18
504 Instal.lacions i muntatges	631	28,58	658	28,45	667	28,86	9	1,37	36	5,71
505 Acabat d'obres	701	31,75	728	31,47	725	31,37	-3	-0,41	24	3,42
506 Serv.aux.construcció i dragat	3	0,136	3	0,13	4	0,173	1	33,33	1	33,33
507 Construc.reparac.i conserv. obres	2	0,091	1	0,043	1	0,043	0	0,00	-1	-50,00
508 Agrupacions i unions temp. empreses	14	0,634	14	0,605	14	0,606	0	0,00	0	0,00
Total	2.208	100	2.313	100	2.311	100	-2	-0,09	103	4,66

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda i Informació de Base. Secció d'Activitats i Inspecció.

Totes les activitats professionals vinculades a la construcció també han augmentat en aquest semestre, sobretot gràcies a l'augment d'arquitectes i arquitectes tècnics donats d'alta.

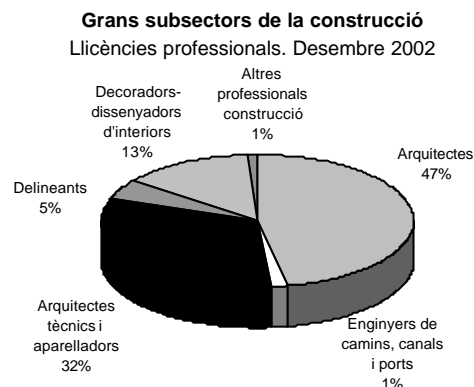
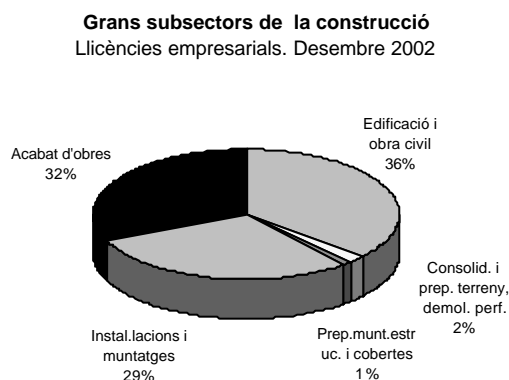
Estructura empresarial segons les altes fiscals

Activitats professionals. Construcció. CAE 3. Desembre 2001-Juny/Desembre 2002

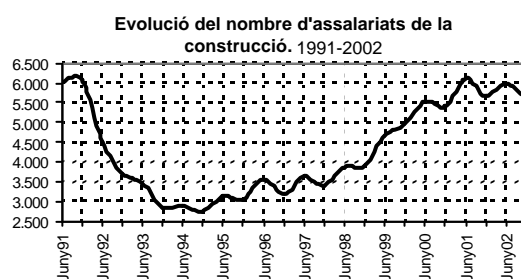
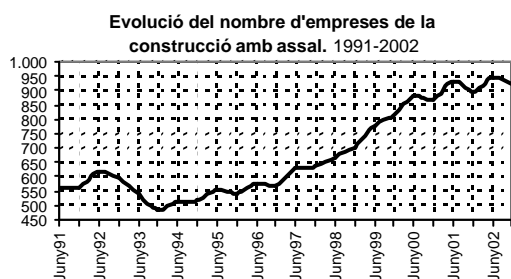
Sector	Desembre 01		Juny 02		Desembre 02		D Sem.		D Anual	
	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%
Arquitectes	111	46,84	115	46,18	124	46,97	9	7,83	13	11,71
Enginyers de camins, canals i ports	4	1,69	4	1,61	4	1,52	0	0,00	0	0,00
Arquitectes tècnics i aparelladors	76	32,07	80	32,13	85	32,20	5	6,25	9	11,84
Delineants	13	5,49	14	5,62	13	4,92	-1	-7,14	0	0,00
Decoradors-dissenyadors d'interiors	32	13,50	33	13,25	35	13,26	2	6,06	3	9,38
Altres professionals construcció	1	0,42	3	1,20	3	1,14	0	0,00	2	200,00
Total	237	100	249	100	264	100	15	6,02	27	11,39

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda i Informació de Base.

La distribució de les llicències empresarials es reparteix gairebé equitativament entre els tres subsectors més importants: *edificació i obra civil (36%)*, *acabat d'obres (32%)* i *instal·lacions i muntatges (29%)*. Pel que fa a les activitats professionals, destaquen els *arquitectes (47%)* i els *arquitectes tècnics i aparelladors (32%)*.

El sector de la construcció és, dels sectors que sumen més del 50% dels assalariats, el que lidera l'increment relatiu d'assalariats en els darrers anys. La construcció ha continuat essent un dels motors de l'activitat empresarial, tot i el refredament que s'observa en els darrers semestres en l'evolució del nombre de centres de cotització.

El 50% dels 927 centres de cotització existents el desembre del 2002 pertanyen a la *construcció general d'immobles i obres d'enginyeria civil*, que comprèn, entre d'altres activitats, les empreses de construcció d'habitatges, d'establiments col·lectius i establiments no residencials: agraris, industrials, comercials i de serveis, inclosos els aparcaments subterranis i no subterranis. El conjunt d'aquestes activitats, tot i baixar un 4,1% semestralment, ha crescut un 4,5% anualment, mentre que el d'*instal·lacions en edificis i obres*, segona activitat amb més centres ha augmentat tan semestral com anualment (3,2% i 3,7% respectivament).

Estructura empresarial segons afiliació a la Seguretat Social

Empreses empleadores de la construcció. Semestres. 1999-2002

CCAI Sector	1999		2000		2001		2002		D% sem.	D% anual
	Juny	Des.	Juny	Des.	Juny	Des.	Juny	Des.		
45 Construcció	29	26	23	21	21	18	17	15	-11,76	-16,67
451 Preparació d'obres	35	37	35	32	31	27	29	29	0,00	7,41
452 Construcció general d'immobles i obres d'enginyeria civil	349	372	422	434	478	445	485	465	-4,12	4,49
453 Instal·lacions d'edificis i obres	205	208	239	232	244	246	247	255	3,24	3,66
454 Acabat d'edificis i obres	159	172	162	152	159	157	166	163	-1,81	3,82
Total	777	815	881	871	933	893	944	927	-1,80	3,81

Font: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball, Gabinet Tècnic.

Pel que fa als assalariats (5.611), després de l'important increment d'assalariats en el primer semestre del 2002, en el segon semestre es produeix un descens del 6,5% i de l'1% anualment, provocat en gran part, pel descens en el subsector de les *instal·lacions d'edificis i obres*, amb una caiguda del 6,2% respecte al 2001. Aquest comportament és en part conjuntural i ja s'havia observat per a l'any 2001 (important augment en el primer semestre, i fort decreixement en el segon).

Estructura empresarial segons afiliació a la Seguretat Social

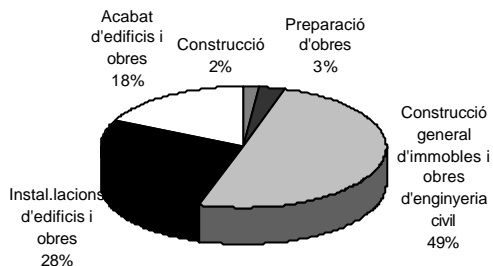
Treballadors assalariats de la construcció. Semestres. 1999-2002

CCAI Sector	1999		2000		2001		2002		D% sem.	D% anual
	Juny	Des.	Juny	Des.	Juny	Des.	Juny	Des.		
45 Construcció	60	59	66	55	68	44	44	41	-6,82	-6,82
451 Preparació d'obres	294	346	341	332	383	404	417	415	-0,48	2,72
452 Construcció general d'immobles i obres d'eng. civil	2.528	2.786	3.231	3.226	3.575	3.203	3.505	3.227	-7,93	0,75
453 Instal·lacions d'edificis i obres	972	995	1.097	1.133	1.254	1.256	1.198	1.178	-1,67	-6,21
454 Acabat d'edificis i obres	822	782	800	711	825	761	838	750	-10,50	-1,45
Total	4.676	4.968	5.535	5.457	6.105	5.668	6.002	5.611	-6,51	-1,01

Font: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball, Gabinet Tècnic.

Sis de cada deu assalariats s'ocupen en empreses de *construcció general d'immobles i obres d'enginyeria civil*, sector al qual pertany també un de cada dos centres de cotització. Els instal·ladors sumen el 21% dels assalariats i el 28% dels centres.

Distribució de les empreses amb assalariats de la construcció per subsectors. Desembre 2002

Distribució dels assalariats de la construcció per subsectors. Desembre 2002

Treballadors autònoms

Els 2.234 autònoms de la construcció existents el desembre del 2002 representen augmentar un 6,7% els presents un any abans, contraposant-se a la lleugera disminució d'assalariats d'aquesta activitat. No es disposen de dades més desagregades per tal de poder analitzar l'evolució dels subsectors que el formen.

Autònoms de la construcció

Sabadell. 2001-2002

Epígraf	Descripció	2001			2002		D % 2001-2002
		4t trim.	1r trim.	2n trim.	3r trim.	4t trim.	
45	Construcció	2.093	2.155	2.183	2.201	2.234	6,74
Total		2.093	2.155	2.183	2.201	2.234	6,74

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

Comerç i serveis

Introducció

Com ja apuntàvem en l'anterior informe, es confirma la ralentització de l'activitat econòmica, que afecta també el sector terciari. Els serveis, però, tot i la disminució produïda a Catalunya durant el quart trimestre del 2002, continua sent el sector més dinàmic amb un creixement anual del 2,4%.

Les vendes mitjanes per establiment en el comerç minorista durant el 2002, segons la Cambra de Comerç de Barcelona, han disminuït un 2,1%, com també han disminuït un 1,5% les vendes dels comerç-distribució, o sigui establiments mitjans i grans. Les vendes en les branques d'equipament personal, i de vehicles i accessoris han registrat descensos importants (10%), tendència lògica si tenim en compte la caiguda del nombre de matriculació de turismes.

Llicències d'activitat

L'increment interanual de llicències d'activitat d'aquest sector durant el segon semestre del 2002 ha estat d'un minso 0,65% i ha arribat a les 10.386 altes fiscals al final del període. Es pot dir que les inversions empresarials en el sector terciari, determinades per les expectatives de les empreses de cara al 2003, estan passant un "impasse".

Entrant en detall per subsectors, el més significatiu és el remarcable estancament d'aquelles activitats més madures, que varien menys d'un punt (*comerç i hoteleria, reparacions, i altres serveis*), mentre que les activitats de serveis que tenen un component tecnològic important (*transport i comunicacions, i activitats financeres, assegurances*), presenten un comportament més bruscat, amb una major intensitat percentual del nombre d'empreses, que en els més madurs (entre +6 i -6 punts de variació interanual).

S'ha de fer notar que en el subsector comerç es produeix una lleugera davallada del *comerç detall no alimentari*, -0,72% interanual, i augmenta lleugerament el del *comerç detall alimentari*, amb un 1,81% interanual. Aquesta diferència entre subsectors pot raure, com ja esmentàvem en l'anterior número, en el fet que per una banda s'està produint una certa concentració empresarial dins de les mitjanes i grans empreses d'equipament de la persona, i, per una altra, s'hauria d'analitzar amb detall si els increments de la renda de localització no comença a provocar un efecte barrera per a l'entrada de noves activitats comercials.

Per subsectors, les *telecomunicacions* tenen una important davallada (70,6% semestral i 68,8% anual).

Estructura empresarial segons les altes fiscals

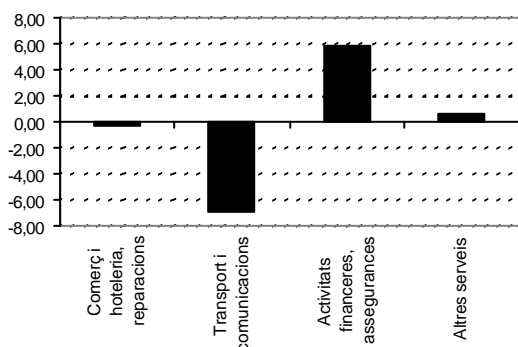
Activitats empresarials. Serveis. CAE 2. 1993-2002

CAE Activitat	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2001		2002		D % sen	D % anual
								2000	2n sem.	1r sem.	2n sem.		
61 Comerç a l'engròs	818	845	861	836	834	821	827	836	854	841	839	-0,24	-1,76
62 Recuperació de productes	58	64	65	59	58	52	50	52	52	46	47	2,17	-9,62
63 Intermediaris del comerç	14	25	43	43	52	59	70	87	107	108	108	0,00	0,93
64 Comerç detall prod. alimentària, begudes i tabac	1.712	1.806	1.819	1.878	1.851	1.779	1.743	1.687	1.715	1.756	1.746	-0,57	1,81
65 Comerç detall prod. ind. no alimentaris	1.999	2.055	2.130	2.171	2.161	2.109	2.136	2.153	2.214	2.207	2.198	-0,41	-0,72
66 Comerç mixt o interm. comerç detall fora establ.	121	131	141	148	155	155	179	180	195	186	191	2,69	-2,05
67 Servei d'alimentació	834	913	925	968	987	973	992	964	968	977	983	0,61	1,55
68 Servei d'hostalatge	12	11	12	12	11	10	10	12	12	12	12	0,00	0,00
69 Reparacions	560	550	591	597	631	640	634	630	636	631	615	-2,54	-3,30
72 Altres transports terrestres	241	242	247	236	217	204	185	164	163	158	157	-0,63	-3,68
75 Activitats annexes als transports	165	166	165	168	176	175	180	187	197	187	188	0,53	-4,57
76 Telecomunicacions								1	16	17	5	-70,59	-68,75
81 Institucions financeres	157	150	154	163	172	177	177	184	188	191	192	0,52	2,13
82 Assegurances	53	53	59	59	55	45	47	45	46	44	44	0,00	-4,35
83 Auxiliars financers, assegurances	296	286	332	380	411	421	481	530	598	641	658	2,65	10,03
84 Serveis prestats a les empreses	315	362	427	460	500	561	610	669	724	747	755	1,07	4,28
85 Lloguer de béns mobles	87	88	92	95	97	103	102	112	107	110	112	1,82	4,67
86 Lloguer de béns immobles	1												
91 Serveis agrícoles ramaders, forestals, pesca	6	8	9	10	11	11	11	11	9	10	10	0,00	11,11
92 Serveis sanejament, neteja i similars	100	99	102	109	115	119	123	117	123	131	132	0,76	7,32
93 Educació i investigació	271	259	265	269	272	272	279	294	295	292	288	-1,37	-2,37
94 Sanitat i serveis veterinaris	66	75	85	96	104	110	121	124	127	128	128	0,00	0,79
95 Assistència i serveis socials	22	26	26	30	33	36	40	47	51	53	55	3,77	7,84
96 Serveis recreatius i culturals	160	171	202	210	208	204	203	203	212	219	209	-4,57	-1,42
97 Serveis personals	547	561	593	579	612	618	627	637	666	669	661	-1,20	-0,75
98 Parcs esbarjo, fires, revetlles, etc.	5	9	10	11	11	8	10	8	11	12	12	0,00	9,09
99 Serveis no classificats	14	16	21	26	27	26	31	29	33	33	41	24,24	24,24
Total	8.634	8.971	9.376	9.613	9.761	9.688	9.868	9.963	10.319	10.406	10.386	-0,19	0,65

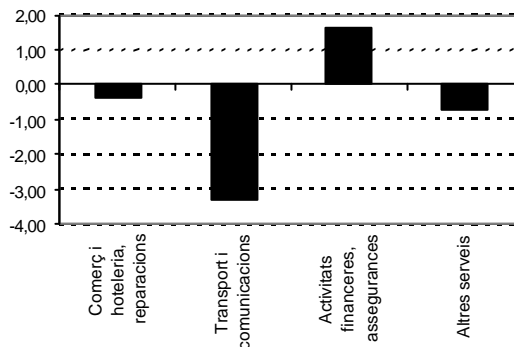
Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda i Informació de Base.

Amb la línia apuntada en anteriors informes, continua el creixement interanual de les activitats auxiliars dels diferents subsectors principals (*auxiliars financers i assegurances 10,03%, serveis de sanejament i neteja 7,32% i serveis no classificats 24,24%*). Remarcable continua sent la davallada d'activitats de *recuperació de productes*, amb un *-9.62%* interanual, i que s'explica pel procés de concentració empresarial que té el subsector.

Variació interanual de les altes fiscals
Grans sectors. Desembre 2001-Desembre 2002

Variació semestral de les altes fiscals
Grans sectors. Juny 2002-Desembre 2002

Quant a les activitats professionals, presenten una tendència similar a les empresarials.

Estructura empresarial segons les altes fiscals

Activitats professionals. Serveis. CAE 2. Desembre 2001-Juny/Desembre 2002

Sector	Desembre 2001		Juny 2002		Desembre 2002		D Sem.		D Anual	
	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%
Comerç i hosteleria	291	16,05	300	16,21	286	15,49	-14	-4,67	-5	-1,72
Transport i comunicacions	2	0,11	2	0,11	1	0,05	-1	-50,00	-1	-50,00
Activitats financeres, assegurances	843	46,50	863	46,62	867	46,97	4	0,46	24	2,85
Altres serveis	677	37,34	686	37,06	692	37,49	6	0,87	15	2,22
Total	1.813	100	1.851	100	1.846	100	-5	-0,27	33	1,82

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda i Informació de Base.

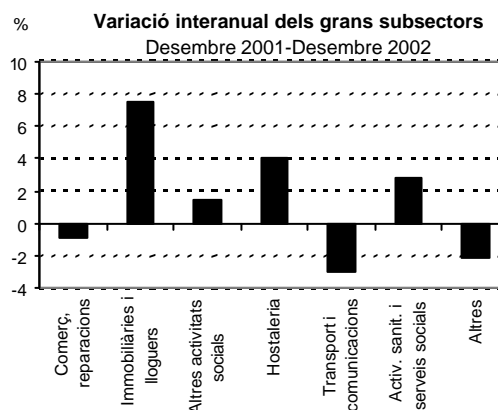
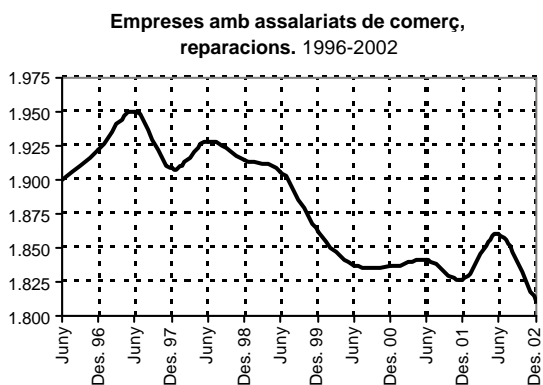
Empreses i treballadors assalariats

Continua sent el sector dinàmic que impulsa l'ocupació a la ciutat, tot i que en el segon semestre del 2002 el nombre de centres de cotització s'ha estabilitzat (-1,21%). Aquesta tendència també s'observa en el nombre d'assalariats, el qual en el darrer semestre s'estabilitza (-0,79%) després d'una sèrie de semestres consecutius augmentant.

Per grans subsectors, s'observa com es consolida la concentració empresarial en el sector *comerç i reparacions*, que torna a disminuir el nombre de centres de cotització en el segon semestre del 2002, després de l'augment destacable del primer semestre (disminueix un 2,6% semestral i un 0,9% anual). Aquest comportament també s'observa en el cas dels assalariats, els quals disminueixen un 0,8% semestral i un 0,9% anual, comportament que és similar al que va haver-hi el primer semestre de 1999, i tot fa pensar en un ajust temporal després d'un fort creixement de l'ocupació els darrers tres anys.

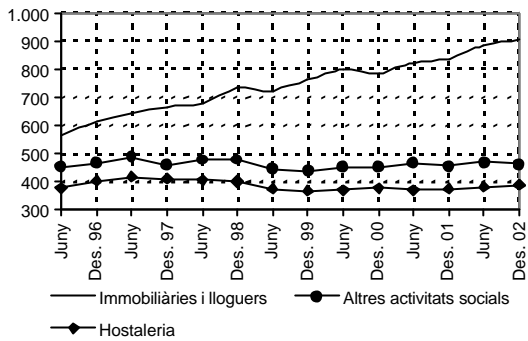
En canvi, el subsector corresponent a *activitats sanitàries i serveis socials* presenta una tendència clarament alcista pel que fa als centres de cotització, i se situa en el màxim en el segon semestre del 2002, amb 220 centres. Aquesta evolució també la segueix el nombre d'assalariats, el qual se situa en 4.296, un 10% més respecte el segon semestre del 2001.

Un altre subsector que també mostra una evolució positiva és el de les *immobiliàries i lloguer*, el qual augmenta un 7,5% anual el nombre de centres de cotització (en el segon semestre del 2002), i estabilitza el nombre d'assalariats (-1,6%).

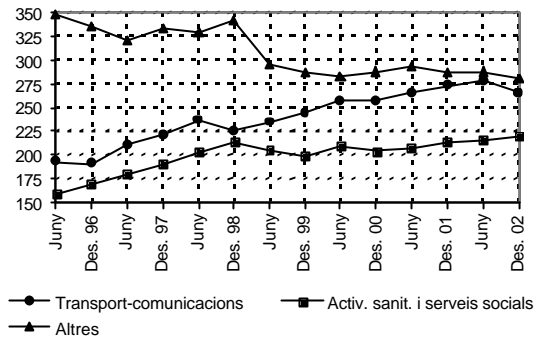

Informe de Conjuntura de Sabadell

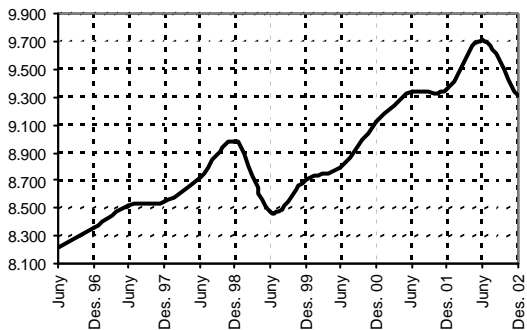
Empreses amb assalariats d'immobiliàries, altres activitats socials i hostaleria. 1996-2002

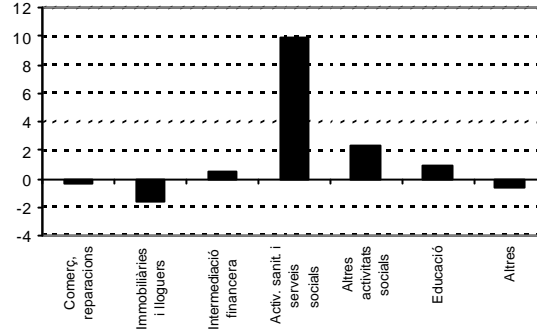
Empreses amb assalariats d'activitats sanitàries i serveis socials, transport- comunicacions i altres. 1996-2002

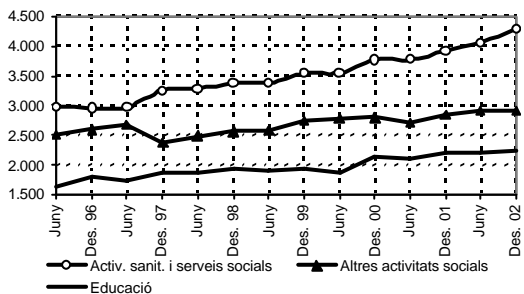
Treballadors assalariats del comerç, reparacions. 1996-2002

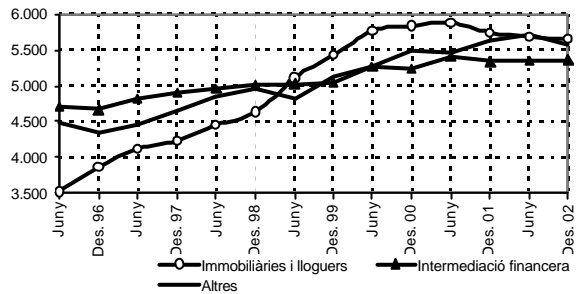
Variació interanual dels grans subsectors Desembre 2001-Desembre 2002

Treballadors assalariats a activ. sanitàries i serv. socials, educació i altres activitats socials. 1996-2002

Treballadors assalariats a immobiliàries i lloguers, intermediació financera i altres. 1996-2002

Treballadors autònoms

El desembre del 2002 hi ha 9.160 treballadors autònoms en el comerç i serveis, un 1,9% menys als presents un any abans. Per subsectors cal destacar el manteniment dels autònoms del *comerç i reparacions* (0,3%) si bé el seu subsector més important *comerç al detall* disminueix un 0,80%. També cal destacar el manteniment dels autònoms del *transport* (-0,5%), què concentren el 10% del total, i l'important increment dels autònoms en *immobiliàries i lloguers* (8,7%), sector que concentra el 7,6% d'aquest col·lectiu. També augmenten els autònoms de l'*hoteleria* (4,5%), de la *sanitat i serveis socials* (4,6%) i de l'*educació* (8,1%).

Autònoms del comerç i serveis

Sabadell. 2001-2002

Descripció	2001		2002			D % 01-02
	4t trim.	1r trim.	2n trim.	3r trim.	4t trim.	
50 detall de combustible per a vehicles de motor	390	383	388	383	381	-2,31
51 Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, llevat de vehicles de motor i motocicletes	744	768	776	785	788	5,91
52 Reparació d'efectes personals i estris domèstics	2.990	2.984	2.997	2.946	2.966	-0,80
55 Hoteleria	981	1.015	1.005	1.011	1.025	4,49
60 Transport terrestre; Transport per canonades	1.271	1.283	1.279	1.272	1.267	-0,31
63 Activitats afins al transport; Activitats d'agències de viatges	45	46	44	41	43	-4,44
64 Correus i telecomunicacions	5	5	5	5	5	0,00
65 Mediació financera, llevat d'assegurances i plans de pensions	2	2	1	1	1	-50,00
66 Assegurances i plans de pensions, llevat de la seguretat social obligatòria	47	45	45	44	40	-14,89
67 Activitats auxiliars de la mediació financera	113	116	117	114	116	2,65
70 Activitats immobiliàries	170	172	177	180	186	9,41
71 Lloguer de maquinària i equips sense operari, d'efectes personals i estris domèstics	33	31	32	30	31	-6,06
72 Activitats informàtiques	107	114	117	118	119	11,21
73 Recerca i desenvolupament	2	2	2	2	3	50,00
74 Altres activitats empresarials	627	643	661	670	682	8,77
75 Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	2	2	2	2	2	0,00
80 Educació	197	202	196	202	213	8,12
85 Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	196	195	201	203	205	4,59
90 Activitats de sanejament públic	7	8	9	9	9	28,57
91 Activitats associatives	39	36	33	31	33	-15,38
92 Activitats recreatives, culturals i esportives	330	324	327	323	324	-1,82
93 Activitats diverses de serveis personals	660	661	665	662	690	4,55
NC No Classificats	33	32	32	30	31	-6,06
Total	8.991	9.069	9.111	9.064	9.160	1,88

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

Quarta Enquesta de Conjuntura de la demarcació de Sabadell¹⁰

D'altra banda, la darrera enquesta de Conjuntura de la Cambra de Comerç i el Consell Intersectorial d'Empresaris de Sabadell i Comarca (CIESC), elaborada amb el suport de l'Idescat i que forma part del Pla estadístic oficial de la Generalitat de Catalunya, ha aportat per al sector del comerç els resultats més negatius dels darrers períodes, tant pel que fa a la valoració del darrer semestre de l'any 2002 com a les expectatives per al primer semestre del 2003. Per a la resta de serveis la situació també presenta un ritme d'estancament i tot plegat coincideix amb el clima econòmic general de recessió i incertesa.

En concret, les opinions dels empresaris del comerç sobre què ha passat el segon semestre de l'any 2002 indiquen que un 57,1% van mantenir els ritmes de la seva activitat, un 30,6% van constatar reducció de vendes i un 12,2% increment. Pel que fa a les expectatives per als primers sis mesos del 2003, el 63,3% manifesten que mantindran els ritmes d'activitat, el 23,4% que els augmentaran i el 22,3% que els disminuiran.

Pel que fa a la resta de serveis, també es constata pels resultats de l'Enquesta una situació d'estancament econòmic: el 52,1% dels empresaris valoren que han mantingut la seva activitat durant el segon semestre del 2002 (era el 56,7% en l'enquesta anterior), el 25,5% van augmentar l'activitat i el 22,3% la van disminuir. Les expectatives de la resta de serveis per al primer semestre de 2003 assenyalen també una continuïtat de la situació d'estancament i recessió econòmica general: 54,3% de respostes de manteniment de les activitats (63,9% en l'enquesta anterior), un 23,4% d'increment (24,7% era la dada anterior) i un 22,3% de disminució (11,3% en l'enquesta de juliol del 2002).

A continuació es presenten els principals resultats de l'enquesta:

1. Valoració del segon semestre del 2002

- Els resultats d'aquesta quarta enquesta confirmen una valoració empresarial negativa pel que fa als ritmes dels negocis i la conjuntura econòmica.
- Aquesta valoració és una continuació de les valoracions d'estancament econòmic constatades en les enquestes anteriors...
- ...Però aquest segon semestre recull el percentatge més alt de respostes de disminució de l'activitat de tots els recollits fins ara (26,4%), cosa que dóna un saldo (respostes d'augment de l'activitat - respostes de disminució) que continua essent negatiu i que marca una tendència clara de reducció de les activitats des de l'any 2001.
- Les respostes de manteniment de la marxa del negoci són un 55,5%, 4,5 punts menys que en l'enquesta anterior.

¹⁰ Realitzada durant el mes de gener del 2003 sobre una mostra de 428 empreses de la demarcació. S'han obtingut 332 respostes amb representació dels diferents sectors, amb un marge d'error del 5,3%.

- Atenent als grans sectors econòmics, es destaca que la indústria i el comerç mostren unes valoracions més negatives de l'evolució econòmica del segon semestre del 2002: 30,3 % de resposta de disminució i 47,3 % de manteniment per a la indústria, i 30,6% i 57,1% per al comerç. La construcció té un perfil més estable i contingut sense oferir un empitjorament de la situació respecte a mesos anteriors.
- Per sectors industrials, cal subratllar les valoracions especialment negatives del sector del tèxtil/confecció que presenta un percentatge de respostes de reducció de l'activitat (48,4%) que superen les de manteniment (45,2%). A continuació es constata també que el sector metal·lúrgic té un percentatge força alt de respostes de disminució de l'activitat (36,4%) i que les d'estabilitat tampoc no arriben al 50% (45,5%).
- Si s'analitzen els diferents indicadors d'activitat es pot comprovar que la situació d'estancament i reducció de l'activitat es reflecteix en les valoracions de la cartera de comandes dels sectors industrials, tant pel que fa al mercat nacional com a l'internacional...
- ...Però els altres indicadors com el nivell de producció o activitat, les compres a proveïdors i l'ocupació presenten en termes generals una estabilitat...
- ...i el grau d'utilització de la capacitat productiva fixa per al segon semestre de l'any passat una mitjana de 76,8%, tres punts més que l'enquesta anterior. Els sectors de la fusta i paper (79,5%), química (79,4%) i del metall (78,6%) queden per sobre d'aquell valor mitjà, i el de l'alimentació (74,0%) i tèxtil/confecció (67,6%) per sota.

2. Expectatives per al primer semestre del 2003

- En termes generals es pot concloure que les expectatives empresarials no ofereixen uns valors massa positius que indiquin una reactivació econòmica durant el primer semestre d'enguany.
- Les expectatives tenen un component subjectiu i estimatiu que apunta a una certa esperança d'haver tocat fons i que progressivament es pot iniciar una recuperació dels ritmes d'activitat...
- ...però tota la conjuntura continua afectada per les incerteses internacionals i els dubtes sobre la possibilitat de conflictes bèl·lics, els preus del petroli i les diferències entre els grans països occidentals (tot plegat marca una situació que s'està perllongant excessivament i perjudica l'economia mundial).
- En termes generals, un 60,7% de les empreses enquestades opinen que la marxa del negoci durant aquest primer semestre del 2003 mantindrà els ritmes d'estancament actuals, i la resta de respostes s'igualen entre les que manifesten que augmentarà l'activitat (19,5%) i les que creuen que es reduirà (19,8%).

- Per grans sectors econòmics és significatiu destacar que la indústria és el que presenta una expectativa relativament menys pessimista: 60,8% de manteniment, 24,6% d'augment i 14,5% de reducció. Aquests valors confirmen una tendència lleugerament a l'alça de les expectatives que coincideix amb alguns indicadors de clima industrial del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya. Aquesta tendència és constatable en els resultats de cada subsector industrial.
- La resta de grans sectors no semblen indicar unes possibilitats de reactivació sinó més aviat d'estancament de l'activitat.
- En aquest context es constata també un indicador a tenir en compte: hi ha una expectativa generalitzada d'increment dels preus de compra als proveïdors: un 63,7% de les respostes afirmen que augmentaran i un 33,7% que es mantindran. En correspondència amb aquesta valoració, els preus de venda també tendiran a mantenir-se (48,7%) o a augmentar (46,0%). Aquests resultats posen de manifest el perill de continuar amb un procés inflacionari general que faci perdre competitivitat a les empreses de la demarcació a causa dels diferencials amb d'altres països.
- Els diferents indicadors de la cartera de comandes, previsió d'ocupació, confirmen les expectatives de manteniment dels ritmes d'activitat, que també vol significar una continuïtat del cicle recessiu que arrosseguem des de fa dos anys, i s'apunten uns indicis de certa reactivació industrial si es té en compte que hi ha un augment de les respostes que opinen que durant aquest primer semestre es podrà incrementar l'activitat...
- ...reactivació que en canvi en sectors com la construcció, el comerç i d'altres serveis no sembla que hagi de produir-se de forma clara si més no durant la primera meitat del 2003.
- La utilització de la capacitat productiva per als sis primers mesos del 2003 podria arribar a un 78,9% de mitjana. Els percentatges per sectors són: química (81,4%), fusta i paper (81,1%) i metall (80,0%), alimentació (78,9%) i tèxtil/confecció (75,0%).
- Pel que fa a la previsió de la facturació, el 53,1% opinen que es mantindrà igual però un 31,4% creu que augmentarà. D'aquest grup, la meitat de respostes han manifestat de tota manera que els augments es quedarien entre l'1 i el 5%.

3. Els factors que limiten la producció/activitat

Les respostes a la pregunta anual sobre els factors que limiten la producció o activitat de les empreses de la demarcació de Sabadell mostren clarament uns condicionants clau, que per ordre d'importància són :

Total sectors :

1. Augment de la competència: 52,7%
2. Debilitat de la demanda: 51,5%
3. Falta de mà d'obra qualificada: 32,3%
4. Augment dels costos de producció: 21,5%

Tanmateix, és important analitzar les respostes de forma sectorial atès que hi ha diferències significatives i que aporten informacions útils sobre la situació i problemàtiques de les empreses :

Indústria:

1. Debilitat de la demanda: 59,2%
2. Augment de la competència: 45,2%
3. Falta de mà d'obra qualificada: 28,3%
4. Augment dels costos de producció: 20,3%

Construcció:

1. Falta de mà d'obra qualificada: 60,0%
2. Augment de la competència: 50,0%
3. Debilitat de la demanda: 30,0%
4. Augment dels costos i insuficiència de serveis: 15,0%

Comerç:

1. Debilitat de la demanda: 63,3%
2. Augment de la competència: 57,1%
3. Falta de mà d'obra qualificada: 26,5%
4. Augment dels costos i insuficiència d'infraestructures: 18,4%

Resta de serveis:

1. Augment de la competència: 53,2 %
2. Debilitat de la demanda: 44,7 %
3. Augment dels costos: 30,9 %
4. Falta de mà d'obra qualificada: 24,5 %

3

Mercat de Treball

Contractació

Atur

Formació professional reglada
i formació universitària

Ajuntament de Sabadell
(Desenvolupament Local, Educació)

Contractació¹¹

Després del descens en el nombre de contractes en el primer semestre del 2002, en el segon semestre aquests augmenten en un 9,2%, i situen la xifra en 33.255 contractes, un 2,7% menys respecte al mateix període de l'any 2001. Aquest augment semestral del nombre de contractes ha estat desigual segons el sexe: el nombre de contractes signats pels homes ha augmentat un 5%, mentre que en el cas de les dones, aquest augment se situa en el 13,7%.

Malgrat que els homes encara signen més contractes temporals que les dones, **la diferència entre homes i dones tendeix a igualar-se** gràcies tant a l'augment de la contractació femenina, com a la reducció de la masculina. Una mostra d'això és el fet que en el segon semestre del 2002 el nombre de contractes signats per les dones (16.810) és lleugerament superior al dels homes (16.445).

Evolució de la contractació

Gener 2000 - Desembre 2002

Mes	2000				2001				2002			
	Homes	Dones	Total	D Mensual	Homes	Dones	Total	D Mensual	Homes	Dones	Total	D Mensual
Gener	2.638	2.204	4.842		3.157	2.939	6.096	79,66	3.027	2.891	5.918	63,12
Febrer	2.713	2.270	4.983	2,91	2.427	2.226	4.653	-23,67	2.474	2.329	4.803	-18,84
Març	3.008	2.709	5.717	14,73	2.941	2.715	5.656	21,56	2.419	2.216	4.635	-3,50
Abril	2.167	2.147	4.314	-24,54	2.641	2.467	5.108	-9,69	2.858	2.692	5.550	19,74
Maig	2.745	2.533	5.278	22,35	2.797	2.786	5.583	9,30	2.384	2.364	4.748	-14,45
Juny	2.935	2.492	5.427	2,82	2.941	2.828	5.769	3,33	2.497	2.292	4.789	0,86
Juliol	2.979	2.431	5.410	-0,31	2.827	2.591	5.418	-6,08	3.199	3.271	6.470	35,10
Agost	1.855	2.214	4.069	-24,79	2.445	2.575	5.020	-7,35	1.956	2.469	4.425	-31,61
Setembre	3.217	2.454	5.671	39,37	3.118	2.845	5.963	18,78	3.116	2.581	5.697	28,75
Octubre	3.633	3.559	7.192	26,82	4.209	4.175	8.384	40,60	3.856	4.208	8.064	41,55
Novembre	3.117	3.033	6.150	-14,49	2.909	2.837	5.746	-31,46	2.667	2.555	5.222	-35,24
Desembre	1.657	1.736	3.393	-44,83	1.810	1.818	3.628	-36,86	1.651	1.726	3.377	-35,33
Total	32.664	29.782	62.446	0,89*	34.222	32.802	67.024	-0,22*	32.104	31.594	63.698	-4,96*

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

*L'increment és interanual.

Per edats, l'evolució del nombre de contractes es diferencia entre dos grans grups d'edat: mentre que el grup d'edat comprès entre els 16-24 anys augmenta semestralment (en concret, els menors de 19 anys un 20%), anualment tenen una davallada d'un 12% (també els menors de 19 anys, que disminueixen un 20%). En canvi, el grup d'edat que comprèn els majors de 25 anys augmenta tant semestral com anualment.

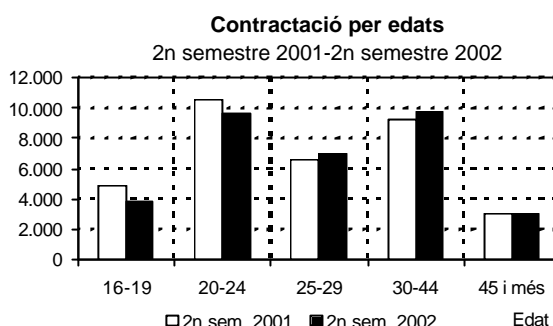
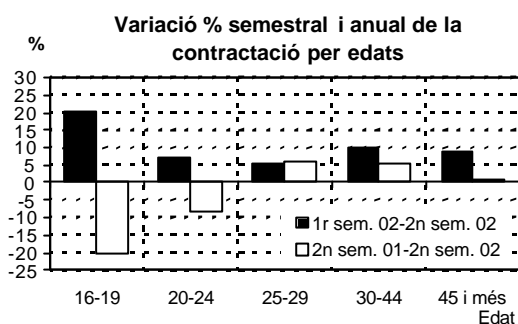
¹¹ Quan es parla de contractació es parla de contractes i no d'individus, és a dir, que un individu pot signar més d'un contracte i, per tant, el nombre real de persones contractades és menor que el de contractes signats

Contractació per edats

Segon semestre 2001 - Primer i segon semestre 2002

Edat	2n sem. 2001		1r sem. 2002		2n sem. 2002		D%	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	1r02-2n02	2n01-2n02
16-19	4.850	14,20	3.212	10,55	3.857	11,60	20,08	-20,47
20-24	10.516	30,79	9.012	29,60	9.677	29,10	7,38	-7,98
25-29	6.541	19,15	6.558	21,54	6.939	20,87	5,81	6,08
30-44	9.238	27,04	8.863	29,11	9.736	29,28	9,85	5,39
45 i més	3.014	8,82	2.798	9,19	3.046	9,16	8,86	1,06
Total	34.159	100	30.443	100	33.255	100	9,24	-2,65

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

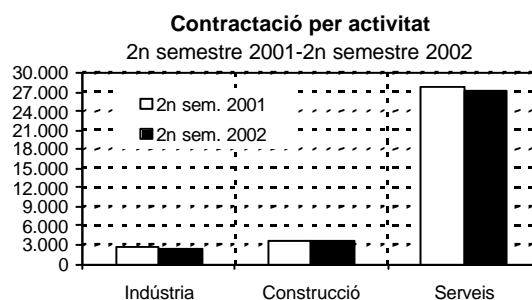
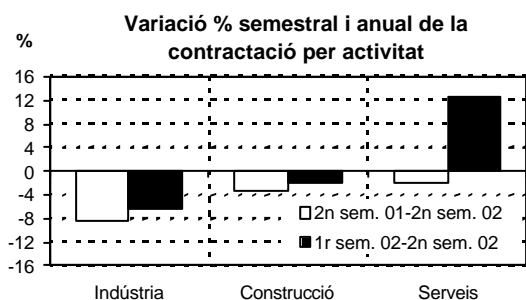
El nombre de contractes del sector industrial davallen tant semestralment (-6,29%), com anualment (-8,39%), seguint la tendència dels darrers semestres. Els contractes en els serveis augmenten respecte el primer semestre del 2002 un 12,6%, tot i que anualment davallen poc més d'un 2%. El sector que canvia respecte a semestres anteriors és el de la construcció, el qual disminueix tant semestral (-2%) com anualment (-3,2%).

Contractació per sector d'activitat

Segon semestre 2001 - Primer i segon semestre 2002

Sector	2n sem. 2001		1r sem. 2002		2n sem. 2002		D%	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	1r02-2n02	2n01-2n02
Agricultura	15	0,04	17	0,06	18	0,05	5,88	20,00
Indústria	2.586	7,57	2.528	8,30	2.369	7,12	-6,29	-8,39
Construcció	3.771	11,04	3.723	12,23	3.648	10,97	-2,01	-3,26
Serveis	27.787	81,35	24.175	79,41	27.220	81,85	12,60	-2,04
Total	34.159	100	30.443	100	33.255	100	9,24	-2,65

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

El pes dels contractes indefinits en el total de contractes signats se situa en l'11%, un punt i mig per sota respecte al primer semestre del 2002, però en un nivell similar al del segon semestre del 2001. Aquest descens de la contractació indefinida respecte el semestre anterior s'explica a partir del descens de contractes indefinits, i de l'augment dels contractes temporals amb durada inferior a 1 mes, els quals augmenten un 21% respecte al primer semestre del 2002, i dels indeterminats, que augmenten un 14% semestral.

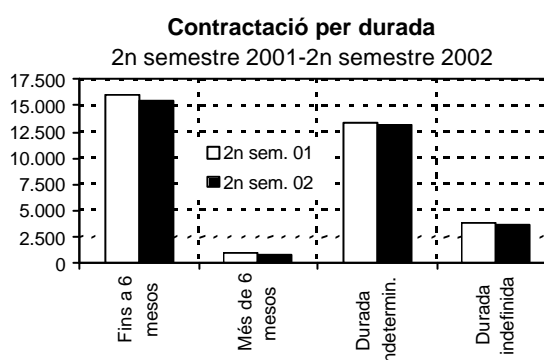
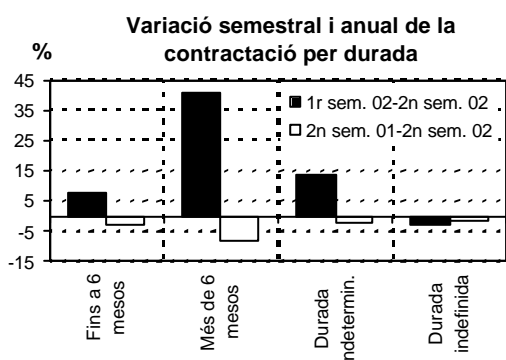
Ara bé, com ja dèiem en anteriors informes, aquesta dada no amaga que el **88,9% del total de contractes signats a Sabadell siguin temporals**, percentatge que resta per damunt del comarcal (85%) i del provincial (86%), fet que pot ser explicat per la major presència relativa d'ocupats en activitats comercials, de serveis i de construcció al municipi que a la comarca, ocupats que majoritàriament signen contractes no indefinits. En altres paraules, malgrat la reforma laboral del 2001 i les recomanacions de la Comissió Europea, el nombre de contractes indefinits no es mou del 10-14% del total de nous contractes signats, i el **53% dels contractes temporals tenen una durada igual o inferior a sis mesos**.

Contractació per durada

Segon semestre 2001 - Primer i segon semestre 2002

Mesos	2n sem. 2001		1r sem. 2002		2n sem. 2002		D%	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	1r02-2n02	2n01-2n02
Menys d'1	7.364	21,56	6.381	20,96	7.726	23,23	21,08	4,92
1-3	5.305	15,53	4.667	15,33	4.796	14,42	2,76	-9,59
4-6	3.369	9,86	3.460	11,37	3.058	9,20	-11,62	-9,23
7-12	868	2,54	576	1,89	790	2,38	37,15	-8,99
13-18	50	0,15	25	0,08	47	0,14	88,00	-6,00
19-24	4	0,01	4	0,01	4	0,01	0,00	0,00
Més de 24	16	0,05	6	0,02	17	0,05	183,33	6,25
Indeterminada	13.431	39,32	11.526	37,86	13.129	39,48	13,91	-2,25
Indefinida	3.752	10,98	3.798	12,48	3.688	11,09	-2,90	-1,71
Total	34.159	100	30.443	100	33.255	100	9,24	-2,65

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

Per modalitats de contractació destaquen les evolucions desiguals de totes: els *convertits en indefinits*, després d'uns semestres d'augment constant, en el segon semestre del 2002 disminueixen un 4,6% respecte al segon semestre del 2001. Tot i amb això, continua sent la principal modalitat de contractació indefinida. Això s'explica pel transvasament de contractes que abans se signaven en la modalitat de *foment de la contractació indefinida*, els quals disminueixen un 6,2% respecte el segon semestre del 2001.

Cal fer notar, a més, que tant els fluxos d'entrada com de sortida del mercat laboral català són protagonitzats, majoritàriament, per treballadors amb contracte temporal. Prop del 80% de les sortides del mercat de treball i el 90% de les entrades són fetes per persones amb contracte temporal, fet que destaca especialment si, a més, recordem que la temporalitat afecta majoritàriament joves i dones.

D'entre les modalitats temporals més rellevants, els d'interinitat augmenten un 22%, i és de les modalitats més importants, la que més augmenta en el segon semestre del 2002. També augmenten els *eventuals per circumstàncies de la producció* un 4,9% respecte al segon semestre del 2001. Es manté la *contractació a temps parcial temporal*, mentre que els d'*obra o servei* disminueixen un 19,7% respecte al semestre anterior. Si a més, com ja s'ha dit, sabem que el 53% dels contractes temporals signats tenen una durada igual o inferior als sis mesos i una quarta part (26%) tenen una durada igual o inferior a 1 mes, es pot parlar d'alt nivell de temporalitat contractual. Aquesta temporalitat té com a protagonistes els joves, ja que el 41% dels contractes temporals els signen els joves.

Tot i que els majors de 45 anys són els que, en termes relatius, concentren un menor percentatge de contractació temporal (o no indefinida): el 80% dels contractes signats en aquest grup d'edat, és el grup que **presenta més dificultats d'incorporació al mercat laboral** (només signen al voltant del 9-10% del total de contractes) malgrat tenir una llarga experiència professional. Per tal de combatre aquest fet, l'administració aplica polítiques actives centrades a millorar la qualificació i el reciclatge d'aquest col·lectiu per tal de millorar les seves possibilitats d'inserció. Malauradament, encara avui la participació d'aquest col·lectiu en cursos de formació és molt baixa. Paral·lelament, molts dels canvis en la legislació laboral també tenen com a objectiu **facilitar la reentrada al món laboral d'aquest col·lectiu** per mitjà de la incentivació de la seva contractació via bonificacions fiscals a les empreses.

Contractació per tipologia i edat

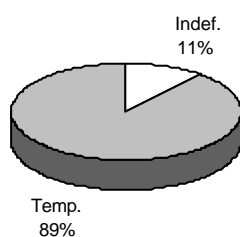
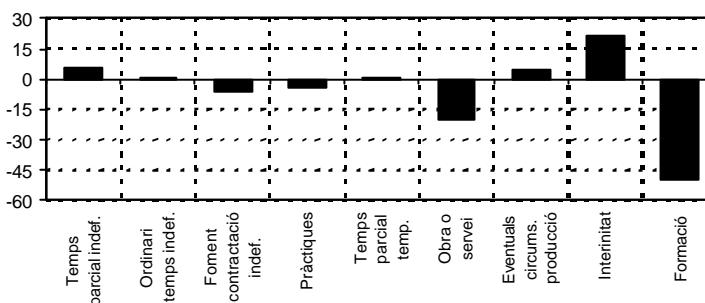
Segon semestre 2001-Segon semestre 2002

Tipus de contracte	2n semestre 2001					2n semestre 2002					D% Anual
	16-24	25-45	46 i +	Total	%	16-24	25-45	46 i +	Total	%	
Temps parcial indefinit ¹	399	345	82	826	2,42	418	354	97	869	2,61	5,21
Ordinari temps indefinit	187	577	96	860	2,52	180	584	102	866	2,60	0,70
Indefinit minusvàlids	3	12	5	20	0,06	2	4	8	14	0,04	-30,00
Foment de la contractació indefinida	173	199	226	598	1,75	159	197	205	561	1,69	-6,19
Indefinit minusvàlids en CET	3	2	0	5	0,01	0	1	0	1	0,00	-80,00
Indef. aturats en situació d'exc. social	0	1	0	1	0,00	0	1	0	1	0,00	0,00
Convertits en indefinits ²	489	846	107	1.442	4,22	476	792	108	1.376	4,14	-4,58
Total indefinits	1.254	1.982	516	3.752	10,98	1.235	1.933	520	3.688	11,09	-1,71
Pràctiques	168	63	0	231	0,68	136	86	0	222	0,67	-3,90
Temps parcial temporal	3.195	2.825	672	6.692	19,59	3.012	3.065	688	6.765	20,34	1,09
Temporals bonificats minusvàlids	1	9	0	10	0,03	7	5	2	14	0,04	40,00
Temporals minusvàlids en CET	5	10	1	16	0,05	2	3	1	6	0,02	-62,50
Obra o servei	3.799	3.905	724	8.428	24,67	2.655	3.516	600	6.771	20,36	-19,66
Eventuals circumstàncies producció	4.815	4.771	743	10.329	30,24	4.686	5.335	815	10.836	32,58	4,91
Interinitat	1.512	1.999	321	3.832	11,22	1.609	2.659	406	4.674	14,06	21,97
Substitució jubilació 64 anys	1	2	2	5	0,01	1	2	0	3	0,01	-40,00
Relleu	1	5	1	7	0,02	1	2	1	4	0,01	-42,86
Formació	296	0	0	296	0,87	148	0	0	148	0,45	-50,00
Temporals en situació d'exc. social	0	1	0	1	0,00	10	10	0	20	0,06	1.900,0
Inserció	0	0	0	0	0,00	4	8	3	15	0,05	
Altres	319	207	34	560	1,64	28	51	10	89	0,27	-84,11
Total temporals	14.112	13.797	2.498	30.407	89,02	12.299	14.742	2.526	29.567	88,91	-2,76
Total	15.366	15.779	3.014	34.159	100	13.534	16.675	3.046	33.255	100	-2,65

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

1. Inclouen els contractes fixos discontinus.

2. Sota aquest concepte s'agrupen els contractes indefinits que provenen de la conversió de contractes temporals, tant els que es beneficien de les bonificacions com els que no.

Contractació per tipus
2n semestre 2002**Variació anual de les principals modalitats de contractació**
Desembre 2001-Desembre 2002

La rotació laboral es pot avaluar indirectament a través de la relació entre contractes i assalariats. A Sabadell aquesta relació dona, pel 2002, un valor de 1,20 contractes per assalariat de mitjana, notablement per sobre dels 0,94 de la comarca. Durant els darrers quatre anys aquests valors no han presentat diferències significatives si bé l'índex de Sabadell sempre s'ha posicionat per damunt del comarcal, és a dir, que es pot dir que a grans trets per generar més estabilitat de la contractació a Sabadell són necessaris més contractes que a la comarca.

La ratio d'assalariats per aturat disminueix de 8,2 el 2001 a 7,3 el 2002 a causa del major increment relatiu del nombre d'aturats. Aquests valors també se situen per dessota dels marcats a la comarca, que ha passat d'11,5 a 10,4 en

el mateix període. O sigui, que a Sabadell hi ha, de mitjana, tres assalariats per aturat menys que a la comarca. En ambdós territoris, el valor màxim es registrà durant el 2000, fet lògic si tenim en compte que en aquell any s'arribà al mínim d'atur.

El mercat laboral a Sabadell i el Vallès Occidental

Evolució. 1998-2002

Àmbit	1998	1999	2000	2001	2002		1998	1999	2000	2001	2002
Sabadell							Ràtios del Mercat Laboral a Sabadell				
Assalariats	48.590	51.166	52.988	53.726	53.051	Cont./Assal.	1,28	1,22	1,18	1,25	1,20
Contractacions	62.029	62.584	62.446	67.024	63.698	Cont./Atur.	8,29	9,96	10,60	10,18	8,76
Aturats	7.486	6.285	5.891	6.581	7.271	Assal./Atur.	6,49	8,14	8,99	8,16	7,30
Vallès Occidental							Ràtios del Mercat Laboral al Vallès Occidental				
Assalariats	238.215	259.182	273.304	283.718	286.161	Cont./Assal.	0,97	0,99	0,93	0,89	0,94
Contractacions	230.400	256.942	253.674	252.979	267.919	Cont./Atur.	8,96	11,30	11,63	10,22	9,73
Aturats	25.716	22.732	21.804	24.760	27.524	Assal./Atur.	9,26	11,40	12,53	11,46	10,40

Font: elaboració pròpia.

A la pàgina següent podeu trobar les principals conclusions de l'estudi sobre *Rotació laboral a Catalunya en el període 1998-2001* elaborat pel Departament de Treball de la Generalitat i que de ben segur ajuden a contextualitzar la rotació laboral.

Rotació laboral a Catalunya. 1998-2001

Observatori del Mercat de Treball del Departament de Treball

A finals de l'any 2001 el 75% dels assalariats catalans tenien un contracte indefinit, mentre que el 1998 era el 70,6%. La taxa de temporalitat, per tant, se situa en un 25% (del 29,4% el 1998).

El 31 de desembre del 2001 el 18,4% (430.777) dels 2.345.855 treballadors assalariats catalans havien canviat¹² de feina. El 10,2% dels assalariats havien signat dos contractes (o el que és el mateix, el 55,4% dels que han fet rotació han signat dos contractes). De la resta d'assalariats, el 3,9% signen tres contractes, el 3,8% entre quatre i deu contractes i el 0,5% onze o més contractes.

L'índex de rotació laboral anual a final del 2001, és a dir, la mitjana de contractes signats per assalariats amb dos o més contractes era de 3,44 (el 1998 era de 3,53)

Per sexes, el 53,6% dels que han fet rotació són homes i el 46,4% dones, si bé l'índex de rotació de les dones (3,6) és superior al dels homes (3,3).

Els joves menors de 25 anys són els que presenten una rotació laboral més elevada. El 52% dels assalariats d'entre 16 i 25 anys han fet rotació, molt per damunt del 18% del total d'assalariats. Així, si bé els joves representen el 15% del total d'assalariats, concentren el 41,5% del total d'assalariats que han fet rotació.

Els assalariats d'entre 25 i 44 anys que han fet rotació són el 16% del total d'assalariats d'aquestes edats. En aquest tram d'edats és en el que hi ha més equilibri entre el seu pes dins del conjunt d'assalariats (57,7%) i el total de persones que han fet rotació (49,1%). El percentatge d'assalariats majors de 45 anys que han fet rotació ha estat del 6,5%. Aquest grup suma el 27% dels assalariats i el 9,4% de rotacions.

El sector serveis és el que té l'índex de rotació més elevat (3,28 contractes per persona), fet lògic si es té en compte que en aquest sector s'hi concentren, entre d'altres, les activitats turístiques o les empreses de treball temporal. La construcció presenta un índex de l'1,99; la indústria de l'1,63 i l'agricultura de l'1,56.

Per subsectors destaca l'elevat índex de rotació de les *activitats sanitàries i veterinàries i els serveis socials*, amb 4,4 contractes per assalariat. Per darrera es troben les *altres activitats empresarials*, amb 3 contractes per assalariat. Aquest subsector, que és on es troben les ETTs, és el que concentra el major nombre de persones contractades i de contractes registrats. El 16,1% dels assalariats que han fet rotació han estat contractats a través d'empreses de treball temporal. Aquestes persones han signat, de mitjana, 4,5 contractes a l'any, un contracte més que la mitjana general (3,4). En tercer lloc es troba l'*edició, arts gràfiques i reproducció de suports enregistrats*, també amb un índex de 3.

Dels assalariats que han fet rotació, el 30,2% han estat contractades per una mateixa empresa mentre que el 69,8% per dues o més empreses.

¹² Persones que durant l'any han signat dos o més contractes de treball.

Atur¹³

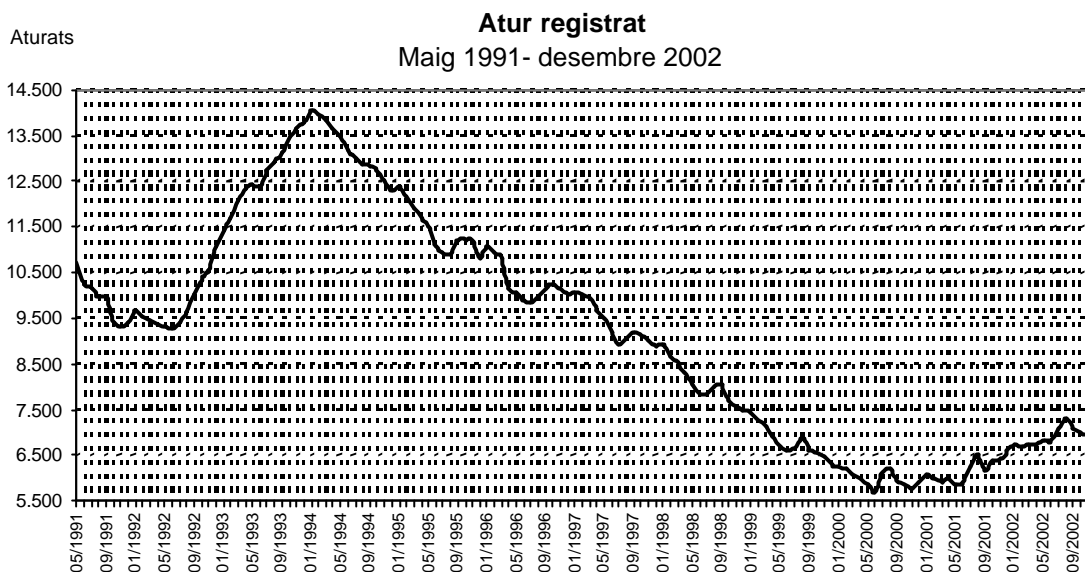
El mercat de treball actua com un indicador retardat del cycle econòmic. Quan una economia entra en una fase de refredament, l'ocupació no ho nota fins passats uns mesos. Així, quan les expectatives econòmiques empitjoren, la demanda es contrau, les empreses venen menys, la producció disminueix i les empreses sovint apliquen retallades de plantilles, retallades que fan incrementar el nombre de desocupats. Al mateix temps, els empresaris esperen abans d'iniciar noves inversions i projectes i deixen de generar llocs de treball, fet que alenteix el ritme de creació d'ocupació. Igualment, des que s'aprecien signes de recuperació econòmica fins que es tradueixen en creació de llocs de treball passen uns mesos, situació que sembla que es produeix actualment. Per tant, la millora de l'ocupació i de l'atur serà limitada fins que no hi hagi un impuls en la inversió, un fet que encara no assenyalen les expectatives empresarials i que fa preveure un creixement de l'ocupació entre l'1% i l'1,5% durant el 2003 segons la Cambra de Comerç de Barcelona.

Durant la segona meitat de l'any 2002 ha continuat la mateixa tendència en l'evolució de l'atur que ja es veia reflectida en el darrer informe de conjuntura. Així, **l'atur registrat tant a l'estat com a Catalunya ha continuat augmentant** tant per l'entrada de nous actius en el mercat de treball, com sobretot per la reducció de la contractació per part de les empreses, especialment industrials i de serveis, pendents de les incerteses provocades pel clima generalitzat de desacceleració econòmica. En un any, l'atur registrat a Catalunya ha passat del 6,16% el desembre del 2001 al 6,58% el desembre del 2002, a la província de Barcelona ha passat del 7% al 7,64% i al Vallès Occidental, del 7,78% al 8,65%. Espanya, un semestre més, continua mantenint la taxa d'atur més elevada de la UE.

Seguint aquesta línia, l'atur de Sabadell també continua amb una **tendència ascendent**. En el segon semestre del 2002, la taxa d'atur arriba al nivell més alt dels últims quatre anys, amb un 8,62% (7.271 aturats), un 4,5% més respecte el primer semestre del 2002.

---

¹³ L'atur registrat de les Oficines de Treball de la Generalitat és l'única font disponible a escala local. Tanmateix cal fer notar que utilitza criteris molt més restrictius per definir què és un aturat en comparació amb els criteris de l'Organització Internacional del Treball.

Atur registrat¹

Semestres. 1991-2002

Mes	Homes		Dones		Total		D% Total	
	Nombre	Taxa	Nombre	Taxa	Nombre	Taxa	Semestral	Anual
Juny 91	3.075	5,98	7.176	21,62	10.251	12,12		
Desembre 91	3.022	5,88	6.371	19,20	9.393	11,10	-8,37	
Juny 92	3.214	6,25	6.066	18,28	9.280	10,97	-1,20	-9,47
Desembre 92	4.484	8,72	6.577	19,82	11.061	13,07	19,19	17,76
Juny 93	5.644	10,98	6.745	20,32	12.389	14,64	12,01	33,50
Desembre 93	6.608	12,85	7.182	21,64	13.790	16,30	11,31	24,67
Juny 94	6.208	12,07	6.961	20,97	13.169	15,56	-4,50	6,30
Desembre 94	5.631	10,95	6.657	20,06	12.288	14,52	-6,69	-10,89
Juny 95	4.765	9,27	6.323	19,05	11.088	13,11	-9,77	-15,80
Desembre 95	4.896	9,52	5.927	17,86	10.823	12,79	-2,39	-11,92
Juny 96	4.241	8,52	5.626	16,29	9.867	11,70	-8,83	-10,72
Desembre 96	4.502	9,04	5.534	16,02	10.036	11,90	1,71	-6,97
Juny 97	3.916	7,87	5.281	15,29	9.197	10,91	-8,36	-6,79
Desembre 97	3.796	7,62	5.087	14,73	8.883	10,53	-3,41	-11,49
Juny 98	3.125	6,28	4.704	13,62	7.829	9,28	-11,87	-14,87
Desembre 98	3.068	6,16	4.418	12,79	7.486	8,88	-4,38	-15,73
Juny 99	2.539	5,10	4.050	11,73	6.589	7,81	-11,98	-15,84
Desembre 99	2.420	4,86	3.865	11,19	6.285	7,45	-4,61	-16,04
Juny 00	2.130	4,28	3.547	10,27	5.677	6,73	-9,67	-13,84
Desembre 00	2.290	4,60	3.601	10,43	5.891	6,99	3,77	-6,27
Juny 01	2.322	4,66	3.575	10,35	5.897	6,99	0,10	3,88
Desembre 01	2.706	5,43	3.875	11,22	6.581	7,80	11,60	11,71
Juny 02	2.776	5,58	4.028	11,66	6.804	8,07	3,39	15,38
Desembre 02	3.022	6,07	4.249	12,30	7.271	8,62	4,50	10,48

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

1. Nombre d'aturats registrats de Sabadell (no hi consten els aturats d'altres municipis del voltant inscrits a les Oficines de Treball de la Generalitat a Sabadell).

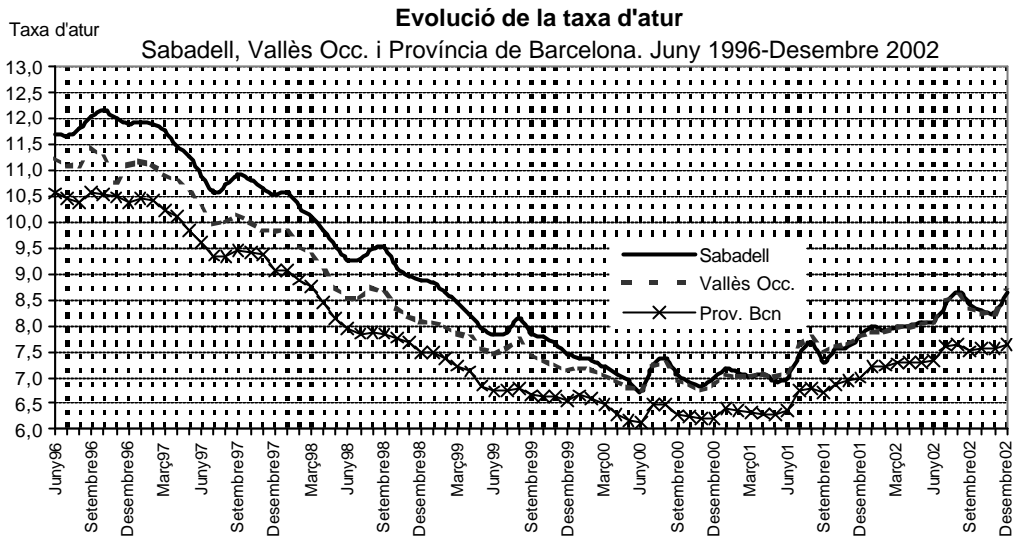
El punt d'inflexió assenyalat en el darrer informe i que reflectia una tendència a l'augment del nombre d'aturats condueix a parlar, altre cop en el segon semestre del 2002, d'un increment de l'*atur conjuntural*, és a dir, de l'estoc d'aturats expulsats del mercat de treball en èpoques d'alentiment de l'activitat econòmica, estoc que se suma a l'*atur estructural* ja existent i format per persones que presenten un perfil professional amb greus dificultats per a inserir-s'hi laboralment (edat, manca d'experiència, manca de formació...) fins i tot en èpoques de bonança econòmica.

De fet, i com ja es va esmentar en el passat informe, el mercat de treball espanyol i català es diferencien de l'europeu pel fet que, si bé en aquell l'augment de l'atur és degut a l'estancament econòmic que no pot absorbir la mà d'obra que s'incorpora al mercat de treball, en el català i en general l'espanyol, l'atur augmenta per la destrucció de llocs de treball. És a dir, **es destrueixen tants llocs de treball i de forma tan ràpida quan hi ha una crisi, com se'n creen quan l'economia remunta**. Aquesta incapacitat de garantir bona part dels llocs de treball creats en èpoques de bonança econòmica és un dels principals punts febles del nostre mercat de treball.

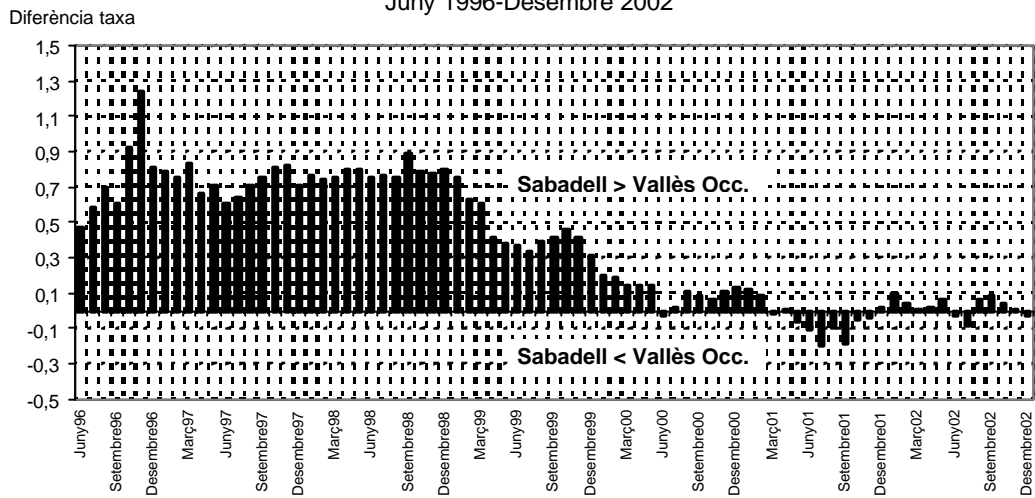
Tot i no disposar de dades per a Sabadell, cal destacar que a escala espanyola el nombre de llars en què tots els seus membres estan a l'atur ha augmentat un 18% en el 2002. A més, la taxa d'atur del cap de família és un 17% superior a la del 2001.

La taxa d'atur total registrat a Sabadell en els darrers anys sempre s'ha situat clarament per damunt de la mitjana provincial, amb valors que han oscil·lat entre 1,33 punts el juny de 1998 a 0,74 punts el juny del 2002. El desembre del 2002 la diferència era de 0,98 punts, una diferència superior a la del desembre del 2001 i el juny del 2002.

Respecte a l'atur comarcal, la taxa sabadellenca ha estat superior fins a l'inici del 2000. A partir d'aquest any, la taxa manté valors molt similars a la taxa d'atur del Vallès Occidental, fins i tot ha estat inferior en alguns mesos. El mes de desembre del 2002, la taxa d'atur sabadellenca (8,62%) és pràcticament igual a la comarcal (8,65%) i 0,98 punts superior a la provincial (taxa del 7,64%).

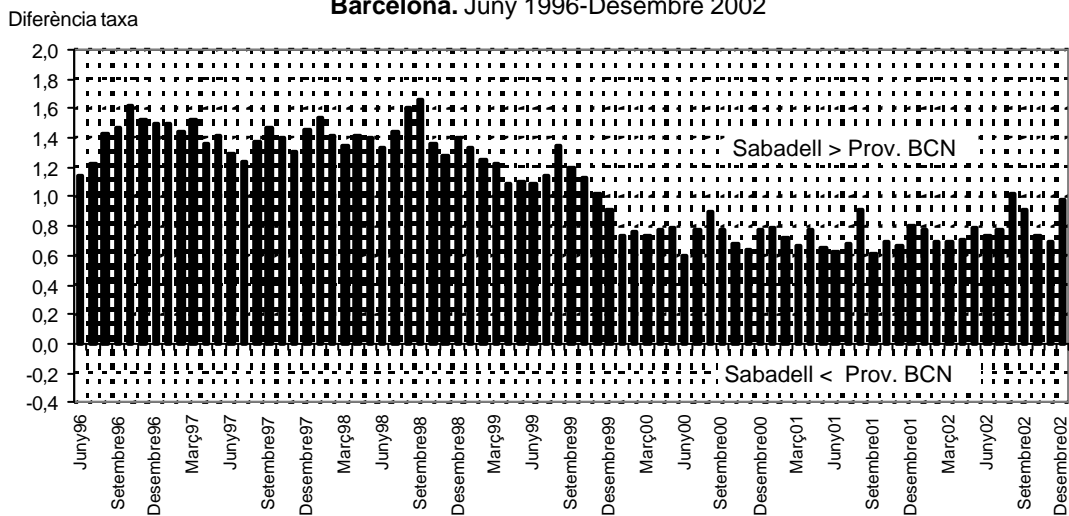

Diferència entre la taxa d'atur de Sabadell i la del Vallès Occidental
Juny 1996-Desembre 2002

Sabadell > Vallès Occ.: la taxa d'atur registrat de Sabadell és superior a la del Vallès Occ.
Vallès Occ < Sabadell: la taxa d'atur registrat del Vallès Occ. és superior a la de Sabadell.

Diferència entre la taxa d'atur de Sabadell i la de la Província de Barcelona. Juny 1996-Desembre 2002

Sabadell > Prov. Barcelona: la taxa d'atur registrat de Sabadell és superior a la de la Prov. de Barcelona.
Prov. Barcelona < Sabadell: la taxa d'atur registrat de la Prov. de Barcelona és superior a la de Sabadell.

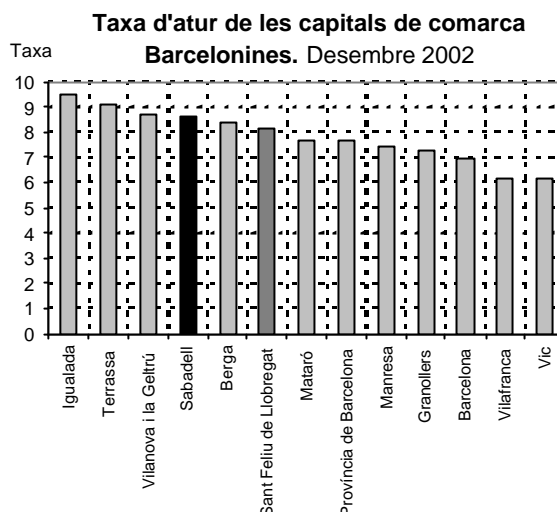
Igual que el semestre passat, **Sabadell continua ocupant el quart lloc d'entre les capitals de comarques barcelonines quant a taxes d'atur més elevades**, superada tan sols per Igualada, Terrassa i Vilanova i la Geltrú. La taxa sabadellenca supera en 0,26 punts la de Berga, en 0,51 punts la de Sant Feliu de Llobregat, en quasi un punt Mataró, en més d'un punt Manresa, Granollers i Barcelona, i en més de 2 punts Vilafranca del Penedès i Vic.

Taxa d'atur

Capitals de les comarques Barcelonines
Desembre 2001-Desembre 2002

Municipis	Taxa d'atur		D 01-02
	Des. 2001	Des. 2002	
Igualada	8,72	9,46	0,75
Terrassa	8,20	9,13	0,93
Vilanova i la Geltrú	8,40	8,71	0,30
Sabadell	7,80	8,62	0,82
Berga	6,71	8,36	1,66
Sant Feliu de Llobregat	7,16	8,11	0,94
Mataró	6,85	7,66	0,81
Província de Barcelona	7,00	7,64	0,65
Manresa	6,78	7,41	0,62
Granollers	6,72	7,24	0,52
Barcelona	6,49	6,96	0,47
Vilafranca	5,93	6,13	0,20
Vic	5,83	6,12	0,29

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball,
Indústria, Comerç i Turisme.
Àrea d'Estadística del Servei d'Estudis i Estadístiques.

En aquest semestre l'atur ha tornat a incidir en tots els grups d'edat. De fet no n'hi ha hagut cap amb disminucions del nombre d'aturats. Ara bé, aquest estancament s'ha deixat notar especialment entre els joves, en especial en els **joves menors de 20 anys**, on els homes han augmentat un 37% i les dones un 32%. Aquest col·lectiu, a diferència del dels majors de 45 anys, és el que més es beneficia en cicles econòmics expansius de ràpida creació d'ocupació (com el de la segona meitat dels anys 90), però alhora és el que més pateix les etapes de recessió econòmica (a partir de la segona meitat de l'any 2000), sobretot perquè la major part dels contractes signats són temporals i, per tant, són els primers a patir els ajustaments de plantilla.

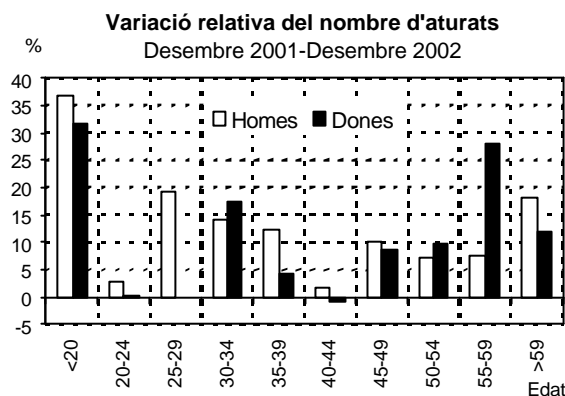
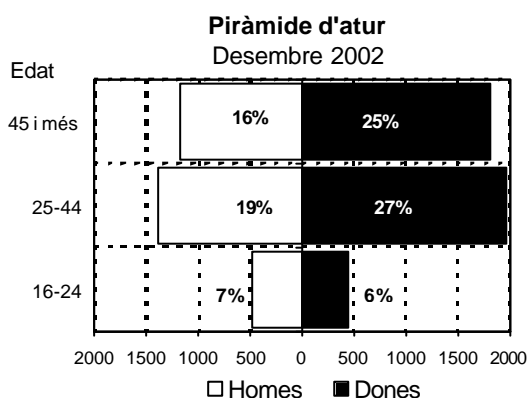
Així, a partir del desembre del 2001 l'atur masculí, després de dos anys situat per dessota, torna a superar el llindar psicològic del 5%, per dessota del qual es considera plena ocupació. A finals del segon semestre del 2002, **l'atur masculí se situa en una taxa del 6,1% (3.022 aturats)**, i es produeix un augment respecte a finals de l'any 2001 en què la taxa d'atur era del 5,4%. **L'atur femení se situa en un 12,3% (4.249 aturades)**, quasi un punt per sobre respecte el darrer semestre del 2001. La diferència de l'atur per sexe ja supera els 6 punts percentuals, o dit d'una altra manera, l'asseveració que **"sis de cada deu aturats són dones"** es manté novament en aquest semestre i sembla un fet propi del nostre mercat de treball, tant en èpoques expansives com de contenció.

A més, si l'atur masculí incideix més en edats joves (que és quan la persona inicia el procés d'inserció en el mercat de treball) i en madures, el femení es concentra en edats centrals (25-44 anys) i en majors de 45 anys: el 42,9% (1.821) de les dones aturades són majors de 45 anys. De fet, a partir d'aquesta edat les dones aturades superen els homes.

Atur per edat i sexe. Desembre 2001 - Desembre 2002

Edat	Homes		Dones		Total		D% 2001-2002		
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	Homes	Dones	Total
<20	119	163	91	120	210	283	36,97	31,87	34,76
20-24	303	311	331	332	634	643	2,64	0,30	1,42
25-29	370	442	525	525	895	967	19,46	0,00	8,04
30-34	321	366	483	567	804	933	14,02	17,39	16,04
35-39	263	296	463	483	726	779	12,55	4,32	7,30
40-44	268	273	405	401	673	674	1,87	-0,99	0,15
45-49	211	232	411	447	622	679	9,95	8,76	9,16
50-54	258	277	506	556	764	833	7,36	9,88	9,03
55-59	363	390	491	629	854	1.019	7,44	28,11	19,32
>59	230	272	169	189	399	461	18,26	11,83	15,54
Total	2.706	3.022	3.875	4.249	6.581	7.271	11,68	9,65	10,48

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

Com ja s'ha apuntat en altres ocasions, el nivell d'instrucció de la població està influenciat per l'efecte demogràfic (edat), és a dir, pel context socioeconòmic i sobretot educacional de la generació a la qual pertany. Encara avui bona part de la població laboralment activa prové d'una època en què la formació posterior a la primària no estava generalitzada. Per tant, es pot dir que a major edat de la població actual, menor grau d'instrucció.

En el segon semestre del 2002, l'atur augmenta en tots els nivells d'instrucció, excepte en els que tenen *estudis primaris*, nivell en què s'ha disminuït la proporció d'aturats en un 2,9% semestral i 8,1% anual. Destaca l'augment relatiu dels que tenen una *titulació universitària de grau superior*, amb un 10,3% semestral i un 29,5% anual. La resta de grups presenten tendències similars als semestres anteriors.

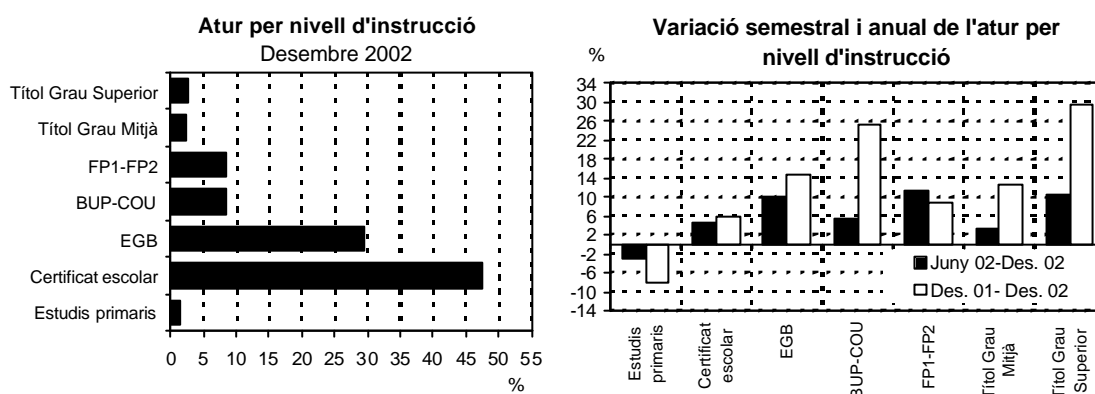
Pel que fa el pes de cada nivell d'instrucció en relació al nombre total d'aturats, el dels que tenen el *certificat escolar* és el grup més important amb un 47,3% del total, dos punts menys que el segon semestre del 2001.

Atur per nivell d'instrucció

Desembre 2001 - Juny/Desembre 2002

Nivell d'estudis	Desembre 2001		Juny 2002		Desembre 2002		D%	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Juny 02-Des. 02	Des. 01- Des. 02
Sense estudis	3	0,05	2	0,03	2	0,03	0,00	-33,33
Estudis primaris	111	1,69	105	1,54	102	1,40	-2,86	-8,11
Certificat escolar	3.256	49,48	3.289	48,34	3.444	47,37	4,71	5,77
EGB	1.871	28,43	1.952	28,69	2.149	29,56	10,09	14,86
BUP-COU	486	7,38	577	8,48	609	8,38	5,55	25,31
FP1-FP2	561	8,52	547	8,04	610	8,39	11,52	8,73
Títol Grau Mitjà	144	2,19	157	2,31	162	2,23	3,18	12,50
Títol Grau Superior	149	2,26	175	2,57	193	2,65	10,29	29,53
Total	6.581	100	6.804	100	7.271	100	6,86	10,48

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

Segons el professor Josep Oliver, catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona, el dèficit més important del mercat de treball espanyol és el de treballadors amb estudis secundaris, en termes comparatius amb la resta de la Unió Europea. Aquest dèficit és fa més evident en les comunitats amb un major ritme de creació de llocs de treball, com ara Catalunya, Illes Balears, País Valencià o La Rioja, llocs on la pressió del mercat de treball és major i, per tant, hi ha més alternatives laborals per als joves que acaben l'escolarització obligatòria, que la de continuar els estudis. Prova d'això és el fet que el 44% dels joves espanyols d'entre 16 i 29 anys que treballen només tenen estudis primaris. La major part d'aquests joves, a més, estan ocupats en sectors que demanden poca qualificació i mantenen altes taxes de temporalitat contractual.

Un factor que està apareixent en el context actual és la sobreformació de molta població jove que arriba al mercat de treball respecte dels llocs de treball que ocuparan. Aquest fet és degut a la competència que hi ha avui en dia en cada lloc de treball, de manera que, a igualtat de cost, es contracta persones amb capacitats clarament per damunt dels requisits de la plaça. Això produeix un efecte d'expulsió dels quadres intermedis del mercat laboral, pel fet que si per exemple els bancs contracten universitaris per ocupar places de caixer, deixen de contractar joves que s'havien format com a administratius.

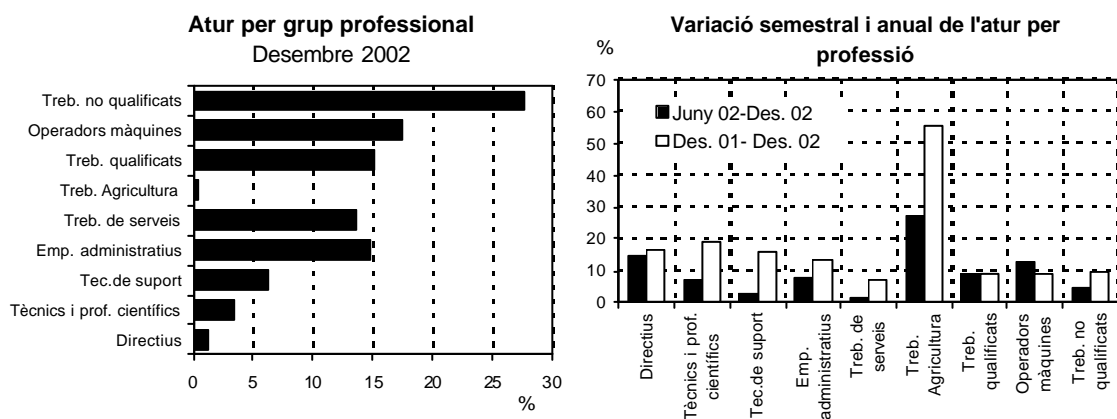
La distribució per nivells d'instrucció comentada anteriorment mostra un estoc d'aturats bàsicament de baixa qualificació. Així, segons el tipus de professió anterior dels desocupats, els treballadors *no qualificats* continuen sent els que tenen un pes més important dins els aturats amb un 27,7%. Darrera, es troben els *operadors de maquinària*, que tornen a augmentar després d'haver disminuït en els darrers anys. En canvi, els *treballadors qualificats*, que havien tingut un lleuger descens en el darrer semestre, tornen a augmentar. De la resta de grups professionals, destaca l'augment dels aturats del grup *empleats administratius* (7,8% semestral i 13,3% anual), i els *tècnics i professionals científics* (un 7% semestral i un 19,1% anual).

Atur per grup professional

Desembre 2001 - Juny/Desembre 2002

Grups professionals	Desembre 2001		Juny 2002		Desembre 2002		D%	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Juny 02-Des. 02	Des. 01- Des. 02
Directius	80	1,22	81	1,19	93	1,28	14,81	16,25
Tècnics i prof.científics	204	3,10	227	3,34	243	3,34	7,05	19,12
Tec.prof. de suport	396	6,02	447	6,57	460	6,33	2,91	16,16
Emp. administratius	952	14,47	1.001	14,71	1.079	14,84	7,79	13,34
Treballadors de serveis	927	14,09	975	14,33	992	13,64	1,74	7,01
Treb.agricultura i pesca	18	0,27	22	0,32	28	0,39	27,27	55,56
Treballadors qualificats	1.005	15,27	1.007	14,80	1.097	15,09	8,94	9,15
Operadors màquines	1.162	17,66	1.123	16,50	1.267	17,43	12,82	9,04
Treballadors no qualificats	1.837	27,91	1.921	28,23	2.011	27,66	4,69	9,47
Forces armades	0	0,00	0	0,00	1	0,01		
Total	6.581	100	6.804	100	7.271	100	6,86	10,48

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

Per sectors d'activitat, **destaca l'augment dels aturats sense ocupació anterior**, un 21,2% respecte el segon semestre del 2001 (tot i que semestralment es mantenen). El sector de la indústria és, dels tres grans sectors d'activitat econòmica, el que presenta un increment més elevat del nombre d'aturats, tan semestralment (11%) com anualment (9,5%).

Pel que fa al pes de cada sector respecte al total d'aturats, el sector serveis, amb un 46% i l'industrial, amb un 38,6%, són els que tenen més importància dins el total d'aturats, distància que es manté de forma més o menys constant en els darrers semestres. Cal tenir present, però, que una part de l'atur del sector terciari s'ha de comptabilitzar com d'origen industrial, ja que molts dels treballadors contractats a través d'ETTs tenen contractes de posada a disposició per a activitats industrials.

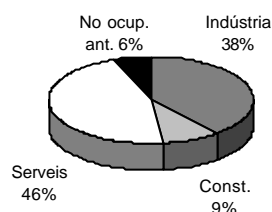
Atur per grans sectors d'activitat

Desembre 2001 - Juny/Desembre 2002

Sector	Des. 2001		Juny 2002		Des. 2002		D%	
	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Semestral	Anual
Agricultura	14	0,21	18	0,26	25	0,34	38,89	78,57
Indústria	2.561	38,92	2.526	37,13	2.803	38,55	10,97	9,45
Construcció	625	9,50	639	9,39	680	9,35	6,42	8,80
Serveis	3.037	46,15	3.202	47,06	3.346	46,02	4,50	10,17
Sense ocupació anterior	344	5,23	419	6,16	417	5,74	-0,48	21,22
Total	6.581	100	6.804	100	7.271	100	6,86	10,48

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

Atur per grans sectors d'activitat. Desembre 2002

Per subsectors d'activitat destaca, en primer lloc, el gran nombre d'aturats que havien estat ocupats en *indústries manufactureres*, activitats que sempre ocupen el primer lloc. A continuació se situen les *immobiliàries i lloguers*. En tercer lloc es troben activitats com el *comerç i reparacions* i darrera la *construcció*, sector que, com ja s'ha dit, està molt sotmès a la conjuntura econòmica. Bona part de l'**increment de l'atur de la construcció** pot correspondre a prejubilacions, que en bona part alimenten l'activitat submergida dedicada a petites obres de reforma i rehabilitació d'habitatges. Un altre factor de l'increment pot ser que en augmentar l'activitat de l'obra civil en detriment de la residencial, es redueixi la demanda de mà d'obra especialitzada en la construcció residencial.

El pes dels aturats *sense ocupació anterior* (la gran majoria de joves que acaben d'incorporar-se al mercat laboral) es manté estable, després d'augmentar en el darrer semestre.

Atur per activitat econòmica

Desembre 2001 - Juny/Desembre 2002

Activitat	Desembre 2001		Juny 2002		Desembre 2002		D%	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Sem.	Anual
Agricultura i ramaderia	14	0,21	18	0,26	24	0,33	33,33	71,43
Pesca	0	0,00	0	0,00	1	0,01		
Ind. extractives	2	0,03	4	0,06	3	0,04	-25,00	50,00
Ind. manufactureres	2.550	38,75	2.515	36,96	2.796	38,45	11,17	9,65
Electricitat, gas i aigua	9	0,14	7	0,10	4	0,06	-42,86	-55,56
Construcció	625	9,50	639	9,39	680	9,35	6,42	8,80
Comerç, reparacions	847	12,87	904	13,29	908	12,49	0,44	7,20
Hostaleria	263	4,00	274	4,03	252	3,47	-8,03	-4,18
Transport i comunicacions	129	1,96	128	1,88	142	1,95	10,94	10,08
Intermediació financiera	36	0,55	34	0,50	34	0,47	0,00	-5,56
Immobiliaries i lloguers	1.024	15,56	1.025	15,06	1.162	15,98	13,37	13,48
Administració pública	120	1,82	161	2,37	162	2,23	0,62	35,00
Educació	87	1,32	95	1,40	73	1,00	-23,16	-16,09
Activ. sanit. i serv. socials	165	2,51	181	2,66	188	2,59	3,87	13,94
Altres activitats socials	329	5,00	361	5,31	391	5,38	8,31	18,84
Personal domèstic	36	0,55	39	0,57	34	0,47	-12,82	-5,56
Organismes extraterritorials	1	0,02	0	0,00	0	0,00		
Sense ocupació anterior	344	5,23	419	6,16	417	5,74	-0,48	21,22
Total	6.581	100	6.804	100	7.271	100	6,86	10,48

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme. Servei d'Estudis i Estadístiques.

La Comissió Europea en el seu informe anual d'ocupació torna a posar en entredit la política d'ocupació espanyola. Així, critica que la taxa d'atur femení dobli encara la del masculí i que el percentatge de contractes temporals sigui el més elevat de la UE (només s'ha reduït un 1,8% des de 1997). També es posa de manifest el poc pes de la contractació a temps parcial (8,1% del total), quan la mitjana europea és del 18,9%.

Serveixin d'exemple els principals reptes i compromisos de l'Estratègia Europea per l'Ocupació elaborat per la Cambra de Comerç de Barcelona en el seu Informe per l'Ocupació 2002 (veure pàgina següent).

L'Estratègia Europea per l'Ocupació

Observatori de la Formació - Informe 2002. Cambra de Comerç de Barcelona

Després de cinc anys de la seva elaboració, la UE ha revisat les finalitats i les línies d'actuació de l'Estratègia Europea per l'Ocupació, per tal d'adaptar-la a nous objectius estratègics basats en les pautes establertes a la cimera de Lisboa del 2000. Aquests nous objectius estratègics són els següents:

1. Plena ocupació el 2010.
2. Augment de la qualitat del treball.
3. Garantia de la cohesió social i d'un mercat de treball que afavoreixi la inserció.

Per assolir aquests grans objectius primer s'han de solucionar alguns punts febles importants:

-Reduir l'encara elevada taxa d'atur, especialment atur de llarga durada.

-Augmentar la taxa d'ocupació, tant global com femenina. La cimera de Lisboa estableix que la global ha d'augmentar fins al 70% i la segona al 60% abans del 2010, mentre que la taxa d'ocupació dels treballadors de 55 a 65 anys ha d'augmentar fins al 50%

-Reduir les disparitats entre dones i homes, tant en taxes d'atur, d'activitat i d'ocupació com en nivells retributius, d'accés a certs sectors d'activitat o a certes categories professionals.

-Reduir les diferències regionals, sobretot pel que fa a l'atur. Aquest problema, a més, s'agreuja després de l'adhesió dels països candidats.

-Augmentar la productivitat del treball, en tendències descendent durant els darrers anys.

A nivell català, i segons l'opinió d'alguns experts, l'evolució del mercat de treball català, a curt termini, estarà influïda per dues tendències contraposades: major potencial de creació de llocs de treball (vinculats a les noves tecnologies de la informació i la comunicació, i pel creixement de la terciarització de l'economia); i persistència de llocs de treball vacants per manca de personal qualificat (especialment en el sector industrial i en oficis tradicionals).

L'increment de la força de treball, en un context d'envelliment de la població activa, haurà de provenir, per una banda, d'una major participació del col·lectiu femení en el mercat de treball, i de l'altra, d'una ampliació del temps de permanència en l'activitat laboral dels treballadors de més edat.

Per tal d'evitar l'abandonament prematur dels joves de la seva etapa educativa, es proposa que les empreses haurien de comprometre's a contractar joves amb els estudis secundaris finalitzats. També es planteja recuperar, en algunes activitats, la figura de l'aprenent, que ajudi a combinar formació i treball a la feina.

La immigració, evidentment, també és un dels elements que aportarà nous treballadors en edat activa que s'incorporaran al mercat laboral, malgrat l'heterogeneïtat del col·lectiu i la diversitat del seu grau de formació.

Formació professional reglada i formació universitària

A Sabadell hi ha escolaritzats un total de **2.530 alumnes** en **106 grups o línies de formació professional** en el curs 2002-2003, que suposa una ràtio global de 23,9 alumnes per aula. En aquest total, s'han inclòs també els ensenyaments de grau superior d'*Arts Plàstiques i Disseny*.

Hi ha també 136 alumnes que cursen els ensenyaments substitutoris de la prova d'accés als cicles formatius de grau superior (ESPA), distribuïts en 2 centres públics, que representen un 53%, i en 1 centre privat, que representen el 47%.

Hi ha una nova autorització de centre per impartir cicles formatius de grau mitjà al sector privat, el centre Núria Vilella, i s'imparteix per primera vegada un nou Cicle Formatiu de Grau Mitjà, el d'*Auxiliar de Farmàcia* a l'IES Castellarnau.

La distribució de l'alumnat dels cicles formatius és de **2.032 en centres públics** (un 80,3%, que inclou els 106 d'*Arts Plàstiques i Disseny*) i de **498 en centres concertats** (19,7%). El nombre absolut augmenta en 61 alumnes respecte el curs anterior, increment que no es reparteix de la mateixa manera en els centres públics que en els concertats, en els quals disminueix de 12, i en els públics augmenta de 73.

En conjunt, s'imparteixen 34 cicles formatius diferents de les famílies de: *Administració, Arts gràfiques, Comerç i màrqueting, Disseny gràfic, Edificació i obra civil, Electricitat i electrònica, Fabricació mecànica, Fusta i moble, Informàtica, Manteniment de vehicles, Sanitat, Imatge personal, Serveis socioculturals i a la comunitat*.

Alumnat de cicles formatius de famílies professionals

Grau mitjà i superior. Curs 2002-2003

Família	Grau Mitjà		Grau Superior		Total	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Administració	296	22,06	204	17,17	500	19,76
Electricitat i electrònica	326	24,29	147	12,37	473	18,70
Sanitat	184	13,71	183	15,40	367	14,51
Informàtica	0	0,00	250	21,04	250	9,88
Manteniment de vehicles autopropulsats	197	14,68	37	3,11	234	9,25
Fabricació mecànica	104	7,75	88	7,41	192	7,59
Arts gràfiques	60	4,47	41	3,45	101	3,99
Arts plàstiques i disseny	0	0,00	106	8,92	106	4,19
Comerç i màrqueting	62	4,62	33	2,78	95	3,75
Edificació i obra civil	17	1,27	39	3,28	56	2,21
Imatge personal	61	4,55	0	0,00	61	2,41
Serveis socioculturals i a la comunitat	0	0,00	46	3,87	46	1,82
Fusta i moble	35	2,61	14	1,18	49	1,94
Total	1.342	100	1.188	100	2.530	100

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Educació.

L'oferta de la ciutat és de 13 cicles de grau mitjà i 18 de grau superior, distribuïts en 5 centres públics i 5 privats/concertats. S'ofereixen també 3 cicles de grau superior d'ensenyaments artístics a l'Escola Municipal d'Art Illa.

Es poden cursar 13 cicles de grau mitjà al sector públic i 5 en centres privats/concertats. Pel que fa al grau superior, es poden seguir 17 cicles formatius en centres públics i 4 en centres privats/concertats.

L'oferta coincideix en tots dos sectors en un total de 8 cicles, d'oferta exclusiva al sector públic 22, i només al sector privat/concertat, 1.

El total d'alumnes de Grau mitjà és de 1.342, en centres públics 1.065 i en centres privats/concertats 277. Hi ha un augment de 12 i una disminució de 2 respectivament en relació al curs passat.

El total d'alumnes de Grau superior és de 1.188 (inclosos 106 d'Arts Plàstiques i Disseny), 967 en centres públics i 221 en centres privats, amb un augment de 61 alumnes i una disminució de 10 respectivament, en relació al curs passat.

Evolució de l'alumnat de formació professional

L'evolució del total d'alumnat que ha cursat cicles formatius passa per **tres períodes** diferenciats: des de l'any 1993 fins al 1994, **augment poc significatiu**; a partir d'aquest any i fins al 1999 **reducció progressiva** (passa de 5.617 alumnes l'any 1994, a 2.238 alumnes l'any 1999). I per últim un **increment sostingut els darrers 3 anys fins arribar als 2.530 alumnes del curs 2002-03**.

S'observen situacions diferents en funció del pes específic que cada família professional té en relació a les altres famílies, mesurat en funció del total d'alumnat que cursa cada tipus d'estudi en un curs escolar:

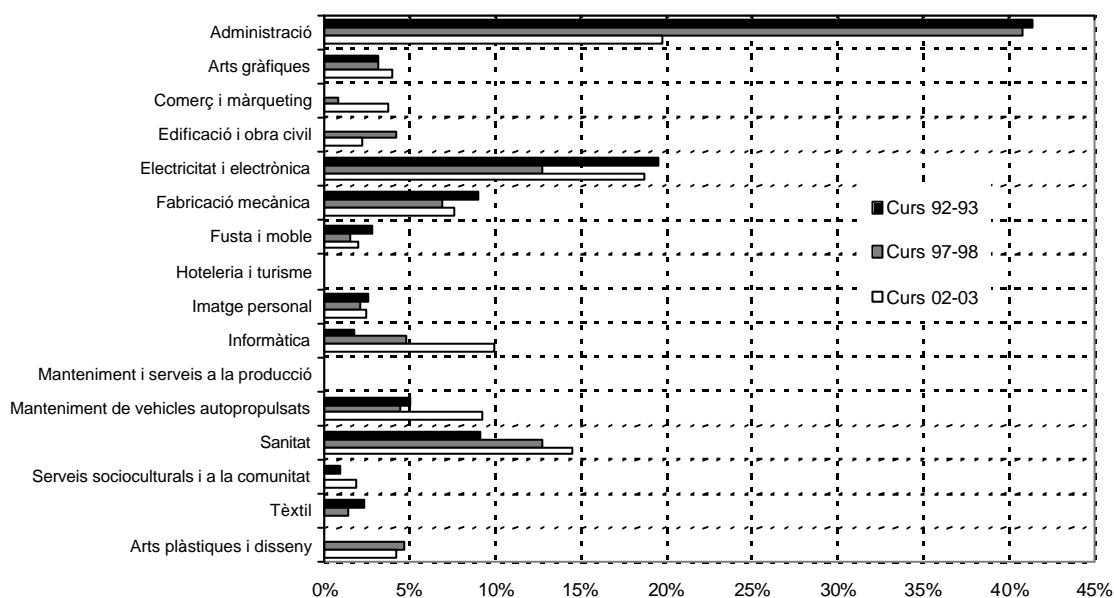
- ✓ Famílies professionals amb un augment progressiu i continuat: *Informàtica*.
- ✓ Famílies professionals que mantenen una certa estabilitat: *Arts gràfiques, Electricitat i electrònica, Fabricació mecànica, Edificació i obra civil, Fusta i moble, Sanitat, Manteniment de vehicles autopropulsats, Comerç i màrqueting, Imatge personal i serveis socioculturals i a la comunitat*. També els cicles de grau superior d'ensenyaments artístics de l'Escola IIIa.
- ✓ Famílies professionals amb una reducció progressiva del pes específic a llarg dels 10 anys: *Administració*.
- ✓ Famílies professionals que no s'ofereixen a Sabadell el curs 2002-03: *Hostaleria i turisme, Manteniment i serveis a la producció i Tèxtil*.

Alumnes per famílies professionals 1992-2002

Família	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Administració	2.250	2.309	2.361	2.162	1.621	1.227	913	564	533	545	500
Arts gràfiques	171	180	170	161	128	95	85	96	96	108	101
Comerç i màrqueting					15	23	47	88	82	80	95
Edificació i obra civil	122	153	148	140	172	125	84	57	89	76	56
Electricitat i electrònica	1.060	1.052	1.045	805	611	382	359	380	425	467	473
Fabricació mecànica	489	496	504	372	235	206	185	156	171	182	192
Fusta i moble	152	156	173	115	48	45	35	44	52	40	49
Hoteleria i turisme	13	13	22	23							
Imatge personal	141	103	106	104	76	64	30		20	59	61
Informàtica	97	140	145	98	138	144	167	177	199	234	250
Manteniment i serveis a la producció			6	11							
Manteniment de vehicles autopropulsats	274	270	242	220	175	134	182	230	219	206	234
Sanitat	495	555	604	565	473	384	312	352	338	330	367
Serveis socioculturals i a la comunitat	51	28							25	43	46
Tèxtil	129	140	91	184	117	41	25				
Arts plàstiques i disseny				116	119	140	99	94	91	99	106
Total	5.444	5.595	5.617	5.076	3.928	3.010	2.523	2.238	2.340	2.469	2.530

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Educació.

Distribució de l'alumnat per famílies professionals Cursos 1992/93-1997/98-2002/03

Evolució de l'alumnat de Cicles Formatius de Grau Mitjà i antiga FP1 per famílies professionals

El total d'alumnat que al llarg d'aquest període ha cursat algun cicle formatiu de grau mitjà o FP1, ha estat molt variable. Es poden observar dos períodes en funció d'un augment o reducció de la matrícula. Del curs 1993-94 i fins al 1997-98 es produeix una intensa reducció del nombre d'alumnes, justificat en part per l'extinció dels cursos oferts per l'antiga FP1, perquè l'oferta de formació professional era incipient i per la davallada de persones joves a causa de la pròpia dinàmica demogràfica.

Des del curs 1997-98 fins al curs 2002-03 es dona un augment continuat de l'alumnat, ocasionat per la implantació de nous cicles formatius de grau mitjà.

Alumnes de cicles formatius professionals

Grau mitjà per especialitats. Curs 2002-2003

Denominació	1r		2n		Total	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Administració						
Gestió administrativa	296	30,90			296	22,06
Arts gràfiques						
Preimpresió en arts gràfiques	30	3,13	30	7,81	60	4,47
Comerç i màrqueting						
Comerç	62	6,47			62	4,62
Edificació i obra civil						
Obres de la construcció	11	1,15	6	1,56	17	1,27
Electricitat i electrònica						
Equips electrònics de consum	98	10,23	57	14,84	155	11,55
Equips i instal·lacions electrotècniques	91	9,50	80	20,83	171	12,74
Fabricació mecànica						
Mecanització	57	5,95	47	12,24	104	7,75
Fusta i moble						
Fabric. a mida instal. fusta i moble	22	2,30	13	3,39	35	2,61
Imatge personal						
Perruqueria	40	4,18	21	5,47	61	4,55
Manteniment vehicles autopropulsats						
Carrosseria	57	5,95	46	11,98	103	7,68
Electromecànica de vehicles	57	5,95	37	9,64	94	7,00
Sanitat						
Cures auxiliars d'infermeria	108	11,27	47	12,24	155	11,55
Farmàcia	29	3,03			29	2,16
Total	958	100	384	100	1.342	100

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Educació.

Evolució de l'Alumnat de Cicles Formatius de Grau Superior i antiga FP2 per famílies professionals

S'observen dos períodes diferents durant aquests darrers 10 anys; un d'augment de la demanda fins al curs 1996-97 (un màxim de 2.832 alumnes) i un altre de disminució progressiva fins al curs passat (1.137). S'inicia aquest curs un petit increment que caldrà esperar en els propers anys per veure si es confirma la tendència.

Alumnes de cicles formatius professionals

Grau superior per especialitats. Curs 2002-2003

Denominació	1r		2n		Total	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Administració						
Administració i finances	93	13,38	67	13,59	160	13,47
Secretariat	44	6,33			44	3,70
Arts gràfiques						
Disseny i producció editorial	26	3,74	15	3,04	41	3,45
Comerç i màrqueting						
Gestió comercial i màrqueting	33	4,75			33	2,78
Edificació i obra civil						
Desenv. i aplic. projectes construcció	23	3,31	16	3,25	39	3,28
Electricitat i electrònica						
Desenv. de productes electrònics	16	2,30	14	2,84	30	2,53
Sistemes regulac. i control automàtics	22	3,17	16	3,25	38	3,20
Sistemes de telecomunicació i informàtics	42	6,04	37	7,51	79	6,65
Fabricació mecànica						
Desenv. projectes mecànics	30	4,32	23	4,67	53	4,46
Producció per mecanitzat	23	3,31	12	2,43	35	2,95
Fusta i moble						
Producció de fusta i moble	9	1,29	5	1,01	14	1,18
Informàtica						
Desenv. aplicacions informàtiques	114	16,40	112	22,72	226	19,02
Administració de sistemes informàtics	10	1,44	14	3	24	2
Manteniment vehicles autopropulsats						
Automoció	24	3,45	13	2,64	37	3,11
Sanitat						
Laboratori de diagnòstic clínic	31	4,46	31	6,29	62	5,22
Imatge per al diagnòstic	35	5,04	26	5,27	61	5,13
Dietètica	33	4,75	27	5,48	60	5,05
Serveis socioculturals i a la comunitat						
Animació sociocultural	26	3,74	20	4,06	46	3,87
CFS ensenyaments artístics						
Estilisme d'indumentària	11	1,58	7	1,42	18	1,52
Il·lustració	17	2,45	12	2,43	29	2,44
Gràfica publicitària	33	4,75	26	5,27	59	4,97
Total	695	100	493	100	1.188	100

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Educació.

Programes de garantia social

Durant el curs 2002-2003, hi ha autoritzats pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat 16 programes de garantia social (més 3 mòduls del programa "Treballem per a la Formació"). Es van posar en funcionament 10 programes, amb una participació de 161 alumnes menors de 25 anys, que s'imparteixen en centres que ofereixen estudis reglats (inclosos els 3 del programa "TxF" de l'IES Agustí Serra).

Pla de transició al treball

Curs 2002-2003

	Programes	Alumnes
Vapor Llonch Auxiliar de cuina i serveis de restauració	1	15
Auxiliar de manteniment mecànic	1	15
Total	2	30

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Educació.

1. La capacitat dels mòduls és de 15 persones.

Programes autoritzats per administracions locals

Curs 2002-2003

	Programes	Alumnes
Vapor Llonch Auxiliar de mecànica de motocicletes	1	15

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Educació.

2. La capacitat dels mòduls és de 15 persones.

Programes d'altres entitats

Curs 2002-2003

	Programes	Alumnes
Ca n'Oriac Auxiliar d'oficina amb informàtica	1	0
Jaume Viladoms Auxiliar de serveis empresa	1	10
Auxiliar d'electricitat-metall	1	12
Disced - Institut Inter Auxiliar de lampisteria	1	0
Auxiliar d'electricista	1	0
Escola Pia Auxiliar de comerç	1	0
Auxiliar d'oficina	1	15
Inst. F. M. Auxiliadora Auxiliar de telefonista-recepcionista	1	15
Auxiliar d'oficina	1	0
Auxiliar de construcció d'alumini	1	12
Liceo Siglo XXI Auxiliar d'electricitat i manteniment	1	0
Núria Vilella Auxiliar d'estètica	1	12
Auxiliar d'imatge personal	1	13
Total	13	89

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Educació.

1. La capacitat dels mòduls és de 15 persones.

2. Els programes amb alumnat 0 estan autoritzats però no estan en funcionament a octubre de 2002.

Treballem per a la formació

Curs 2002-2003

	Mòduls	Alumnes
IES Agustí Serra Jardineria	1	8
Pintura	1	10
Paleta	1	9
Total	3	27

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Educació.

1. La capacitat dels mòduls és de 15 persones.

Alumnat resident a Sabadell que cursa estudis universitaris arreu de Catalunya

El curs 2001-2002 hi ha 5.608 alumnes universitaris estudiant arreu de Catalunya.

Per àrees d'estudis

Si es fa una anàlisi del tipus d'estudis universitaris classificat per àrees, trobem que un 62,8 % dels alumnes residents a Sabadell cursen estudis universitaris relacionats amb les àrees de *Ciències Socials i Humanitats*, proporció molt semblant a la dels últims cursos. Les carreres més demanades d'aquestes àrees són: *Ciències Econòmiques i Empresarials, Filosofia i Lletres, Dret, Psicologia, Ciències de la Informació, Ciències Polítiques, Sociologia*, etc.

Les sol·licituds per estudis més tècnics representen un percentatge inferior. Un 33% dels alumnes de Sabadell que cursen estudis arreu de Catalunya opten per estudis d'*Enginyeria, Informàtica, Noves Tecnologies, Ciències, Arquitectura*, etc.

Per modalitat d'estudis: presencial i a distància

El percentatge d'alumnes de Sabadell que cursen estudis de la modalitat presencial és superior al dels que opten per la modalitat a distància.

Alumnes per modalitat d'estudis

Cursos 1992-2002

	Nombre	%
Alumnat a la presencial	4.825	86
Alumnat a distància	783	14
Total	5.608	100

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Educació.

La modalitat no presencial ha tingut un increment progressiu. Enguany s'observa un augment encara més destacat, que situa el grup d'universitats no presencials (UOC amb 503 estudiants i UNED amb 280) en el segon lloc de percentatge, després de la Universitat Autònoma de Barcelona i per davant de la Universitat Politècnica de Catalunya.

La disminució progressiva de matriculació dels darrers anys a la UNED s'ha trencat en el curs actual, amb un increment de 26 alumnes (280 alumnes aquest curs).

Distribució per grups d'estudis i sexe

Hi ha grups d'estudis en els quals la majoria d'estudiants són homes i en d'altres dones. En *Activitats Físiques, Prevenció i Seguretat Integral o Enginyeria, Informàtica i Noves Tecnologies*, prop del 75% són homes; a *Ciències de l'Educació, Turisme i Disseny* més del 85% són dones.

La distribució a nivell global és més equilibrada; tot i així, un 45,5% (2.550) són homes i el 54,5% (3.058) són dones.

Estudiants universitaris

Cursos 1997/1998-2001/2002

Cursos	Homes		Dones		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
1997-1998	2.337	46,6	2.675	53,37	5.012
1998-1999	2.546	46,4	2.939	53,58	5.485
1999-2000	2.660	46,6	3.047	53,39	5.707
2000-2001	2.523	46,2	2.940	53,82	5.463
2001-2002	2.550	45,5	3.058	54,53	5.608

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Educació.

La presència d'homes a carreres com *Enginyeria*, *Informàtica*, *Noves Tecnologies* o *Arquitectura* és superior a la de dones. Cal destacar, però, que s'ha incrementat molt el percentatge de dones a *Informàtica* aquest darrer curs.

Per grups d'estudis, hi ha diferències importants: la presència de dones és majoritària a tots en més o menys proporció, excepte en el grup de *Ciències i Tècnica* on així i tot han augmentat un 7% en els darrers dos cursos fins a situar-se en el 35,4% (manteniment a *Arquitectura*, amb un 38-40% i increment considerable a *Enginyeria*, *Informàtica* i *Noves Tecnologies*, que passa d'un 18,1% a un 26,8%). També són minoritàries les dones al grup d'*Esports* (un 20%). Tanmateix, aquest percentatge pot diferir del total de Catalunya, ja que es tracta d'una disciplina on hi ha només 10 alumnes de Sabadell els darrers 2 anys, xifra molt poc representativa.

Alumnat que cursa estudis universitaris a Sabadell

El curs 2001-2002 hi ha un total de 3.329 alumnes que cursen estudis a les escoles universitàries de Sabadell, cosa que suposa un increment de 200 alumnes respecte al curs passat.

La distribució a les escoles universitàries de Sabadell, al llarg dels darrers 7 anys ha estat la següent:

Estudiants universitaris en centres de Sabadell

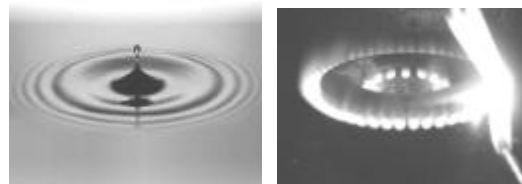
Cursos 1994/95-2001/02

Centre	94-95	95-96	96-97	97-98	98-99	99-00	00-01	01-02	D 94-01	% D 94-01
EU Empresariales	1.282	1.347	1.383	1.429	1.457	1.491	1.480	1.520	238	19
EU Informàtica	827	916	1.010	1.009	1.048	1.034	1.030	1.069	242	29
ESDI	277	290	249	289	369	438	604	740	463	167
Total	2.386	2.553	2.642	2.727	2.874	2.963	3.114	3.329	943	40

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei d'Educació.

L'increment d'alumnes que han cursat estudis en aquestes tres escoles universitàries ha estat progressiu fins el curs 1999-00. En els cursos 2000-01 i 2001-02 l'increment més significatiu ha estat per a l'ESDI (un 167% d'increment respecte al curs 1994-95).

Un 14% dels alumnes de l'EU d'Informàtica i un 22% dels de l'EU d'Estudis Empresariales són alumnes residents a Sabadell, és a dir, 1 de cada 5 a 6 alumnes matriculats viu a Sabadell.

4

Consum

Electricitat

Gas canalitzat

Aigua

Residus

Matriculació de turismes

FECSA-ENDESA

Gas Natural SDG, SA

Companyia d'Aigües de Sabadell SA (CASSA)

Ajuntament de Sabadell (Servei de Recollida i Tractament de Residus Sòlids Urbans i Neteja Viària, Desenvolupament Local)

Electricitat

El consum d'energia elèctrica, tot i estar directament condicionat per factors d'estacionalitat relacionats amb condicions climàtiques, proporciona una bona informació del ritme d'activitat de la ciutat.

La implantació progressiva del procés liberalitzador del sector elèctric espanyol iniciat el 1998, procés que dóna als consumidors qualificats (els que compten amb subministrament en mitja tensió -MT- o un consum superior a 1 GWh), la possibilitat d'escollir la companyia comercialitzadora d'energia elèctrica a partir d'un calendari preestablert, fa que l'energia facturada a aquests consumidors ja no pertanyi només a FECSA-ENDESA, sinó que pot ser facturada per les diverses empreses comercialitzadores que operen en aquest nou mercat. Tanmateix, segons fonts de la companyia, tot i la possibilitat de poder escollir empresa comercialitzadora per part dels consumidors qualificats, Fecsa-Endesa ha mantingut la majoria de clients de la zona. Aquest fet es corrobora també al municipi de Sabadell.

El consum total d'energia elèctrica durant l'any 2002 s'ha estabilitzat a l'entorn dels 620.000 Mwh, després d'uns anys de creixement significatiu a causa de la finalització progressiva de promocions d'habitatges i locals comercials. Si es desglossa el consum total per tipus d'ús, s'observen petits increments interanuals tant en l'ús domèstic (1,2%), com en la potència instal·lada, (1,7%).

El consum elèctric industrial, en canvi, presenta una sensible reducció, tendència que concorda amb la progressiva transformació de zones on s'ubicaven empreses industrials (antics vapors) en zones residencials.

Consum d'electricitat

Consum per usos. 1993-2002

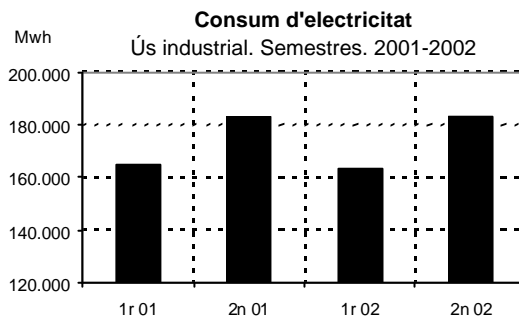
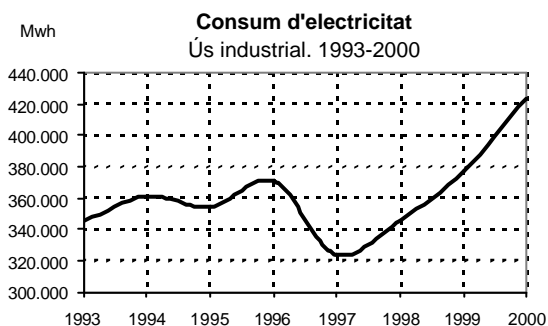
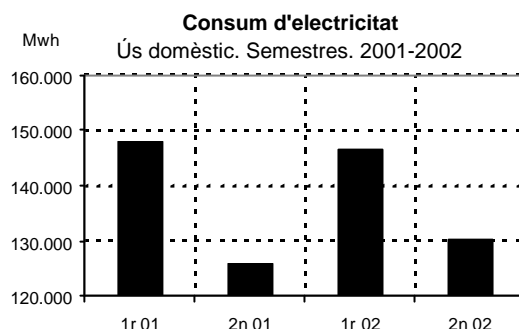
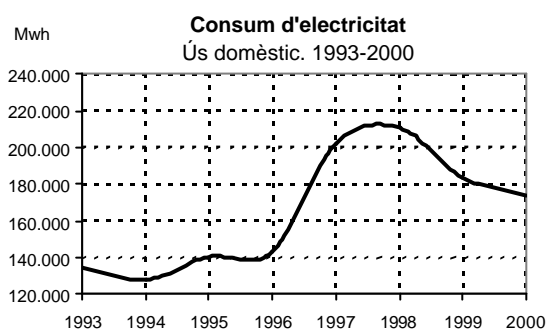
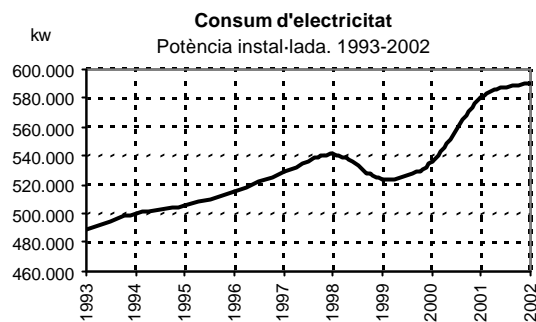
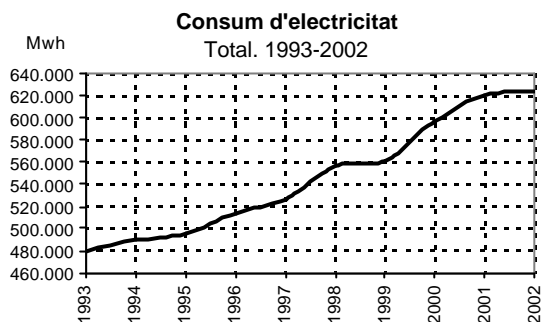
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	D% 01-02
Potència instal. (kw)	489.391	500.264	505.655	515.251	528.553	541.003	524.243	535.621	580.585	590.614	1,73
ENHER	6.002	5.936	5.984	5.975	341.131	351.184	337.226				
HECSA ¹	305.576	315.094	321.483	329.164	-	-	-				
FECSA2	177.813	179.234	178.188	180.112	187.422	189.819	187.017				
Consum (Mwh)											
Ús domèstic	134.686	128.206	140.593	143.400	202.343	210.843	183.682	173.852	273.617	276.966	1,22
ENHER	1.359	1.587	1.616	1.529	150.189	158.742	130.253				
HECSA ¹	83.903	80.381	91.956	92.738	-	-	-				
FECSA	49.424	46.238	47.021	49.133	52.154	52.101	53.429				
Ús industrial	345.477	361.348	354.338	370.785	323.880	345.874	377.433	424.041	347.528	346.803	-0,21
ENHER	7.701	7.751	8.485	8.662	204.313	215.621	251.692				
HECSA ¹	215.752	228.776	225.132	238.469	-	-	-				
FECSA	122.024	124.821	120.721	123.654	119.567	130.253	125.741				
Total	480.163	489.554	494.931	514.185	526.223	556.717	561.115	597.893	621.145	623.769	0,42
ENHER	9.060	9.338	10.101	10.191	354.502	374.363	381.945				
HECSA ¹	299.655	309.157	317.088	331.207	-	-	-				
FECSA	171.448	171.059	167.742	172.787	171.721	182.354	179.170				

Font: ENHER, HECSA, FECSA. FECSA-ENHER I.

1. A partir del 1997, HECSA s'integra a ENHER.

A causa dels canvis de comptatge introduïts per l'empresa FECSA-ENHER I, la sèrie per als dos usos queda trencada a partir de l'any 2000.

Amb motiu dels canvis introduïts en el sector, a partir de l'any 2001, l'ús domèstic inclou, a més del consum domèstic, el consum de tots els serveis i comerços amb una potència contractada inferior o igual a 15 kw. Aquest canvi de classificació en la comptabilització del consum provoca l'important creixement que s'observa en aquell ús respecte als anys anteriors.

Gas canalitzat

Com ja es va anunciar en l'Informe de Conjuntura número 4, des del mes d'abril del 2001 l'empresa subministradora ha introduït canvis en el sistema de lectura de la facturació que consisteixen a augmentar la periodicitat de les lectures i, per tant, a disminuir el nombre de lectures estimades. Aquest canvi aconseguirà obtenir uns valors més reals de consums, però alhora impedeix l'anàlisi comparativa de la seva evolució. A més, les dades facilitades per al 2002 agregen els usos domèstic i comercial, i modifiquen l'anàlisi per a usos com es feia fins ara. Així, tenim que la facturació domèstica i comercial en el 2002 ha augmentat un 17,3% respecte al 2001. Aquest increment també concorda amb l'augment que es produeix en el nombre de clients, que és d'un 4% (60.547 clients). La facturació industrial també augmenta de forma considerable (14,2%). L'increment interanual de la facturació del gas canalitzat és d'un 16%.

L'augment de clients industrials de l'any 2002 (de 40 a 161) és degut al fet que una part important d'antics clients comercials ara són comptats com a industrials.

Gas canalitzat¹

Facturació. 1995-2002

Any	Domèstic/		Total	% D anual
	Comercial	Industrial		
1995	262,70	239,30	502,00	
1996	305,10	249,30	554,40	10,44
1997	305,80	290,90	596,70	7,63
1998	335,91	294,66	630,57	5,68
1999	386,10	306,30	692,40	9,81
2000	420,10	317,83	737,93	6,58
2001	360,77	311,69	672,45	-8,87
2002	423,25	356,10	779,35	15,90
1r 2002	297,99	191,42	489,41	
2n 2002	125,26	164,68	289,94	

Font: Gas Natural SDG, S.A.

1. Milions de Tèrmies.

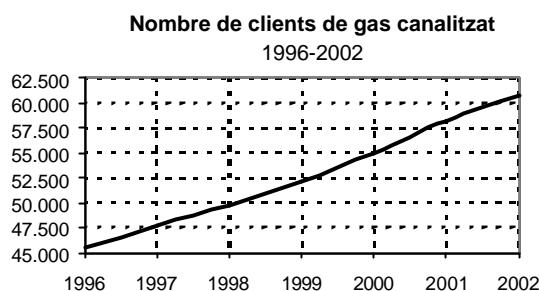
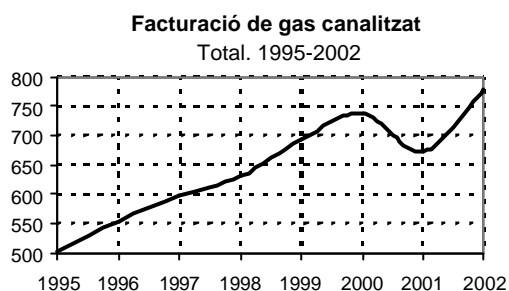
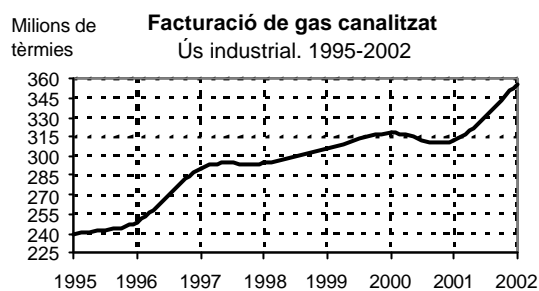
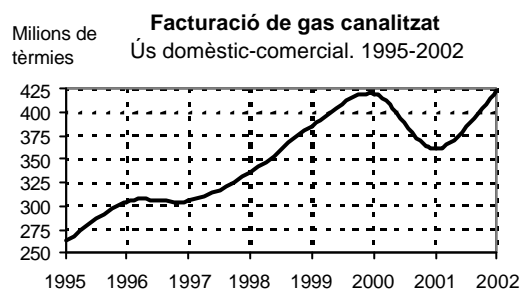
Gas canalitzat

Clients. 1996-2002

Any	Domèstic/		Total	% D anual
	Comercial	Industrial		
1996	45.418	31	45.449	
1997	47.683	31	47.714	4,98
1998	49.764	31	49.795	4,36
1999	52.122	31	52.153	4,74
2000	54.988	30	55.018	5,49
2001	58.225	40	58.265	5,90
2002	60.547	161	60.708	4,19

Font: Gas Natural SDG, S.A.

Informe de Conjuntura de Sabadell

Gas canalitzat

Facturació. Semestres. 2000-2002

Milers de tèrmies

Any	Domèstic		Comercial		Industrial		Total	
	Nombre	% D Anual	Nombre	% D Anual	Nombre	% D Anual	Nombre	% D Anual
1r semestre 2000	245.038		45.785		148.216		439.039	
2n semestre 2000	106.798		22.480		169.611		298.889	
1r semestre 2001	215.933	-11,88	38.046	-16,90	172.564	16,43	426.543	-2,85
2n semestre 2001	80.591	-24,54	26.198	16,54	139.121	-17,98	245.910	-17,73
1r semestre 2002			297.991		191.416	10,92	489.407	14,74
2n semestre 2002			125.259		164.680	18,37	289.939	17,90

Font: Gas Natural SDG, S.A.

Gas canalitzat

Clients. Semestres. 2000-2002

Nombre de clients

Any	Domèstic		Comercial		Industrial		Total	
	Nombre	% D Anual	Nombre	% D Anual	Nombre	% D Anual	Nombre	% D Anual
2n semestre 2000	53.970		1.018		30		55.018	
1r semestre 2001	55.800		1.042		51		56.893	
2n semestre 2001	57.168	5,93	1.057	3,83	40	33,33	58.265	5,90
1r semestre 2002			59.305		36	-29,41	59.341	4,30
2n semestre 2002			60.547		161	302,50	60.708	4,19

Font: Gas Natural SDG, S.A.

Aigua

El segon semestre del 2002 el consum d'aigua ha augmentat un 3,8% respecte al mateix semestre de l'any anterior, un percentatge molt semblant al de l'increment anual 2001-2002 (3,9%). Aquest augment però, es deu bàsicament a l'aigua subministrada en xarxa, sigui o no consumida.

Així, les dades mostren un augment interanual significatiu en el consum domèstic (6,9%); seguit pel comercial (2,4%). L'industrial en canvi, disminueix un 5,4%, segurament a causa de la disminució de l'activitat tèxtil, sector que en el seu procés productiu demanda una gran quantitat d'aigua. El públic disminueix un 1%.

El nombre de clients dels usos empresarials s'ha incrementat un 1,1% semestralment i un 1,8% anualment. Pel que fa a l'ús domèstic, l'increment del nombre de clients ha estat d'un 1,1% semestral i un 1,6% anual.

Consum d'aigua

Usos. 1985-2002

Any	Domèstic	Comercial ¹	Industrial ²	Públic ³	Total	D % Anual
1985	7.099.886	1.484.290	2.300.058	845.076	11.729.310	
1986	7.742.294	1.586.109	2.361.301	1.100.395	12.790.099	9,04
1987	7.623.901	1.812.088	2.485.526	943.128	12.864.643	0,58
1988	7.990.485	1.902.111	2.323.349	856.258	13.072.203	1,61
1989	8.131.760	1.932.541	2.424.210	962.444	13.450.955	2,90
1990	8.143.241	1.940.560	2.268.551	813.080	13.165.432	-2,12
1991	8.471.186	1.952.501	2.090.303	908.061	13.422.051	1,95
1992	8.521.745	1.897.654	1.910.409	948.518	13.278.326	0,86
1993	8.574.030	1.768.803	1.615.064	946.405	12.904.302	-2,82
1994	8.975.206	1.865.155	1.851.940	981.364	13.673.665	5,96
1995	8.849.578	1.870.299	1.822.586	980.916	13.523.379	-1,10
1996	9.106.816	1.765.313	1.807.936	961.744	13.641.809	0,88
1997	9.063.065	1.829.676	2.059.170	988.965	13.940.876	2,19
1998	9.415.031	1.909.884	2.235.851	1.036.769	14.597.535	4,71
1999	9.402.803	1.901.686	2.120.436	1.062.519	14.487.444	-0,75
01/00	4.740.713	937.420	1.107.140	387.592	7.172.865	
02/00	4.979.847	930.270	992.249	585.131	7.487.497	
2000	9.720.560	1.867.690	2.099.389	972.723	14.660.362	1,19
01/01	4.722.720	927.571	1.115.901	389.188	7.155.380	-0,24
02/01	4.718.680	988.300	1.059.705	739.507	7.506.192	0,25
2001	9.441.400	1.915.871	2.175.606	1.128.695	14.661.572	0,01
01/02	5.055.811	955.983	1.034.759	389.531	7.436.084	3,92
02/02	5.036.476	1.006.605	1.023.946	727.404	7.794.431	3,84
2002	10.092.287	1.962.588	2.058.705	1.116.935	15.230.515	3,88

Font: Companyia d'Aigües de Sabadell SA.

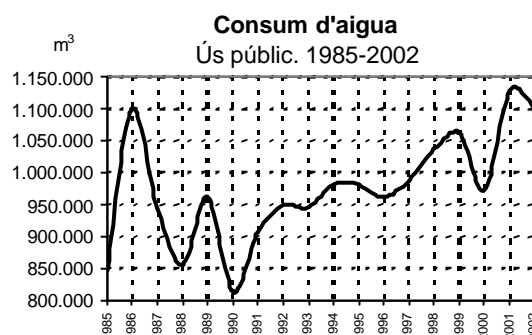
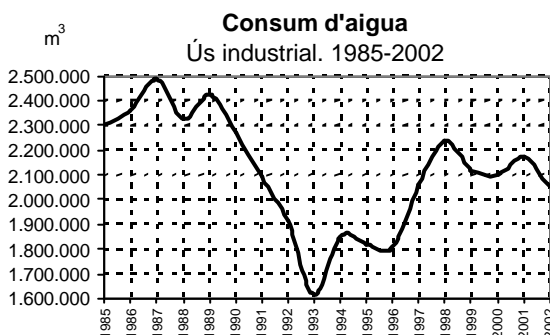
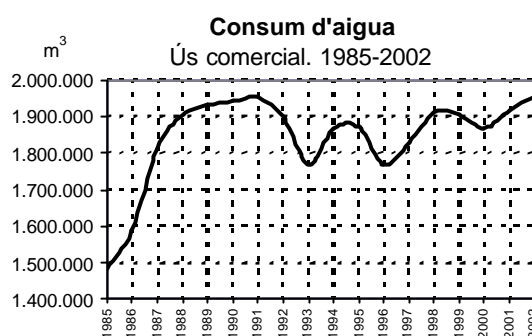
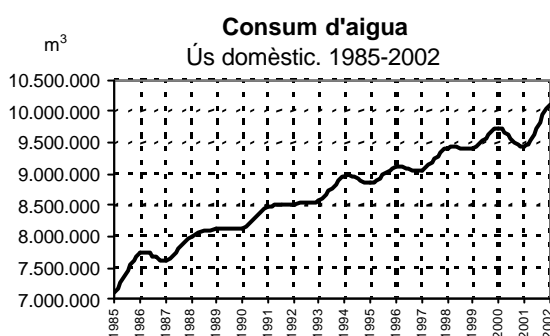
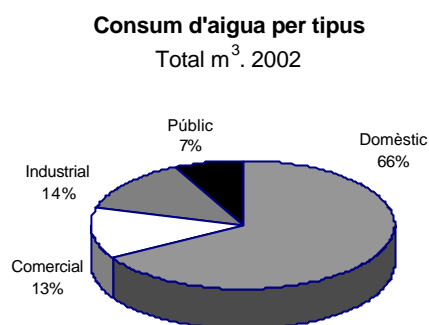
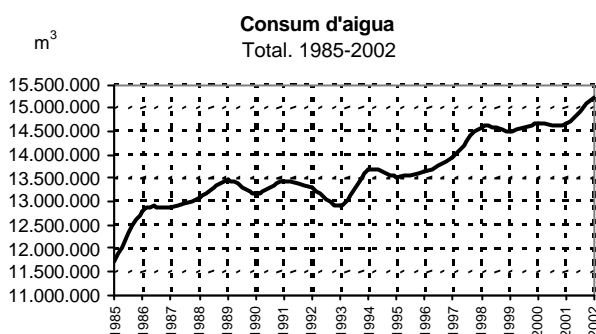
1. Aigua consumida per activitats comercials i industrials (no grans consumidors), obres d'edificació, boques d'incendi amb comptador i manteniment de les infraestructures de CASSA.

2. Aigua consumida per activitats comercials i industrials (grans consumidors).

3. Aigua consumida per les dependències municipals, boques d'incendi situades a dependències municipals, boques de reg dels parterres, fonts públiques i hidrants d'incendi de Sabadell.

* En gris les dades de consum de l'any 2000, 2001 i 2002 per semestres.

El segon semestre del 2002, el volum de consum domèstic d'aigua representa el 66% del total, un punt per sota al nivell mostrat el semestre anterior. L'empresarial (comercial + industrial) se situa en un 27%, i el públic (principalment usos municipals) en el 7%.

Els 87.029 abonats del 2002 representen un 1,7% més que els d'un any abans (1.429 abonats més).

Abonats per usos
Semestres. 2001-2002

Usos	2001				2002			
	1r semestre		2n semestre		1r semestre		2n semestre	
	Abonats	%	Abonats	%	Abonats	%	Abonats	%
Domèstic	70.952	84,05	71.988	84,10	72.335	84,08	73.159	84,06
Comercial ¹	12.592	14,92	12.725	14,87	12.808	14,89	12.950	14,88
Industrial ²	171	0,20	173	0,20	170	0,20	169	0,19
Públic ³	700	0,83	714	0,83	721	0,84	751	0,86
Total	84.415	100	85.600	100	86.034	100	87.029	100

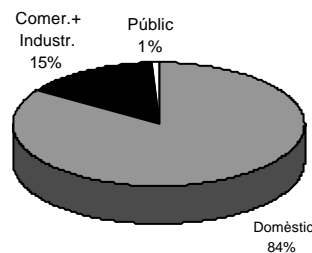
Font: Companyia d'Aigües de Sabadell SA.

1. Activitats comercials i industrials (no grans consumidors), obres d'edificació, boques d'incendi amb comptador i manteniment de les infraestructures de CASSA.

2. Activitats comercials i industrials (grans consumidors).

3. Dependències municipals, boques d'incendi situades a dependències municipals, boques de reg dels parterres, fonts públiques i hidrants d'incendi de Sabadell.

Abonats per usos
2n semestre 2002

Residus

Durant el segon semestre del 2002 la recollida de residus (residus sòlids urbans, vidre, paper i envasos) ha disminuït un 2% respecte al semestre anterior a causa de la component estacional, i s'ha mantingut estable respecte al mateix semestre de l'any anterior (augment del 0,8%). Per tipus de residu, la recollida de paper (amb un 7,5%) i la d'envasos (amb un 33%) són les que més han augmentat respecte a l'any 2001, fet que es pot explicar en part pel transvasament de residus que abans es dipositaven als contenidors de RSU i que ara s'aboquen als contenidors de residus reciclables. La recollida de vidre, en canvi presenta una lleugera disminució interanual (-0,2%) fet que pot indicar l'assoliment d'un sostre en la seva recollida a l'entorn dels 2 milions de quilograms anuals.

La ràtio de residus per habitant s'estabilitza en 1,31 kg/habitant/dia (la mateixa ràtio que hi ha pel 2001), després d'una tendència alcista en els últims anys.

Recollida d'escombraries¹

Residus sòlids urbans, vidre, paper, envasos i total. 1985-2002

Any	RSU ²		Vidre		Paper		Envasos ³		Total		
	Nombre	Kg./Hab.	Nombre	Kg./Hab.	Nombre	Kg./Hab.	Nombre	Kg./Hab.	Nombre	% D Kg./Hab.	
1985	49.485.000	260	102.850	0,54					49.587.850		260,76
1986	50.894.000	273	203.910	1,10					51.097.910	3,05	274,55
1987	54.649.000	291	316.718	1,69					54.965.718	7,57	293,14
1988	57.987.000	306	307.900	1,62					58.294.900	6,06	307,64
1989	61.408.000	322	372.900	1,95					61.780.900	5,98	323,52
1990	63.035.000	328	396.600	2,06					63.431.600	2,67	330,13
1991	71.728.000	379	559.520	2,95					72.287.520	13,96	381,66
1992	77.392.000	409	735.030	3,89					78.127.030	8,08	413,12
1993	78.709.000	415	976.600	5,16					79.685.600	1,99	420,63
1994	78.042.000	413	1.147.160	6,07	876.670	4,64			80.065.830	0,48	423,62
1995	76.412.340	406	1.482.640	7,87	788.000	4,18	48.690	0,26	78.731.670	-1,67	417,93
1996	77.456.330	413	1.536.340	8,18	1.382.650	7,36	60.550	0,32	80.435.870	2,16	428,44
1997	78.376.940	423	1.700.160	9,18	1.869.470	10,09	80.930	0,44	82.027.500	1,98	442,76
1998	80.369.690	433	1.760.390	9,49	2.318.056	12,49	79.530	0,43	84.527.666	3,05	455,46
1999	82.214.150	445	1.814.370	9,81	2.931.180	15,85	101.070	0,55	87.060.770	3,00	470,74
2000	82.740.990	448	1.814.050	9,83	2.258.940	12,24	282.430	1,53	87.096.410	0,04	471,96
1r 01	42.016.000		1.059.270		1.298.400		314.460		44.688.130		
2n 01	41.558.630		957.680		1.535.070		371.580		44.422.960		
2001	83.574.630	450	2.016.950	10,85	2.833.470	15,24	686.040	3,69	89.111.090	2,31	479,45
1r 02	42.348.000		1.047.860		1.542.370		441.540		45.379.770		
2n 02	41.493.630		965.330		1.502.380		471.660		44.433.000		
2002	83.841.630	446	2.013.190	10,71	3.044.750	16,20	913.200	4,86	89.812.770	0,79	478,00

Font: Ajuntament de Sabadell. Via Pública i Manteniments.

1. Residus abocats.

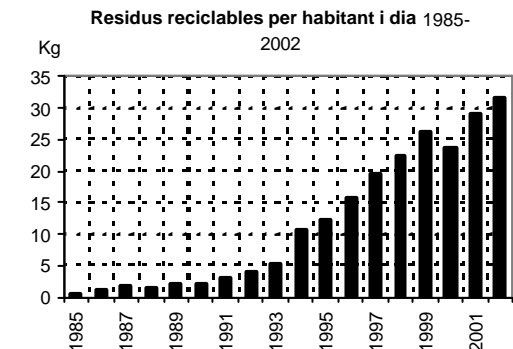
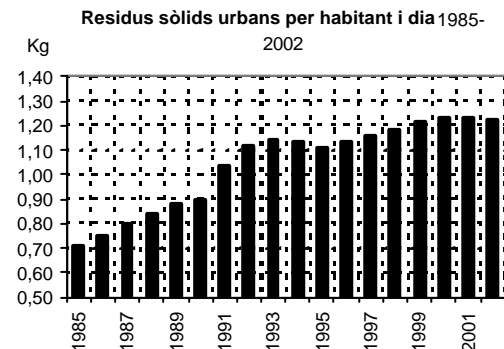
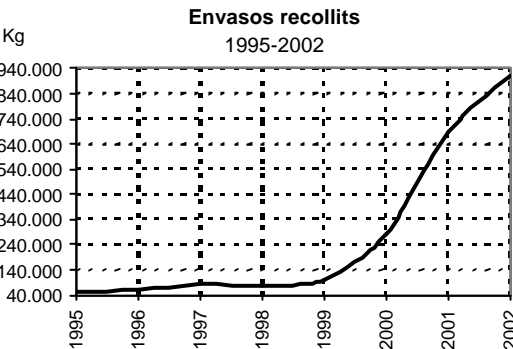
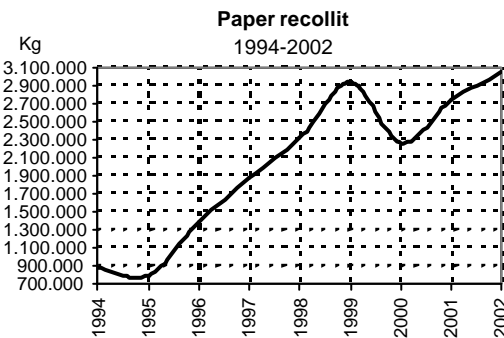
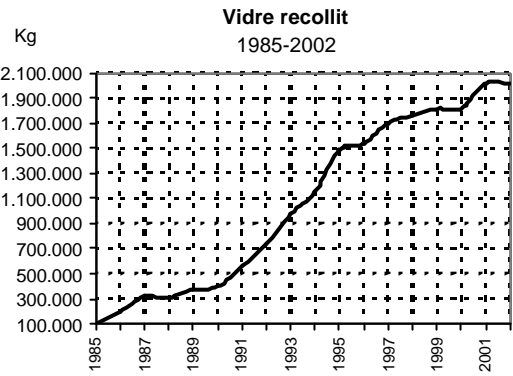
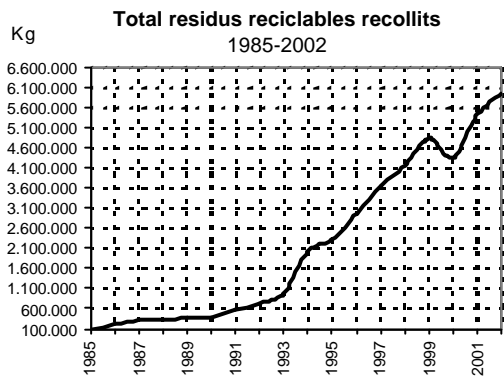
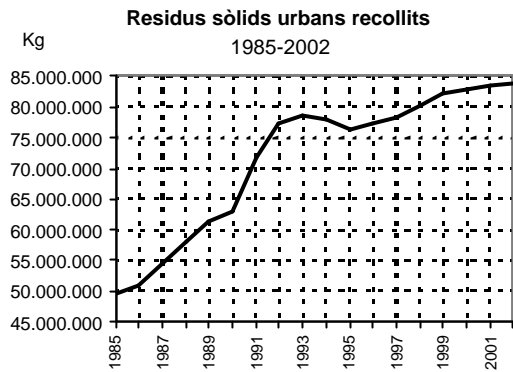
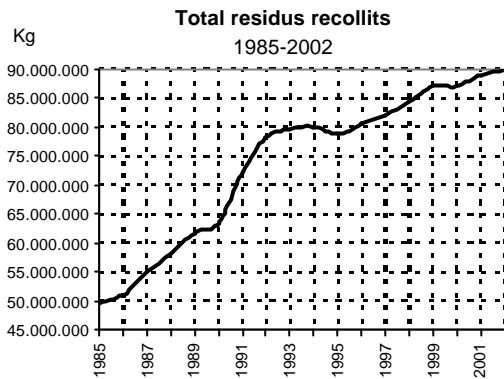
2. Residus sòlids urbans.

3. A partir de maig de 2000 al tetrabrik i llaunes s'hi afegeix la recollida d'envasos lleugers de plàstic.

A l'octubre del 2002 els iglús de paper i envasos dels districtes 2 i 3 canvien i passen a ser contenidors de 3.200 litres amb tapa oberta. Això fa que augmenti l'eficiència del sistema de recollida i que millori la netedat, sobretot en les parades de recollida selectiva de cartró.

La producció total de residus per habitant durant l'any 2002 ha estat de 478 kg, la immensa majoria RSU (un 93,3%). És a dir, cada sabadellenc ha dipositat al contenidor de mitjana 1,3 kg de residus al dia durant aquest any. La recollida de residus reciclables recollits durant aquest any ha estat de 32 kg/habitant, 2,5 kg més que a l'any 2001: 16 kg de paper, 11 kg de vidre i 5 kg d'envasos.

La recollida de matèria orgànica, iniciada el 14 de maig del 2002 amb la recollida als mercats municipals, presenta una tendència ascendent. Durant la segona meitat d'any s'han recollit 134 tones.

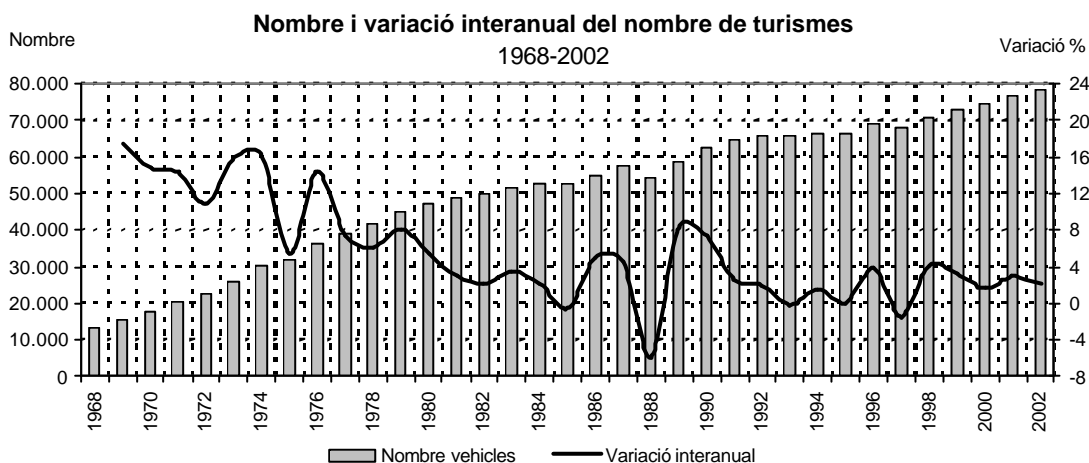

Matriculació de turismes

L'anàlisi de l'evolució de la matriculació del nombre de turismes que vàrem encetar fa dos números és un dels indicadors indirectes més utilitzats i fiables quan s'avalua l'evolució del consum intern del municipi.

Tot i que l'evolució espanyola durant el 2000 va manifestar una certa desacceleració deguda a la pèrdua de força del consum domèstic provocada per l'augment dels tipus d'interès i l'increment dels preus del combustible, durant el 2001 es va tornar a recuperar. A més, durant el 2001 es va iniciar un pla d'ajuts en què se subvenciona amb 721€ (120.000 ptes) la substitució de vehicles que utilitzen benzina amb plom per vehicles nous, ajut que finalitzarà a final del 2003.

Com s'observa al gràfic, la tendència des de finals dels anys 60 és a l'increment, més o menys constant, fins arribar als 78.056 matriculacions el 2002, xifra que representa el 77% del total del parc de vehicles de la ciutat. L'increment interanual del 2% ha estat, però, un punt inferior al del 2001 (1.544 d'increment en el darrer any per 2.152 del 2000 al 2001). La mitjana de turismes per habitant se situa en 0,42 o el que és el mateix, 2,4 habitants per turisme.

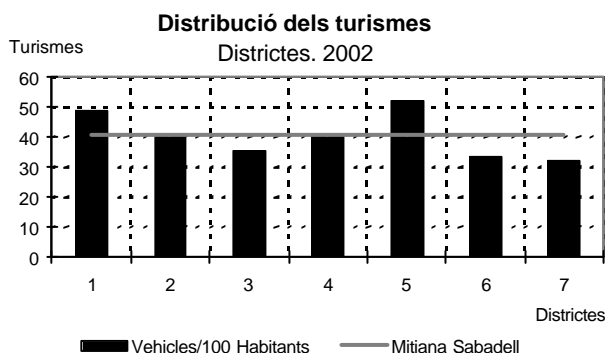
La distribució per districtes mostra com la relació vehicles per 100 habitants de cada districte oscil·la entre els 32 del districte 7 (3,1 habitants per vehicle) als 52 del districte 5 (1,9 habitants per vehicle). La mitjana de la ciutat està en 42 vehicles per 100 habitants (2,4 habitants per vehicle).

Distribució dels turismes

Districtes. 2002

Districte	Nombre	%	Veh./100 Hab.
1	20.911	26,79	49
2	9.388	12,03	40
3	12.395	15,88	35
4	12.879	16,50	41
5	8.228	10,54	52
6	9.765	12,51	34
7	2.355	3,02	32
Indeterminat	2.135	2,74	
Total	78.056	100	42

Ajuntament de Sabadell. Servei d'Hisenda
i Informació de Base. Unitat de Vehicles.

5

Habitatge

Llicències d'obra major
Habitatges iniciats i acabats
Oferta i preus dels habitatges nous
Habitatges de segona mà

Ajuntament de Sabadell (Desenvolupament Local,
Serveis de Llicències i d'Urbanisme)

Llicències d'obra major

Durant la segona meitat d'any, tots els principals conceptes mesurats sobre obra major presenten variacions negatives tant semestralment com anualment. Aquest fet, tot i ser remarcable, no ha de fer oblidar que la fiabilitat de l'anàlisi d'aquestes dades augmenta proporcionalment a l'augment de l'interval temporal que s'utilitza. És millor realitzar anàlisis anuals que semestrals, i semestrals que trimestrals per tal de minimitzar els efectes propis de la gestió dels registres administratius. Per aquest motiu, en la informació gràfica d'aquest informe es presenten les dades agregades anualment.

El total de superfície concedida durant el 2002 és un 9% superior a la concedida el 2001. Semestralment, però, disminueix un 45% respecte la del primer semestre de l'any.

La superfície concedida destinada a habitatges augmenta un 18% del 2001 al 2002, si bé semestralment cau un 49% a causa de l'important volum de superfície concedida durant el primer semestre. El nombre d'habitatges de nova construcció aprovats augmenta un 28% anualment, si bé també cau respecte als aprovats durant el primer semestre de l'any. La superfície aprovada per a comerç i oficina augmenta anualment un sensible 2%, mentre que la superfície d'aparcaments ho fa un 20%.

La superfície industrial, en canvi, disminueix un 54% anualment, a causa del gran volum de superfície aprovada durant el segon semestre del 2001, moment que va entrar en funcionament el polígon industrial Can Roqueta II.

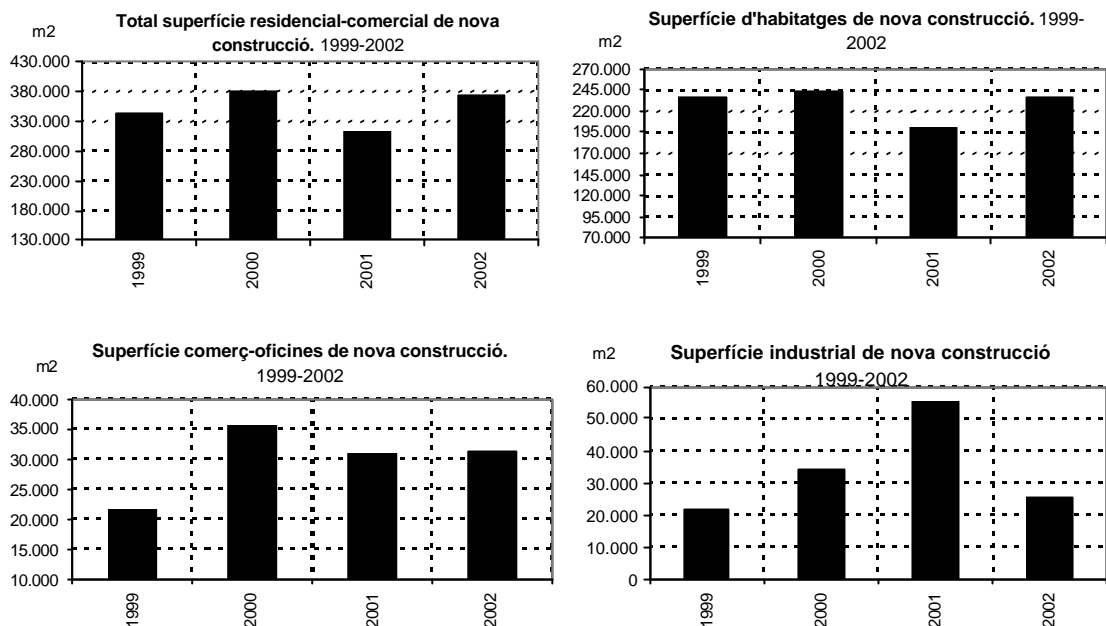
Llicències d'obres majors concedides

Nova construcció per semestre. 1999-2002

	1999		2000		2001		2002		% sobre el total	D% 2n sem. 01 / 1r sem. 02	D% 1r sem. 01 / 1r sem. 02
	1r	2n	1r	2n	1r	2n	1r	2n			
Residencial											
Nombre habitatges (unitats)	1.176	860	943	1.125	910	796	1.476	711		-51,83	-10,68
Superfície habitatges (m ²)	128.126	109.092	111.299	132.870	118.702	81.912	156.490	80.474		-48,58	-1,76
Superfície comerç/oficina (m ²)	11.759	9.674	23.327	12.159	8.431	22.265	15.412	15.842		2,79	-28,85
Superfície aparcaments (m ²)	47.313	39.261	50.080	51.786	38.870	42.094	67.095	38.833		-42,12	-7,75
Total	187.198	158.027	184.706	196.815	166.003	146.271	238.997	135.149	95,26	-43,45	-7,60
Pressupost total (en milions PTA)	8.536,5	7.164,1	8.813,2	7.210,2	7.284,5	5.799	22.668	6.850,53	96,31	-69,78	18,13
Pressupost total (en milers €)	51.305	43.057	52.968	43.334	43.781	34.853	136.237	41.173	96,31	-69,78	18,13
Industrial											
Total superfície (m ²)	4.933	16.861	7.784	26.492	1.946	53.298	18.973	6.730	4,74	-64,53	-87,37
Pressupost total (en milions PTA)	100,1	345,2	192,0	565,0	54	1.888	496	253	3,55	-49,02	-86,61
Pressupost total (en milers €)	602	2.075	1.154	3.396	325	11.347	2.981	1.520	3,55	-49,02	-86,61
Altres usos											
Pressupost total (en milions PTA)	1.835,5	332,7	98,7	528	26	0	2.395	10	0,14	-99,59	
Pressupost total (en milers €)	11.031	2.000	593	3.174	157	0	14.394	59	0,14	-99,59	
Superfície total	192.131	174.888	192.490	223.307	167.949	199.569	257.970	141.879	100	-45,00	-28,91
Pressupost total (en milions)	10.472,1	7.842,0	9.104,0	8.303,3	7.364,6	7.687,0	25.559,0	7.113,3	100	-72,17	-7,46
Pressupost total (en milers €)	62.938	47.131	54.716	49.904	44.262	46.200	153.613	42.752	100	-72,17	-7,46

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei de Llicències.

Informe de Conjuntura de Sabadell

Contràriament a la dinàmica de l'obra nova, la superfície concedida de reforma i/o ampliació presenta disminucions interanuals molt importants. La superfície total disminueix un 73% respecte a l'aprovada l'any 2001 i un 35% semestralment. Cal dir però que, en tractar-se de valors petits, qualsevol increment absolut repercuteix considerablement en termes relatius.

La superfície reformada i/o ampliada d'ús residencial cau un 58% anualment, si bé semestralment augmenta un 8%. La superfície comercial i d'oficina també es redueix un destacable 74% i la industrial un 89%.

Llicències d'obres majors concedides

Reforma i/o ampliació per semestre. 1999-2002

	1999		2000		2001		2002		% sobre el total	D% 2n sem. 01 / 1r sem. 02	D% 1r sem. 01 / 1r sem. 02
	1r	2n	1r	2n	1r	2n	1r	2n			
Residencial											
Superfície habitatges (m²)	6.739	10.945	5.093	6.105	6.522	22.120	5.840	6.301	87,95	7,9	-71,5
Pressupost total (en milions PTA)	975,1	861,3	518,9	512,4	494,0	547,3	471	698	38,72	48,2	27,5
Pressupost total (en milers €)	5.860	5.176	3.119	3.079	2.969	3.289	2.831	4.195	38,72	48,2	27,5
Comercial/Oficines											
Superfície (m²)	0	743	555	1.351	480	11.502	3.046	25	0,35	-99,2	-99,8
Pressupost total (en milions PTA)	0	23,6	50,5	104,3	37,0	192,6	85	2	0,11	-97,7	-99,0
Pressupost total (en milers €)	0	142	303	627	222	1.157	511	12	0,11	-97,7	-99,0
Industrial											
Superfície (m²)	2.140	4.245	3.532	8.524	12.824	13.497	2.142	838	11,70	-60,9	-93,8
Pressupost total (en milions PTA)	60,4	139,2	66,5	396,8	541,0	340,7	65	122	6,75	87,3	-64,3
Pressupost total (en milers €)	363	836	399	2.385	3.251	2.048	391	732	6,75	87,3	-64,3
Altres usos											
Pressupost total (en milions PTA)	351,9	789,8	792,6	126,1	218,5	240,0	402,0	981,2	54,42	144,1	308,9
Pressupost total (en milers €)	2.115	4.747	4.763	758	1.313	1.442	2.416	5.897	54,42	144,1	308,9
Superfície total	8.879	15.933	9.180	15.980	19.826	47.119	11.028	7.164	100	-35,0	-84,8
Pressupost total (en milions)	1.387,4	1.813,8	1.428,4	1.139,6	1.290,5	1.320,6	1.023,0	1.802,9	100	76,2	36,5
Pressupost total (en milers €)	8.338	10.901	8.585	6.849	7.756	7.937	6.148	10.836	100	76,2	36,5

Font: Ajuntament de Sabadell. Servei de Llicències.

Habitatges iniciats i acabats

La dinàmica constructiva durant els darrers anys causada tant per raons estrictament demogràfiques com especulatives, tot i haver-se refredat, encara continuava activa, malgrat la desacceleració del ritme de creixement econòmic i d'incertesa sobre l'evolució de l'activitat a curt termini.

Aquest *boom* de la construcció ha anat acompanyat per un augment intens del preu nominal de l'habitatge a causa de la combinació, en major o menor mesura, de diferents factors que coincideixen en el temps: sòl escàs i concentrat en poques mans; inversió immobiliària com a refugi de nous inversors i de diner negre; demanda de sostre molt superior a la prevista per la massiva arribada d'immigrants i de població temporal; oferta de segona mà disponible inferior a la prevista; oferta de nova construcció a la baixa i a remolc de la demanda; increment dels costos de la construcció deguts a nous estàndards de qualitat i de dotació d'infraestructures i serveis, a les assegurances obligatòries i a una mà d'obra cada cop més especialitzada i escassa; manca d'una política efectiva de promoció d'habitatge públic o protegit; tipus d'interès reals en constant descens.

Des de 1998 els preus dels pisos han augmentat un 83,1%, mentre que els salaris només ho han fet en un 29,5%. Així, la reducció dels tipus d'interès i l'ampliació dels terminis d'amortització de les hipoteques no han compensat, ni de lluny, l'augment dels preus.

De fet, aquesta situació queda clarament exemplificada en les conclusions de l'informe realitzat pel servei d'estudis de Caixa Catalunya dirigit pel catedràtic d'economia aplicada de la UAB Josep Oliver i que han aparegut als diferents mitjans de comunicació en què es posa de manifest que comprar un pis de 100 m² representa de mitjana als ciutadans catalans, treballar 6,9 anys de la seva vida íntegrament per a aquest fi (5,6 a l'Estat).

La incertesa i la indefinició de l'economia no ha semblat influenciar la bona dinàmica de la construcció, tal com ho indiquen indicadors com el consum de ciment, l'ocupació del sector o el nombre i import mitjà de les **hipoteques** concedides. Respecte a aquest darrer factor, les hipoteques que se signen cada cop són de més quantia econòmica, com ho demostra que l'import mitjà de les hipoteques signades a les comarques barcelonines durant el darrer any hagi augmentat onze mil euros. En aquests moments, la decisió de compra de les famílies està més associada a la quota d'amortització mensual del préstec hipotecari que es pot assumir que al cost final de compra. Amb hipoteques a 25-30 anys i tipus d'interès al voltant del 3,5%-4,5% els compradors poden assumir capacitats de pagament molt elevades. De fet, el crèdit hipotecari concedit a persones físiques continua augmentant i ja suma el 70% del total de finançament a les famílies espanyoles. En aquest context, moltes famílies tendeixen a endeutar-se al límit, esperant que no repuntin els tipus d'interès, fet que podria conduir a situacions d'incapacitat de retorn de les quotes.

El 27% dels habitatges espanyols estan hipotecats, percentatge que arriba al 36% a les comarques de Barcelona. Aquest diferencial s'explica per la gran concentració de població jove que accedeix al seu primer habitatge i a l'augment de l'entrada al mercat immobiliari de la població immigrant.

La demanda d'habitatge residencial es diferencia segons sigui la causa d'adquisició del comprador. A banda de la demanda de primera ocupació, de la de canvi de règim de tenència (de lloguer a propietat) o de la motivada per canvi de feina, hi ha dues causes menys sensibles a la situació econòmica com són la *demanda de millora* (els que venen per adquirir un habitatge millor) i la *demanda d'inversió* (els que adquireixen sota criteris d'estalvi).

La demanda de millora, malgrat registrar poques transaccions en el total del mercat d'habitatge nou, té un efecte multiplicador important en el mercat d'habitatge de segona mà. En general, els habitatges de propietat més grans i més cars generen cadenes de vacants més llargues. Així, una família que compra un habitatge de 150m² n'allibera un de 100 m²; al seu torn, la família que compra aquest habitatge n'allibera un de 60 m², què és adquirit per una parella jove que deixa un apartament de lloguer què és ocupat per una persona que s'independitza de la llar familiar.

La demanda d'inversió s'ha incrementat tant per la revitalització de la demanda de lloguer (comprar per llogar) com per l'arribada de capital abans destinada a l'estalvi en renda variable (Borsa).

Segons les dades de la Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge pel que fa a projectes visats a Sabadell durant el 2002, s'han iniciat 2.503 i acabat 1.382 habitatges, fet que situa de nou Sabadell com a **segona capital de comarca catalana en habitatges iniciats, després de Barcelona, i la quarta en habitatges finalitzats, després de tres capitals de província**. La gran majoria d'aquests habitatges, tant iniciats com acabats, corresponen a edificis plurifamiliars en bloc.

Habitatges iniciats i acabats segons tipologia edificatòria

Projectes visats. Capitals de comarca. 2002

Capitals de comarca	Unifamiliars aïllats		Unifamiliars adossats		Plurifamiliars en bloc		Total	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
Barcelona	53	81	81	267	4.752	4.562	4.886	4.910
Sabadell	16	37	89	182	2.398	1.163	2.503	1.382
Tarragona	18	1	34	80	2.019	2.734	2.071	2.815
Reus	6	0	25	60	1.746	868	1.777	928
Girona	19	65	53	158	1.398	890	1.470	1.113
El Vendrell	38	2	65	116	1.340	545	1.443	663
Lleida	20	20	60	239	1.253	1.222	1.333	1.481
Vic	21	3	70	83	847	287	938	373
Mataró	14	23	66	166	787	772	867	961
Amposta	28	0	18	32	613	193	659	225
Vilanova i La Geltrú	23	40	83	175	463	337	569	552
Manresa	3	1	6	81	508	513	517	595
Valls	3	0	35	20	422	253	460	273
Figueres	0	1	16	92	408	376	424	469
Igualada	6	17	18	76	384	267	408	360
Vilafranca del Penedès	4	28	22	43	271	470	297	541
Tortosa	16	33	27	23	246	1.445	289	1.501
Granollers	4	6	18	40	230	215	252	261
Mollerussa	2	6	54	36	196	97	252	139
Olot	32	7	67	53	132	198	231	258
Banyoles	17	17	32	25	151	22	200	64
Berga	5	2	5	55	166	130	176	187
Balaguer	0	0	10	51	156	113	166	164
Tàrrrega	5	1	57	31	99	202	161	234
Vielha e Mijaran	5	10	45	20	76	150	126	180
Puigcerdà	14	10	17	15	71	122	102	147
Santa Coloma de Farners	31	28	11	9	58	177	100	214
Solsona	7	6	19	7	67	116	93	129
Sant Feliu de Llobregat	0	4	8	6	80	187	88	197
La Seu d'Urgell	1	3	8	14	66	112	75	129
La Bisbal d'Empordà	2	0	32	24	41	69	75	93
Sort	3	4	2	2	49	9	54	15
Cervera	8	11	19	45	16	65	43	121
Ripoll	1	4	7	9	32	42	40	55
Móra d'Ebre	4	1	8	10	25	13	37	24
Tremp	2	0	13	3	18	35	33	38
El Pont de Suert	1	0	0	1	31	24	32	25
Gandesa	0	0	6	9	24	1	30	10
Montblanc	0	0	9	8	15	27	24	35
Les Borges Blanques	1	5	11	12	8	2	20	19
Falset	1	0	0	6	11	12	12	18
Total capitals	434	477	1.226	2.384	21.673	19.037	23.333	21.898

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Direcció General d'Arquitectura i Habitatge.

Oferta i preus dels habitatges nous

Durant el 2002, el nombre d'habitatges de nova construcció en oferta s'ha reduït un 22% respecte dels del 2001, ha passat de 1.403 a 1.089 habitatges. La ciutat ocupa el tercer lloc (excloent-hi Barcelona), per darrera de Tarragona (1.794) i Terrassa (1.777). Malgrat aquesta important reducció de l'oferta, Sabadell es troba per davant de ciutats com Mataró (1.077), Girona (983), Reus (982) o Manresa (804).

Aquesta reducció de l'oferta ha estat generalitzada en la majoria de ciutats presentades a la taula, i reflecteix el refredament que el sector de la construcció està patint en els darrers temps després de tres anys amb ritmes constructius extraordinaris. Amb tot, a Catalunya s'estan construint entre 70.000 i 80.000 habitatges nous, molt per damunt encara dels 40.000 habitatges nous que eren habituals els anys anteriors.

Habitatges de nova construcció

Habitatges en oferta. 2002

Municipi	Nombre	Percentatge	Municipi	Nombre	Percentatge
Tarragona	1.794	9,87	Sant Boi	304	1,67
Terrassa	1.777	9,77	Martorell	285	1,57
Sabadell	1.089	5,99	Granollers	273	1,50
Mataró	1.017	5,59	Cerdanyola	273	1,50
Girona	983	5,41	Gavà	251	1,38
Reus	982	5,40	Sant Just d'Esvern	213	1,17
Manresa	804	4,42	Olot	165	0,91
Rubí	800	4,40	Berga	163	0,90
Castelldefels	652	3,59	El Prat	152	0,84
Viladecans	584	3,21	Valls	148	0,81
Lleida	579	3,18	Santa Coloma	138	0,76
Vilafranca	497	2,73	Sant d'Espí	123	0,68
Igualada	450	2,47	Sant Cugat	121	0,67
Ripollet	431	2,37	Mollet	99	0,54
Sitges	409	2,25	Banyoles	89	0,49
Salt	341	1,88	Badalona	64	0,35
Tortosa	338	1,86	Cornellà	51	0,29
Vic	337	1,85	Sant Feliu	40	0,22
Montcada i Reixac	332	1,83	Balaguer	33	0,18
Figueres	325	1,79	El Masnou	30	0,16
Vilanova i la Geltrú	318	1,75	Tàrraga	17	0,09
Hospitalet	314	1,73	Total	18.185	100

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge.

La superfície mitjana dels habitatges continua disminuint. En el darrer any ha passat dels 112,5m² del 2001 als 109,5 m² el 2002, grandària que està per dessota dels 117 m² de mitjana del conjunt de ciutats presentades.

S'està produint, per tant, un procés de disminució de la superfície mitjana dels habitatges, fet que s'explica possiblement com a efecte corrector de l'increment de la inversió necessària per a la compra de sòl. Malgrat aquest fet, els preus han augmentat considerablement, sobretot en les ciutats com Sabadell, on el volum de sòl urbanitzable és limitat i la pressió de la demanda és alta.

Habitatges de nova construcció

Tipologia del mercat. 2002

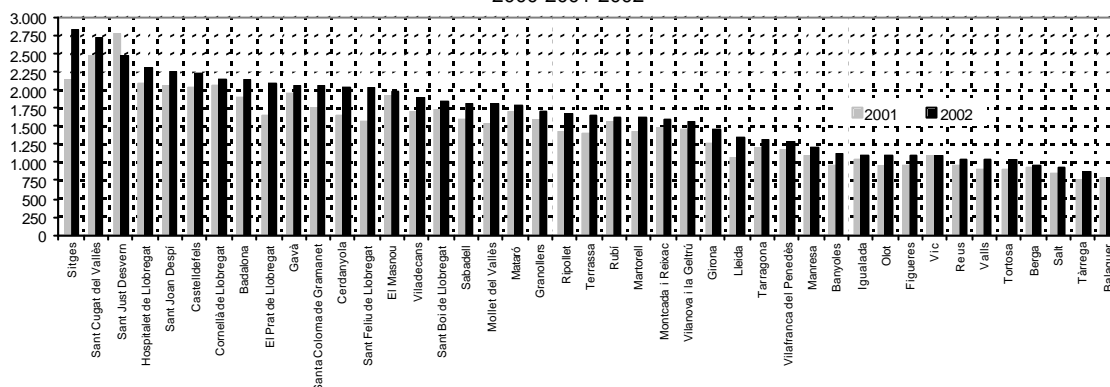
Municipi	Superfície m ² construïts	Preu venda €/m ²			Preu mitjà (en milers €)		
		2001	2002	% D 01-02	2001	2002	% D 01-02
Sitges	130,93	2.130	2.828	32,8	278,75	372,72	33,7
Sant Cugat del Vallès	181,61	2.476	2.719	9,8	453,82	480,25	5,8
Sant Just d'Esvern	148,28	2.766	2.473	-10,6	506,35	369,90	-26,9
L'Hospitalet de Llobregat	100,09	2.101	2.299	9,4	206,87	225,72	9,1
Sant Joan d'Espí	99,32	2.055	2.251	9,5	218,59	220,05	0,7
Castelldefels	119,96	2.033	2.233	9,8	197,79	270,94	37,0
Cornellà de Llobregat	105,70	2.060	2.144	4,1	220,15	224,16	1,8
Badalona	107,43	1.906	2.130	11,7	215,22	226,13	5,1
El Prat de Llobregat	114,31	1.652	2.093	26,7	202,00	231,56	14,6
Gavà	114,88	1.962	2.054	4,7	260,84	237,31	-9,0
Santa Coloma de Gramanet	101,47	1.755	2.052	16,9	175,62	208,47	18,7
Cerdanyola del Vallès	121,03	1.655	2.042	23,4	204,64	244,09	19,3
Sant Feliu de Llobregat	130,96	1.574	2.028	28,8	192,62	257,12	33,5
El Masnou	104,1	1.916	1.992	4,0	225,74	201,23	-10,9
Viladecans	103,42	1.698	1.895	11,6	171,29	194,21	13,4
Sant Boi de Llobregat	113,00	1.730	1.851	7,0	189,14	206,95	9,4
Sabadell	109,53	1.594	1.810	13,5	179,28	195,94	9,3
Mollet del Vallès	102,83	1.536	1.809	17,8	158,55	185,33	16,9
Mataró	118,96	1.698	1.797	5,8	189,86	209,95	10,6
Granollers	117,51	1.587	1.709	7,7	187,82	194,65	3,6
Ripollet	129,20	1.426	1.661	16,5	180,36	215,48	19,5
Terrassa	112,38	1.405	1.652	17,6	159,69	185,42	16,1
Rubí	119,20	1.559	1.630	4,5	159,69	189,63	18,7
Martorell	104,91	1.421	1.627	14,5	152,06	167,56	10,2
Montcada i Reixac	111,48	1.472	1.591	8,1	178,14	176,72	-0,8
Vilanova i la Geltrú	125,89	1.465	1.558	6,4	191,30	185,69	-2,9
Girona	110,86	1.263	1.463	15,8	146,65	163,30	11,4
Lleida	105,43	1.065	1.356	27,4	102,60	141,99	38,4
Tarragona	109	1.193	1.311	9,9	134,36	141,78	5,5
Vilafranca del Penedès	118,49	1.179	1.287	9,2	146,23	151,44	3,6
Manresa	120,05	1.095	1.211	10,6	140,04	147,51	5,3
Banyoles	107,66	973	1.113	14,4	112,51	117,93	4,8
Igualada	145,15	1.042	1.107	6,3	141,66	154,25	8,9
Olot	109,22	946	1.106	16,9	106,38	120,84	13,6
Figueres	127,62	960	1.104	15,0	134,41	135,17	0,6
Vic	120,64	1.090	1.090	0,0	130,42	131,77	1,0
Reus	129,20	961	1.054	9,6	123,87	135,49	9,4
Valls	129,75	904	1.050	16,2	99,65	133,18	33,6
Tortosa	134,07	907	1.032	13,8	110,23	139,86	26,9
Berga	144,01	937	965	2,9	101,03	137,43	36,0
Salt	112,68	852	941	10,4	106,74	105,67	-1,0
Tàrrrega	106,62	755	876	16,0	97,97	93,01	-5,1
Balaguer	110,61	789	788	-0,1	96,40	86,30	-10,5
Mitja	117,54	1.421	1.655	16,5	166,84	193,40	15,9

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge.

El preu mitjà de compra al comptat a Sabadell és de 195.940 € (32,6 milions de ptes.), un 9,3% més que el de 2001 (el mateix augment que el de 2000 a 2001). Aquest valor resta lleugerament per damunt dels 193.400 € (32,2 milions de ptes.) de mitjana de les 43 ciutats de la taula. El preu del m² a Sabadell (1.810 €) es situa uns 155 € per sobre de la mitjana dels municipis de la taula.

El preu del metre quadrat a Sabadell ha continuat el procés d'encariment observat els anteriors informes. El 2002 ha augmentat un 13,5% respecte del 2001 fins a situar-se en 1.810 €/m² (301.159 ptes.), lleugerament per damunt de la mitjana de les ciutats presentades al quadre (menys Barcelona), que és de 1.655 €/m² (275.369 ptes.) El cost de compra per metre quadrat a Sabadell és semblant al de Mollet del Vallès o Sant Boi de Llobregat, però superior al de ciutats properes com Terrassa, Rubí o Montcada i Reixac. Òbviament, les ciutats on el preu és més elevat són les més properes a la ciutat de Barcelona i les que s'han especialitzat a oferir un atractiu turístic i/o residencial remarcable (Sant Cugat del Vallès, Sitges i Castelldefels).

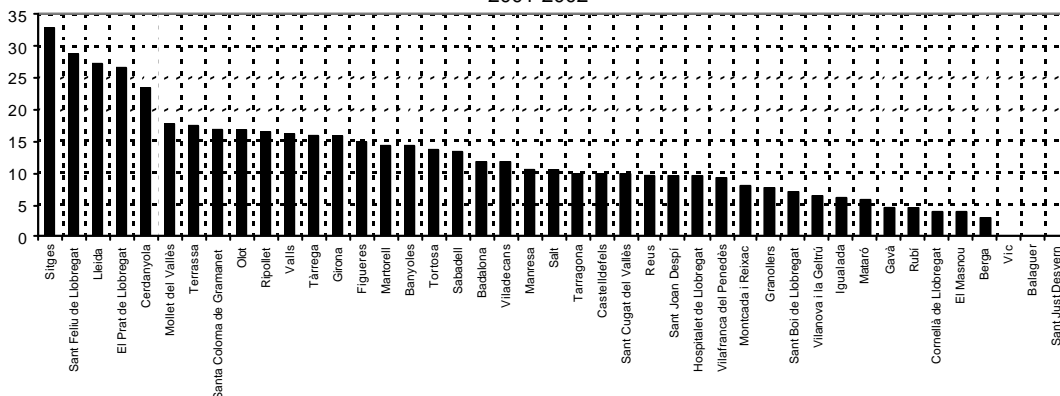
Preu del m² construït dels habitatges d'obra nova
2000-2001-2002

La majoria de ciutats de la taula han incrementat el preu del metre quadrat del 2001 al 2002 (a excepció de Vic, Balaguer i Sant Just Desvern, tot i que en aquest darrer cas pot ser degut a un error en el preu que figurava pel 2001).

La variació del preu de Sabadell ha estat del 13,5% i ocupa el quart lloc entre les ciutats de la comarca presentades a la taula, darrera de Cerdanyola del Vallès (23%), Terrassa (18%) i Ripollit (16,5%).

Variació interanual del preu del m² construït dels habitatges d'obra nova
2001-2002

Habitatges de segona mà

L'important encariment dels habitatges de nova construcció té una relació directa en els preus dels habitatges de segona mà i en els lloguers. Així, i també segons la Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge, el preu mínim dels habitatges de segona mà a Sabadell ha augmentat un 5,5%, ha passat en un any de 763 €/m² (126.923 ptes.) a 805 (134.021 ptes.), mentre que el preu màxim ha augmentat un 57%, de 2.003 €/m² (333.333 ptes.) a 3.144 €/m² (523.076 ptes.). Així, el preu de l'habitatge de segona mà a Sabadell es mou entre els 69.690 € (11,5 milions de ptes.) i els 408.690 € (68 milions de ptes.)

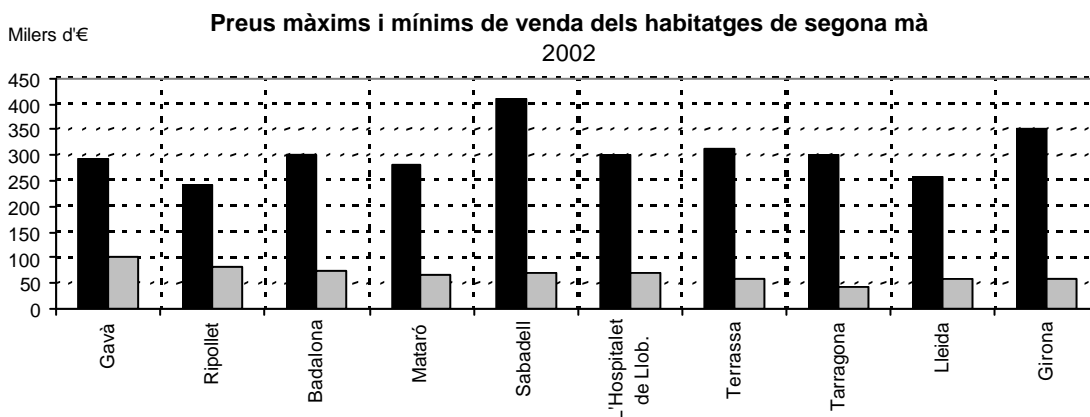
El preu mitjà per metre quadrat de Sabadell es situa en 1.436 €/m² (238.930 ptes). Aquest preu però, varia en funció de l'estat de l'habitatge. En habitatges amb una antiguitat inferior als 10 anys el preu mitjà és de 1.777 €/m² (295.669 ptes.), en habitatges reformats de 1.371 €/m² (228.115 ptes.) i en habitatges a reformar de 1.182 €/m² (196.668 ptes.)

Habitatge de segona mà

Tipologia de l'edificació i preus per tipus d'habitatge. 2002

Municipi	Multifamiliar tancada		Preu (en milions PTA)		Preu (en milers €)		Ptes/m ²		€/m ²	
	Nombre	Percentatge	Màxim	Mínim	Màxim	Mínim	Màxim	Mínim	Màxim	Mínim
Gavà	28	3,52	48,5	17,0	291,49	102,17	529.999	161.818	3.185	973
Ripollet	17	2,14	40,0	13,6	240,40	81,77	377.357	172.542	2.268	1.037
Badalona	113	14,21	50,0	12,6	300,51	75,70	458.333	160.376	2.755	964
Mataró	85	10,69	47,0	11,2	282,48	67,31	511.356	142.307	3.073	855
Sabadell	105	13,21	68,0	11,5	408,69	69,12	523.076	134.021	3.144	805
L'Hospitalet de Llob.	147	18,49	49,9	11,5	299,90	69,12	461.113	156.787	2.771	942
Terrassa	105	13,21	52,0	10,0	312,53	60,00	371.286	118.847	2.231	714
Tarragona	72	9,06	49,9	7,08	300,00	42,55	401.454	90.768	2.413	546
Lleida	51	6,42	42,5	9,50	255,43	57,10	316.830	94.691	1.904	569
Girona	72	9,06	58,5	10,0	351,59	60,10	350.000	100.000	2.104	601
Total	795	100	68,0	7,08	408,69	42,55	529.999	90.768	3.185	546

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge.

6

Monogràfic

La difusió de la innovació entre les pimes industrials:
algunes contrastacions a partir del projecte
DiagnosTiC

Eduard Jiménez Hernández
Economista i diploma en gestió pública. Soci-Director de Territoris i Organitzacions
amb la col·laboració de Miriam Garcia-Berro (ASCAMM),
David Romero (TRANSICIEL) i Daniel Palet (UPC-Enginyeria Textil)

La difusió de la innovació entre les pimes industrials: algunes contrastacions a partir del projecte **DiagnostiC**

---

1. Les noves fronteres de la difusió de la innovació entre les pimes

La difusió de la innovació entre el teixit empresarial es planteja, com més va més, com l'element més determinant de la competitivitat econòmica d'un territori. Per difusió de la innovació –entenent que la *generació d'innovació* és un fet relativament escadusser- ens referim a la velocitat i la profunditat amb què les principals innovacions de mercat, organitzatives i tecnològiques abasten la majoria o una proporció significativa d'empreses.

En els darrers anys, les autoritats europees i nacionals, els sectors empresarials i els agents socials, han promogut un nombre molt important d'iniciatives al respecte. Amb tot, i en especial pel que fa al nostre país, es palesen dificultats d'ordre més o menys estructural, sovint relacionades amb la tradició i les característiques del nostre teixit empresarial, que donen lloc al que anomenaríem una nova frontera de la difusió de la innovació: assolides les grans empreses i les empreses líder, seria l'hora d'incorporar les petites i les mitjanes empreses en aquest tren.

Ara bé, ens trobem que l'ús de manera generalitzada del terme pime, per referir-se a la pràctica totalitat del teixit empresarial del país, pot contribuir, amagant la extraordinària diversitat de situacions i contextos empresarials, a dificultar la formulació de programes i eines que col·laborin efectivament en el desenvolupament empresarial. El cas és que, existint informació i oportunitats continuades d'accedir a programes públics de suport a la innovació, la presència del gruix de les pimes és encara molt menor.

En relació a l'anterior, el projecte **DiagnostiC** es formulava partint de la hipòtesi que les dificultats observades entre les pimes es podien derivar d'altres factors vinculats a les característiques pròpies de les pimes –dinàmica de mercat, organització del treball, capacitació professional, cultura empresarial- o bé a característiques de l'entorn, com ara problemes d'informació i identificació d'oportunitats, malfiances en relació als recursos i actors disponibles (consultors, proveïdors de solucions,...) o d'altres.

El projecte, en una fase pilot articulada a l'entorn de la realització d'unes auditories i plans de millora tecnològica a 6 pimes industrials de Sabadell¹⁴, va desenvolupar-se entre octubre del 2002 i març del 2003, i els consultors participants considerem que es poden extreure algunes idees i conclusions d'interès per aquest tema. Val a dir que el projecte s'ha realitzat en el marc del *Pacte Local per l'Ocupació de Sabadell*, subscrit per les organitzacions empresarials (CIESC, Consell Intersectorial d'Empresaris de Sabadell i Comarca), sindicals (CCOO i UGT del Vallès Occidental) i l'Ajuntament de la

---

¹⁴ Concretament, a tres empreses del sector del metall i tres empreses del sector tèxtil.

ciutat (Departament de Desenvolupament Local), i ha comptat amb la col·laboració activa d'aquestes institucions en la definició i realització dels treballs

2. Objectius i resultats del projecte DiagnosTiC, realitzat en el marc del Pacte Local per l'Ocupació de Sabadell

Aquesta fase pilot, havia de configurar-se amb dos objectius específics:

i) un pròpiament de suport a l'actualització tecnològica de les empreses participants, mitjançant la realització de la corresponent Diagnosi i elaboració d'un Pla de Millora.

ii) un segon de retorn metodològic, en el sentit que més enllà de la realitat observada pogués contrastar hipòtesis i metodologies per a configurar la fase general del projecte.

En relació a aquest doble objectiu s'ha estructurat tota la fase, amb el benentès que era del tot imprescindible obtenir resultats tangibles per a les empreses i que, tanmateix, els resultats en termes d'experiència de treball i de know how esdevindria determinant per a la fase general de DiagnosTiC.

Les dades generals referides al conjunt d'empreses analitzades ens mostren que ens trobem davant un conjunt de pimes competitives, és a dir, que no presenten particulars problemes de mercat ni de situació interna, la qual cosa era i és una de les característiques del perfil definit pel projecte DiagnosTiC: que les empreses participants tinguessin unes condicions de partida que els permetessin encarar les millores com un factor de desenvolupament competitiu. A més, aquest perfil ha permès d'endegar amb més facilitat la fase pilot i treure'n conclusions per a una fase més general.

Las empreses participants són totes clarament consolidades (40 anys d'antiguitat mitjana, 42 treballadors com a dimensió mitjana) tenen totes la certificació ISO 9001 i les característiques de mercat i disponibilitat tècnica indiquen que s'acompleix també la segona de les característiques específiques del perfil predefinit, com és que les empreses haguessin procedit en les dues darreres dècades del segle passat a les dues principals onades de 'modernització' del teixit productiu: l'estandardització de processos (automatització, qualitat,...) i la informatització.

Això no obstant, la dimensió de les empreses analitzades és clarament superior a la mitjana del seu sector de referència (35 treballadors per 11,6 en el cas del metall; 48 treballadors per 14,7); la qual cosa ens indica clarament que es tracta d'empreses que tenen un cert lideratge en els seus productes o subsectors o, si més no, un nivell de penetració en el mercat i d'avantatges comparatives ben definides.

Igualment l'elevada proporció del pes de les vendes en el mercat exterior i la presència d'estructures tècniques i de serveis professionals ens apunten que es tracta d'empreses que es situen per sobre de la mitjana sectorial.

Algunes de les principals característiques dels entorns empresarials de les empreses analitzades obeeixen a característiques sectorials de les quals no farem sinó esment, en el sentit que es defineixen i es definiran per a cada sector en el marc general del projecte. A tall d'exemple, podem assenyalar que el ritme de canvi de producte en el sector de la fabricació tèxtil configura un mercat molt diferent de les característiques de la competència en la fabricació mecànica i/o l'estampació; però fins i tot en cada tipus de producte es palesen diferències substancials. D'aquest fet –el de la singularitat en el marc competitiu- es podran deduir conclusions rellevants per a la fase general.

En general, les empreses analitzades –pertanyents a sectors industrials força madurs- es desenvolupen en mercats que presenten nivells d'especificació de producte i d'obertura prou alts com perquè, totes hagin hagut d'incorporar de manera sistemàtica tecnologia, processos i eines de gestió adequades per a mantenir una determinada posició en l'entorn.

En aquest marc, l'estratègia competitiva de l'empresa defineix l'èmfasi o prioritat que, al llarg del temps, s'ha anat situant en els tres àmbits d'anàlisi que hem definit per:

- a) Les tecnologies pròpiament de producció (nivell d'automatització i robotització, ...)
- b) Les tecnologies i eines de disseny de producció i d'innovació de producte (oficines tècniques,...)
- c) Les tecnologies i eines de gestió i control (gestió de producció, atenció i gestió de clients i proveïdors, sistemes d'integració d'informació,...)

Des del punt de vista estrictament tecnològic, podem afirmar que en el conjunt les empreses analitzades estan més presents en el segon i tercer apartat que en el primer, el de les tecnologies pròpiament productives, i expressen un conjunt de raonaments que són aparentment consistents amb aquest fet:

- Les tecnologies de producció tenen un cicle més llarg de renovació, i l'empresa ja ha assolit el nivell suficient.
- L'apartat productiu és més crític i els canvis cal assegurar-los més, quan les tecnologies estan plenament validades.
- Els canvis en aquest àmbit requereixen esforços d'inversió més alts, que l'empresa només afronta cada cert temps.
- La disponibilitat al respecte és més 'transparent' per al sector, ja que a les fires sectorials tothom coneix les innovacions.

Així, doncs, els apartats de l'oficina tècnica i els de gestió i control de l'empresa centren els àmbits en els quals les empreses estan efectuant, definint o indagant actualització tecnològica.

Aquests resultats són tanmateix consistents amb la informació disponible sobre utilització de noves tecnologies per part de les empreses¹⁵, on es veu com els apartats de Disseny i Enginyeria i de Comunicacions i Control són aquells on una proporció més elevada d'empreses de menys de 50 treballadors tenen innovacions incorporades.

Les empreses analitzades van expressar, amb anterioritat i durant la realització de l'auditoria, la seva percepció pel que fa les oportunitats expectatives que vinculen a la introducció de tecnologia en el procés de negoci.

Si examinem els impactes possibles d'aquestes introduccions, a partir de les possibilitats que figuren al quadre següent, observarem que la internacionalització esdevé un factor d'impacte determinant, en dos sentits:

- a) D'una banda, perquè fa evident a totes el nivell tecnològic disponible a l'empresa.
- b) De l'altra, perquè possibilita moltes millores en l'àmbit de la gestió, control i atenció al client.

Aspectes principals de l'impacte tecnològic	Empresa 1	Empresa 2	Empresa 3	Empresa 4	Empresa 5	Empresa 6
Reducció de costos	■	■				
Servei al client			■	■		■
Disseny de producte	■		■	■	■	■
Internacionalització	■	■	■	■	■	
Transformació cadena producció					■	■

Val a dir que s'observa una aparent preocupació més gran en relació als costos de producció per part de les empreses del metall mecàniques –potser fruit del repte de l'ampliació de la UE a l'Est- que a les empreses del tèxtil, acostumades d'antuvi a la competència de països tercers o bé que han desenvolupat ja estratègies pròpies per a posicionar-se.

En conjunt, les companyies expressen clarament una posició de precaució davant la incorporació de noves tecnologies, en un context on les estratègies empresarials dominants són les de contenció en la inversió i l'estabilitat en les plantilles i la capacitat productiva.

També en conjunt, la major part d'iniciatives d'incorporació que estan desenvolupant en aquests moments tenen a veure amb les possibilitats relacionades amb les telecomunicacions i l'atenció al client i/o entorn (comandes electròniques, gestió de comercialització, integració de proveïdors,...). Aquestes actualitzacions són vistes com de clar benefici i impacte en l'empresa i de relativa poca dimensió de recursos.

¹⁵ Vegeu INE, *Utilización de nuevas tecnologías en la fabricación. Año 1998*

3. Algunes contrastacions sobre els factors d'impuls (*driving forces*) de la difusió de la innovació entre les pimes

Podem catalogar, a la llum del treball efectuat, quatre grans grups de factors d'impuls que generen la difusió de la innovació a l'empresa i que, cas a cas, desencadenen l'actualització tecnològica; també en cada cas una és més determinant que les altres i diversa amb el pas del temps o l'àrea principal implicada de l'empresa.

a) **La dinàmica i les característiques del mercat de clients.** Aquest és, naturalment, el factor més estructural i que té més a veure amb el marge estratègic de l'empresa. En general, explica en bona mesura el nivell d'actualització i l'èmfasi en una o altra àrea d'impacte. La fase pilot contrasta de manera aclaparadora com l'obertura i la competència en el mercat i l'actualització tecnològica són dues variables que van paral·leles.

b) **El perfil i la cultura directiva.** Les característiques directives són determinants en el capteniment empresarial en relació a la innovació i en la formulació del paper de les innovacions en l'estratègia empresarial. En aquest sentit, moltes característiques i capacitats personals esdevenen claus (interès, aversió, formació,...) per explicar l'impuls de la innovació en determinades àrees. També aquí, la fase pilot ha mostrat nítidament com moltes innovacions són introduïdes *motu propi* pel perfil directiu concret.

c) **La disponibilitat i l'adequació de solucions validades.** En la majoria de sectors hi ha mecanismes d'informació de les actualitats tecnològiques, notablement en l'àmbit de la fabricació. En els terrenys de l'organització, la gestió i les comunicacions, però, la situació és ben diferent, ja que es tracta de sectors amb oferta multisectorial per part dels fabricants i distribuïdors, que únicament segmenten per dimensió de l'empresa i s'adrecen en primer lloc a les grans companyies.

d) **Els recursos de l'entorn per al coneixement i l'aplicació.** En l'actualitat una proporció elevadíssima dels recursos interns de l'empresa han d'estar esmerçats productivament en els mercats i la producció. En el cas del que hem anomenat pimes competitives, aquesta proporció s'acosta al 100%, de manera que són comptades les ocasions i els moments que es destinaran a les tasques d'informació, coneixement, proposició, estimació i simulació..... tasques totes necessàries per a la correcta introducció i consolidació de la innovació. En aquest sentit, la fase pilot ha mostrat ben clarament el paper de les organitzacions i les institucions empresarials com a eina molt important per la dinàmica de desenvolupament.

4. Alguns suggeriments sobre els programes públics i de cooperació de suport a la innovació

Els Plans de Millora que s'han definit descriuen solucions a l'abast actual de les empreses i els impactes positius que la seva introducció hi tindria, atenent fins i tot a l'esforç econòmic i organitzatiu que en tot cas impliquen. I és en aquest punt on, com ja s'ha apuntat en alguns paràgrafs, apareixen les dificultats reals de la difusió de la innovació.

Hom pot considerar que els programes i els serveis de suport a la difusió de la innovació estan excessivament fragmentats, tenen poca continuïtat en el temps i baixa adaptació individual a cada empresa, en definitiva obeeixen massa poc a les quatre principals *driving forces* que hem anomenat.

Un salt endavant es produiria si, entre el conjunt de les autoritats i actors econòmics, s'assolís la definició d'un *mapa d'actuacions* a favor de la difusió de la innovació, que donés cobertura a tota mena d'intervencions, però que en conjunt abastés efectivament necessitats i requeriments molt diferents que demanen tipus d'actuacions també molt diferents. Vet aquí un intent de definir en 9 tipus les peces d'aquest mapa.

TIPUS D'ACTUACIÓ	Descripció	Exemples
SENSIBILITZACIÓ	El nivell de consciència al voltant de l'actualització tecnològica és ja elevat entre les pimes, però s'han de mantenir més o menys permanentment accions de sensibilització. Ens referim no a accions retòriques sobre la importància del tema, sinó accions que puguin desfermar l'emulació i el <i>benchmarking</i> .	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tallers d'innovació empresarial ◆ Sessions de presentació de '<i>bones pràctiques</i>'
FORMACIÓ DIRECTIVA I TÈCNICA	Anticipar i interpretar els efectes o impactes de la introducció d'innovació requereix una qualificació específica i d'un reciclatge permanent.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Accions de formació individual i grupal i eines d'autoformació directiva
AUDITORIA TECNOLÒGICA	Atès el ritme actual de canvi, convé facilitar les empreses que d'una manera més o menys periòdica (3-5 anys) puguin fer el xec-list del seu estat.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ajuts (o contribució parcial) per a la realització d'auditories ◆ Creació d'equips multidisciplinaris per les auditories
PLANS DE MILLORA	El volum d'informació tecnològica i comercial és força inabastable per la majoria de pimes, de manera que pot ser convenient formular criteris i propostes concretes sobre quins estàndards són els més adequats introduir.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ajuts (o contribució parcial) per l'elaboració de Plans de Millora com a continuïtat d'una Auditoria.

Informe de Conjuntura de Sabadell

PERSONAL PER A LA IMPLANTACIÓ	Quan les innovacions a introduir estan identificades, sovint és la impossibilitat de dedicar-hi específicament algú 'que hi entengui' allò que bloqueja la introducció.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Estades de pràctiques professionals ◆ Borsa de treball ◆ Equips acreditats de consultors
ACCÉS/DISPONIBILITAT PRODUCTES	Moltes innovacions, en especial del sector dels sistemes de gestió, estan pensades especialment per a les empreses mitjanes i grans més que per a la resta. Es dibuixa una tasca de sensibilització i intermediació amb els productes i els distribuïdors per assolir productes més accessibles.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Establiment de paquets mixtos d'aplicacions tecnològiques (software, comunicacions,...) adequades per a pimes.
EXISTÈNCIA O PROMOCIÓ DE PRODUCTES COMPARTITS	Per a la majoria de pimes no té cap sentit –individualment contemplades- la disposició de determinats sistemes de gestió de la informació, de comercialització, etc. Avui dia es pot garantir perfectament la confidencialitat empresarial amb l'existència d'aplicacions i serveis d'ús compartit per més d'una empresa.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Desenvolupament d'aplicacions d'ús compartit en relació a la gestió de clients, o proveïdors,...
ACOMPANYAMENT A LA INTRODUCCIÓ	En qualsevol cas la introducció d'innovacions implica un esforç i decisions amb valor estratègic que mereixen ser acompanyades en els casos en què fermament s'hi fa el pas.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Servei de suport on-line a la introducció d'innovació ◆ Programa d'acompanyament als Plans de Millora ◆ Cercles d'Innovació a l'empresa
ESPAI DE TROBADA I DIÀLEG	L'aïllament pot coadjuvar les dificultats de les pimes per actualitzar-se, de manera que té sentit promoure la relació entre les més innovadores i les que mostren el seu interès o disposició.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Fòrum Local de la Innovació ◆ Programa d'apadrinament de la innovació

Per acabar, hem de tenir molt present que, en relació al perfil d'empresa del qual parlem, va paral·lel el seu comportament en un conjunt de temes que la pime no pot abordar separatament, com són la qualitat, l'actualització tecnològica, la inversió en desenvolupament i disseny, el control de gestió, la gestió ambiental i fins i tot la seguretat. És per això que, partint d'objectius centrats en la innovació tecnològica, s'arriba a plantejaments com els ara presentats que són més generals, que haurien de tenir llavors una certa flexibilitat pel que fa als continguts, de manera que cada empresa en concret pogués compassar els seus esforços en un o altre àmbit concret en relació als seus propis interessos i necessitats.